

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

96'ncı Birleşim 24 Haziran 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	502
II.- GELEN KÂĞITLAR	506
III.- YOKLAMALAR	551, 552
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	524
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>524:528</i>
1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, İstanbul'da yaşanan çevre sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	524:525
2.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, PKK terör örgütünün 1979-2021 yılları arası haziran aylarında gerçekleştirdiği sivil katliamlara ilişkin gündem dışı konuşması	526
3.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'yı teşriflerinin 102'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	527:528

V.- AÇIKLAMALAR

528, 538, 544, 547, 554,
557, 565, 568, 576, 593,
600, 601, 607, 617, 621,
628

- 1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 528
- 2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Ayşe Tuba Arslan cinayeti davasına ilişkin açıklaması 529
- 3.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, hazine arazilerinin ihale yoluyla satışa çıkarılmasına ilişkin açıklaması 529
- 4.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'a yapılacak sulama projelerine ilişkin açıklaması 529
- 5.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'ın eğitim alanındaki başarılarına ilişkin açıklaması 530
- 6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 24 Haziran 2018 seçimlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 530
- 7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, sağlık çalışanlarının acil ücret farklarına ilişkin açıklaması 530
- 8.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, eczane dışında satılan bitkisel ürün ve gıda takviyelerine ilişkin açıklaması 531
- 9.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, kayısı hasadına ve çiftçilerin borçlarına ilişkin açıklaması 531
- 10.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhuriyet Halk Partisinin Kanal İstanbul'a neden karşı olduğunu anlamının imkânı olmadığına ilişkin açıklaması 531
- 11.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin ve Çukurovalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 531:532
- 12.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, vatandaşın bankalara olan borçlarına ve kesilen cezalara ilişkin açıklaması 532
- 13.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, İstanbul Üsküdar'daki Validebağ Korusu'na ilişkin açıklaması 532
- 14.- Mersin Milletvekili Bakı Şimşek'in, Eren Bülbül'ün ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 532
- 15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal üretimin önemine ilişkin açıklaması 533
- 16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa Orhangazi Yeniköy'de açılmak istenen taş ocağına ilişkin açıklaması 533
- 17.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, şehit olan Teğmen Bakı Koçak'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Yozgat'ın köylerindeki yol ve su sorununa ilişkin açıklaması 533

- 18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un İYİ Parti Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'la ilgili sözlerine ilişkin açıklaması 534
- 19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Ali Rıza Altınok ve ailesinin ölüm yıl dönümlerine, TÜRKİYE KAMU-SEN'in 29'uncu kuruluş yıl dönümüne, Antalya Diploması Forumu'na ve ikna yoluyla teslim olan PKK terör örgütü mensuplarına ilişkin açıklaması 534:536
- 20.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, seksen beş gündür Sincan Cezaevinde bulunan Ömer Faruk Gergerlioğlu'nu parti grubu adına selamladığına; yargının tek işlevinin HDP'yi hedef almak ve partilileri, vekilleri cezaevinde bile olsa suç üretmek olduğuna; 83 yaşındaki Mehmet Emin Özkan'ın serbest bırakılması gerektiğine, Batman Belediyesi Eş Başkanı Mehmet Demir'e sokakta yapılan işkenceye; Uşşaki tarikatı lideri Eyüp Fatih Şağban'a çocuk istismarından verilen cezanın istismar, taciz ve tecavüzlerin önünü açtığına; kayyum Rektör Metin Bulu'yu protesto eden Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin burslarının kesilmesine ve eylemlerine devam eden Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerini selamladığına ilişkin açıklaması 536:538
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 23 Haziran İstanbul zaferinin yıl dönümünde 100 milletvekilinin İstanbul sokaklarında halkla bütünleştiğine, 24 Haziran 2018 seçimlerinin yıl dönümüne, Validebağ Korusu'na yapılacak rehabilitasyon projesine, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'a muhalif olmanın bedelinin ödetilmeye çalışıldığına, İsmail Hakkı Tonguç'un ölüm yıl dönümüne, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında ek ders karşılığı çalışan personelin sorununa, kayyum Rektör Metin Bulu'yu protesto eden Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin burslarının kesilmesine, Çankırı'da Toplum Yararına Programda çalışan işçilerin kadro sorununa ve Mehmet Emin Özkan'la ilgili Cumhurbaşkanının inisiyatif kullanması gerektiğine ilişkin açıklaması 538:541
- 22.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 24 Haziran 2018 seçimlerinin yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Cumhur İttifakı ile milletin dayanışması ve mücadelesiyle hayata geçtiğine ve üç yıllık çalışmalarının bir asra bedel olduğuna, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü'nü kutladığına ve yelkende Dünya Şampiyonu olan gençleri tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 541:543
- 23.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 543:544
- 24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin işlemesi için Başkanların gündeme geçilmesiyle ilgili uyarı yapma yükümlülüğünün olduğuna ilişkin açıklaması 544:545
- 25.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 547

- 26.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, şehit yakınlarına hoş geldiniz dediğine ve tüm şehitleri rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması 554
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 557:558
- 28.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 559
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 559:560
- 30.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 560
- 31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 565:566
- 32.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, SMA hastası çocuklara ilişkin açıklaması 568:569
- 33.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576:578
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 578:579
- 35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 579:580
- 36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 580:583
- 37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 583:584
- 38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 584:585
- 39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 585:587
- 40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın Bolu'da camisi olmayan bir mahalleye cami yaptırmak için bütün

siyasi liderlerden yardım istediğine ama Cumhurbaşkanından olumlu-olumsuz bir cevap verilmediğine ilişkin açıklaması	593
41.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	593:594
42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	594:595
43.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	595:596
44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	596
45.- Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	600:601
46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	601
47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	607
48.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	607:608
49.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Yemen açıklarında alabora olan göçmen teknesine ilişkin açıklaması	617
50.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, iktidar kanadının, bakanların yolsuzluklarına bakmayıp sadece HDP'yle uğraştığına ilişkin açıklaması	621
51.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, görüşmeler sırasında Genel Kurulda bulunmayan milletvekillerinin sonradan gelip oy kullanmasının yasama etiği ve Anayasa andımıza aykırı olduğuna ilişkin açıklaması	621
52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	628

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**538, 544**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, çocuk istismarcısıyla ilgili verilen cezaya savcılığın itiraz ettiğine ilişkin konuşması	538
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Gündeme kilitlenerek Meclisi çalıştırmanın, diğer konuları basın toplantısına taşımanın daha verimli olacağına ilişkin konuşması	544

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

545, 554

A) ÖNERGELER

545

1.- Başkanlığın, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Hatay Milletvekili Suzan Şahin, Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 23 Haziran 2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/134)

545

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

554

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden terör ve 15 Temmuz şehitlerinin eşleri ile çocuklarına “Hoş geldiniz.” denilmesi

554

VIII.- ÖNERİLER

545, 548, 552, 554, 560

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

545:547, 548:551,

552:554, 554:557,

560:565

1.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve arkadaşları tarafından, Bitlis merkezde bulunan dere ve çevresinin Cumhurbaşkanlığı kararıyla “riskli alan” ilanı ve akabinde başlatılacak yıkım çalışmalarının Bitlis çarşı esnafına ve şehrin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

545:547, 548:551, 552

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, nefret ikliminin araştırılması amacıyla 24/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

552:554, 554:557

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Covid-19 pandemisine karşı sosyal hukuk devletinin anayasal yükümlülükleri doğrultusunda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4142) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

560:565

**IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER****566, 569, 587, 598, 601,
602, 608, 617, 621, 628***A) KANUN TEKLİFLERİ**566:568, 569:576,
587:593, 598:600, 601,
602:606, 608:617,
617:621, 621:628,
628:635*

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268)

*566:568, 569:576,
587:593, 598:600, 601,
602:606, 608:617,
617:621, 621:628,
628:635***X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR****596, 606**

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

596:597

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

597:598

3.- Bolu Milletvekili Fehmi Kıpçcı'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

606

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**636**

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, bir yazılı soru önergesine verilen cevaba ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/46457)

636:637

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak yedi oturum yaptı.

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk, Denizli Çivril Işıklı Gölü'nde yaşanan çevresel sorunlara,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin'in Yusufeli ilçesinin sorunlarına,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, mesleki ve teknik eğitime,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir Devlet Hastanesi Ek Bina inşaatına,

Yozgat Milletvekili Ali Keven,

Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef,

Yozgat'ta etkili olan sağanak ve dolu yağışına,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu, PTT tarafından Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Dodik adına pul bastırılmasının hata olduğuna,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, aydınlara,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli'deki tarım topraklarını toplulaştırma çalışmalarına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, İstanbul Güngören'deki kentsel dönüşüm çalışmalarına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas'taki kırsal altyapı yatırımlarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, öğretmen atamalarına ve vefat eden Niğde Üniversitesi kurucu Rektörü Oktay Yazgan'ı rahmetle andığına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, geçici yangın söndürme işçilerine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, yerli aşı çalışmalarına,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesir'deki yol çalışmalarına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana'daki kamu arazilerine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, kısa çalışma ödeneği, işten çıkarma yasağı ve ücretsiz izin desteğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay'ın ekonomik sorunlarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın, ulaşım projelerine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, mültecilere,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray'daki telefon ve internet altyapı hizmetlerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar'daki kentsel dönüşüm projelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Sayıştay Başkanlığı seçimine ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin verdiği yetkiyi doğru bir biçimde kullanarak haksızlıklara, yolsuzluklara karşı mücadelelerini sürdüreceklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, hayatını kaybetmiş bütün denizcileri rahmetle andıklarına ve TÜRKPA'ya Özbekistan'ın da katılmasının Türk dünyası için anlamlı bir adım olduğunu düşündüklerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, gazetecilik ilkelerine, OHAL Komisyonunda bir borsa oluştuğuna ve Yeni Şafak gazetesinin HDP'nin sokakları karıştıracağıyla ilgili manşetine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, CHP Grubundan 100 milletvekilinin 23 Haziran İstanbul zaferinin 2'nci yıl dönümünde İstanbul sokaklarında olduklarına; İstanbul'da yoksulu kucaklayan, ihtiyaç duyanın yanında olan belediyeçilik anlayışının önümüzdeki dönem Millet İttifakı'nın iktidarını müjdelediğine; Türkiye'ye gelen doğrudan yatırım rakamlarına ve Sayıştay Başkanlığı seçimine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Sayıştay Başkanlığı seçimine, seçimlerde aldıkları zaferlerin gelecekte yapılacak seçimlerde arkasına milletin desteğini alanların yazacağı zaferlerin müjdecisi olduğuna ve aşılama çalışmalarına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında İYİ Partiye ve İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'e sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan,

Grup Başkan Vekillerinin yaptıkları konuşmaların basın toplantısıyla değerlendirilmesi konusunda çok mesaj aldığna,

Cumhuriyet Halk Partisinin önergesiyle darbecilerin isimlerinin Türkiye'den silinmesi konusunu oy birliğiyle çıkardıklarına ve milletimizin büyük bir mücadeleyle demokrasiyi kazandırdığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

İYİ Parti Grubunun, 29/4/2021 tarihinde Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz ve arkadaşları tarafından, işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye yönelik tedbirleri alma yükümlülüğümüz gereğince genç işsizlik ve üniversite mezunu genç işsizliğin nedenlerinin araştırılarak sorunların belirlenip çözüm üretilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 23/6/2021 tarihinde Batman Milletvekili Feleknas Uca ve arkadaşları tarafından, İzmir saldırganının Kuzey Suriye'deki ilişkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (13361 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, polisleri intihara sürükleyen mevcut sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/807) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz, İstanbul Avcılar Tahtakale Mahallesi’nde yaşanan imar sorununa, Hatay Milletvekili Suzan Şahin, AKP Gebze İlçe Başkanlığında şanlı bayrağımızın masa örtüsü olarak kullanılmasına,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, Adana’da yaşanan boğulma sonucu ölümlere,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa ve çevresindeki çevre kirliliğine,

Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan, Nevşehir’deki çiftçilerin kuraklık ve sel nedeniyle yaşadığı sorunlara,

Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Bulgaristan’da yapılacak seçimlere,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Güngören Tozkoparan için hazırlanan TOKİ projesine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger’in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 268), görüşmelerine devam edilerek birinci bölümün maddeleri kabul edildi.

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa’nın Gürsu ilçesinin sorunlarına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri’deki Suriyelilerle ilgili sorunlara,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, geçici ve mevsimlik işçilerin sorunlarına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, PTT’deki zimmete para geçirme olaylarına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, küresel çölleşme krizine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, tarımsal yayın ve danışmanlık hizmeti veren danışmanların sorunlarına,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, Samsun’un Ondokuzmayıs ilçesinde bir basın emekçisine yapılan saldırıya,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisarlı çiftçilerin sulama sorununa,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Soma davasının hâkiminin nasıl değiştirildiğini öğrenmek istediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, her bir milletvekiline saygı duyduğuna ancak bundan sonra kendisi Meclisi yönetirken konuşmacıya laf atan milletvekiline saygı duymayacağına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 24 Haziran 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 00.06'da son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 168

24 Haziran 2021 Perşembe

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye-Venezuela Parlamentolar Arası Dostluk Grubuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46872) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde bir kadının polis tarafından kötü muameleyle maruz kaldığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46926) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

3.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Cumhurbaşkanlığının Marmaris Okluk Koyunda inşa edilen binasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46927) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

4.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Diyanet İşleri Başkanlığınca Bodrum Ortakent Kargı bölgesinde inşa edilen külliyeyle ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46928) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, bir imamın ifadelerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46929) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

6.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Gülyalı Balıkçı Barınağı'nın kullanım hakkının belediyeden alınarak Tarım İl Müdürlüğüne devrine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46930) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

7.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van T Tipi Cezaevinde kadın tutuklulara kötü muamelede bulunduğu ve çıplak arama yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46931) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Hollanda Adalet Bakanlığının eski Genel Sekreteri'nin Türkiye ziyareti sırasında yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46932) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

9.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van T Tipi Cezaevinde kalan kadın tutuklulara yönelik kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46933) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

10.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir organize suç örgütü liderinin bir hâkim hakkındaki iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46934) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

11.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Tarsus T Tipi Cezaevi ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46935) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

12.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, sağlık sorunları nedeniyle bir hükümlünün cezasının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46936) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şanlıurfa'da yaşanan intihar vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46937) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, OHAL KHK'ları ile işyeri kapatılan veya işten çıkarılan kişilere verilen kod sistemine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46938) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2021)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, nace kodu olan iş yerlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46939) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sözleşmeleri askıda olan kişilerin mağduriyetine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46940) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in Mucur ilçesindeki bir bölgede altın arama çalışmaları yapıldığına yönelik iddialara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46941) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

18.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Patara Özel Çevre Koruma Bölgesinden kum alındığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46942) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2021)

19.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Patara Özel Çevre Koruma Bölgesinden kum alındığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46943) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2021)

20.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Bakırköy Belediyesi tarafından kaldırılan bir pazar yerine ve bazı iddialara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46944) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2021)

21.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı alanının özelleştirme programına alınmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46945) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

22.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Gümüşhane'nin Şiran ilçesine bağlı bir köyde yapılması planlanan kanalizasyon ve dere ıslahı çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46946) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çevre ve doğal kaynakların korunması çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46947) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çevresel etki değerlendirmesi izleme ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesine yönelik mevzuat değişikliği talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46948) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iklim değişikliğine yönelik eylem planı olup olmadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46949) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hava kalitesi eylem planlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46950) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, büyük çapta endüstriyel kazalara karşı risk yönetimi uygulamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46951) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yerleşim alanlarının stratejik gürlütu haritalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46952) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemine entegre Gayrimenkul Değer Bilgi Merkezi kurulması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46953) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

30.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Hasankeyf'teki atık su arıtma tesisine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46954) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

31.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kuraklık sorunuyla mücadele için yapılması gereken çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46955) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

32.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kapıköy sınır kapısına ve İran ile yapılan ticaretin ve turizmin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46956) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

33.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Mollakara köyünde yapılması planlanan siyanürle altın çıkarma çalışmasının durdurulması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46957) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

34.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonunun düzenlediği maçlara katılacak sporculara yönelik yaptığı duyuruya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46958) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, bir şirketin Ziraat Bankasından aldığı krediye ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46959) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

36.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Hollanda Adalet Bakanlığının eski Genel Sekreteri'nin Türkiye ziyareti sırasında yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46960) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, 2019 yılı Mart ayından itibaren Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ve bazı ilçe belediyelerine yapılan personel almalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46961) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

38.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde bir kadına polis tarafından kötü muamelede bulunulduğuna yönelik iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46962) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

39.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, imha edilmek üzere depoda bekletilen uyuşturucuları çaldıkları iddia edilen görevlilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46963) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

40.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesi tarafından yapılan bir ihaleye dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46964) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

41.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Mezitli ilçesinde belediyenin arazi tahsis ve devir için yaptığı başvurulara ve TOKİ'ye devredilen arazilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46965) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

42.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, pandemi döneminde gerçekleştirilen geniş katılımlı cenazelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46966) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

43.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Patara Özel Çevre Koruma Bölgesindeki kumların çalınmasına ve çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46967) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

44.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Fatsa ilçesinde bulunan bir altın madeni işletmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46968) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

45.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesi Yeşildirek Mahallesinde yaşanan hırsızlık vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46969) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

46.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Bitlis'te bulunan Gazibey Camiinin tadilatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46970) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

47.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ile İran arasındaki sınır kapısının açılması ve Van'daki turizm faaliyetlerinin artırılması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46971) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

48.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, LGS'de müfredat dışındaki konularla ilgili sorular bulunmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46972) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

49.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Muğla Vali Yardımcısı'nın Muğla 112 Acil Çağrı Merkezini ziyaretinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46973) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

50.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Bakanlık tarafından açıklanan yeni ücret düzenlemesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46974) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

51.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de meydana gelen deprem nedeniyle hasar gören Bayraklı ilçesindeki aile sağlığı merkezine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46975) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

52.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Covid-19 salgını için ayrılan ödeneye ve hastalığa karşı kullanılan ilaçlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46976) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

53.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir ilçe sağlık müdürünün sosyal medya paylaşımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46977) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

54.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bölgeler arasında aşılama faaliyetlerinde farklılık olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46978) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

55.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ve Irak Kürt Bölgesel Yönetiminde yapıldığı iddia edilen ağaç kesimlerine ve çıkan orman yangınlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46979) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

56.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'da hayvancılıkla uğraşan kişilerin yaşadıkları sorunlara ve desteklenmelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46980) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

57.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Kaş ilçesinde izinsiz kum çıkartılması olayı ile ilgili bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46981) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

58.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, nişasta bazlı şeker kotasının artırılmasına ve pancar üretiminde yaşanan düşüşe ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46982) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

59.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Patara Özel Çevre Koruma Bölgesindeki kumların çalınmasına ve çeşitli iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46983) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2021)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal üretim desteklerine ve lisanslı depo sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46984) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

61.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, kuraklık nedeniyle Diyarbakır'daki bal üreticilerine destek verilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46985) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

62.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Hasankeyf'teki atık su arıtma tesisinin kullanılmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46986) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

63.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kuraklık sorunuyla mücadele için yapılması gereken çalışmalara ve kuraklık nedeniyle mağdur olan çiftçilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46987) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, lojistik piyasasına yönelik verilecek desteklere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46988) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, liman muayene ücretlerinde indirim yapılması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46989) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

66.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kapıköy sınır kapısına ve İran ile yapılan ticaretin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46990) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

67.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın-Denizli otoyol projesi güzergâhında yapılan değişikliğe ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46991) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

68.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bulunan Kopmuş Tünelinde meydana gelen göçük sonrası onarımın yapılmamış olmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46992) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, bir müftü tarafından yapılan açıklamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45817)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Basın İlan Kurumu Genel Kurulunda bulunan bir temsilciyle ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45818)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikâyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45819)

- 4.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, TRT yetenek sınavına dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45820)
- 5.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, eski bir bakan hakkındaki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45963)
- 6.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, eski bir bakanın yaptığı açıklamadaki iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45964)
- 7.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, İçişleri Bakanının bir televizyon kanalında yaptığı açıklamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45965)
- 8.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, kamu bankaları ve KİT'lere yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45966)

Adalet Bakanlığı

- 9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2019-2021 yılları arasında ülke genelindeki icra dosya sayısı ve icra dairelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45822)
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45823)
- 11.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de borçlarını ödeyemediği için haklarında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45824)
- 12.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 1 Ocak-14 Mayıs 2021 tarihleri arasında İzmir'de icra iflas dairelerinde açılan dosya sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45825)
- 13.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkûmların sosyal ve sağlık haklarından mahrum kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45826)
- 14.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, son durağı Mersin olan bir gemide ele geçirilen uyuşturucu madde ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45969)
- 15.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, organize suç örgütü liderliğinden hüküm giymiş bir kişinin muhalefet parti liderlerine yönelik açıklamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45970)
- 16.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinde görülen koronavirüs vakalarına ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45971)
- 17.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan bir kişinin mektuplarına el konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45972)
- 18.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Eskişehir H Tipi Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45973)
- 19.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, infaz süresi dolan bazı kişilerin tahliyelerinin geciktirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45974)
- 20.- Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, 18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkâri'de yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45975)
- 21.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'da yaşanan bir kadına karşı şiddet olayında fail eşin adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45976)
- 22.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45977)

- 23.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45978)
- 24.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45979)
- 25.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45980)
- 26.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45981)
- 27.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45982)
- 28.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45983)
- 29.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45984)
- 30.- Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45985)
- 31.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45986)
- 32.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45987)
- 33.- Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45988)
- 34.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45989)
- 35.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45990)
- 36.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45991)
- 37.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45992)
- 38.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45993)
- 39.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45994)
- 40.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45995)
- 41.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45996)
- 42.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45997)

- 43.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45998)
- 44.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45999)
- 45.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46000)
- 46.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46001)
- 47.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46002)
- 48.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46003)
- 49.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46004)
- 50.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46005)
- 51.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46006)
- 52.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46007)
- 53.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46008)
- 54.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46009)
- 55.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46010)
- 56.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46011)
- 57.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46012)
- 58.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46013)
- 59.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46014)
- 60.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46015)
- 61.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46016)
- 62.- Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46017)

63.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46018)

64.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46019)

65.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46020)

66.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, bir hasta hükümlünün sağlık durumu nedeniyle infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46021)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık ve bağlı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikâyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45827)

68.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, ASDEP personelinin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45828)

69.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Bakanın kadına karşı şiddet olaylarına karşı yapmış olduğu bir açıklamaya ve kadına karşı şiddet olaylarına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/46022)

70.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, kadına karşı şiddet olaylarına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/46023)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

71.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, kadın istihdamının artırılması ve kadınların iş hayatında yaşadıkları sorunların çözümüne dair politikalar üretilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45829)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45830)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45831)

74.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemi nedeniyle mağdur olan kişilere verilen kısa çalışma ödeneğine erişmede sigorta prim günü eksikliği nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45832)

75.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Eğitimli Bakıcıların İstihdamı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45833)

76.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 2015-2021 yılları arasında Kod-29 gerekçe gösterilerek işine son verilen işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45834)

77.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sözleşmeli ve kadrolu personeller arasındaki özlük haklarına dair farklılıkların giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45835)

78.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Kod-29 ve Kod-46 ile işten çıkarılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45836)

79.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, sosyal güvenlik denetmen yardımcılığı alımı için ilan edilen kadro sayısının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45837)

80.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, iş ve meslek danışmanlarının atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45838)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45839)

82.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45840)

83.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun Belediyesinin daha önce çöp alanı olarak kullanılan bir bölgeye deniz dolgusu yapmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45841)

84.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Didim ilçesinde yapılması planlanan turizm konaklama tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45842)

85.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Bozdoğan ilçesinde yapılması planlanan kırma, eleme, yıkama tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45843)

86.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Didim ilçesinde yapılması planlanan termal turizm ve jeotermal kaynak arama sondajı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45844)

87.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Kuşadası ilçesinde yapılması planlanan bir otele ilişkin yazılı soru önergesi (7/45845)

88.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Karacasu ilçesinde yapılması planlanan bir maden ocağı ve mermer kesme ve işleme tesisi kapasite artış projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45846)

89.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Karacasu ilçesinde yapılması planlanan bir maden ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45847)

90.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Kuyucak ilçesinde yapılması planlanan bir kalker ocağı ile kırma ve eleme tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45848)

91.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesinde yapılması planlanan bir maden ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45849)

92.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan konut, dükkân ve cami projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45850)

93.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan zeytin işleme, zeytinyağı üretim ve tehlikesiz atık geri kazanım projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45851)

94.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan kum ocağı, kırma, eleme ve yıkama ile asfalt plent tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45852)

95.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan sabun üretim tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45853)

96.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde yapılması planlanan toz ve sıvı gübre üretim tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45854)

97.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde yapılması planlanan zeytinyağı üretim tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45855)

98.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın İncirliova ilçesinde yapılması planlanan güneş enerji santrali kapasite artışı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45856)

99.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Germencik ilçesinde yapılması planlanan maden kapasite artışı ve maden ocağı arama ve işletme projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45857)

100.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesinde yapılması planlanan jeotermal kaynak arama projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45858)

101.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Çine ilçesinde yapılması planlanan zeytinyağı üretim tesisi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45859)

102.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Merkez ilçesinde yapılması planlanan kalker ocağı ve kırma ve eleme tesisi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45860)

103.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Çine ilçesinde yapılması planlanan süt ve süt ürünleri işletme tesisi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45861)

104.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Çine ilçesinde yapılması planlanan kırma ve eleme tesisi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45862)

105.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Kilis Kanalizasyon ve Yağmur Suyu Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45863)

106.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan şarap üretim tesisi ve kapasite artışı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45864)

107.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Çine ilçesinde yapılması planlanan kalker ocağı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45865)

108.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Kilis Katı Atık Yönetimi Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45866)

109.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Bakanlıkta görev yapan iki kişiye dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45867)

110.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir'deki depremzedelere yapılan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45868)

111.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir'deki depremzedelere verilecek kentsel dönüşüm kredisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45869)

112.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir'deki depremde yıkılan binalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45870)

113.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 7319 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında kira ve ercimisil ödemeleri ertelenen otellerden alınması gereken toplam kamu alacağı miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45871)

114.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Bergama'da yapılması planlanan millet bahçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45872)

115.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Tire ilçesinde bulunan Kartal Dağı'nda mermer ocağı kurulacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45873)

116.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Hereke Şirinyalı Mahallesindeki sokak ve otobüs durağı aydınlatmalarının eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45874)

117.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Çamlıtepe Mahallesiindeki spor kompleksi projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45875)

118.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Gölcük ilçesi Yunus Emre Mahallesiindeki altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/45876)

119.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İzmir'de sökümlü yapılacak Brezilya menşeli bir geminin asbest içerdiği iddialarına ve bu sökümlün çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45877)

120.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kızılırmak Deltası Kuş Cennetinde yapılan düğün salonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/46024)

121.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46025)

122.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ili için hazırlanan 2020 yılı Çevre Durum Raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/46026)

Dışişleri Bakanlığı

123.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45878)

124.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45879)

125.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, suç örgütü lideri olarak bilinen Azeri bir kişinin ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/45880)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

126.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45881)

127.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45882)

128.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Derince ilçesi Çavuşlu ve Tahtalı Mahallelerindeki doğal gaz altyapısı eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45883)

129.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesi Himmetli Mahallesiinde elektrik şebekesindeki sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45884)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

130.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45885)

131.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45886)

132.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'nın Taşlıçay ilçesine yapılacak olan gençlik merkezine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45887)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

133.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2019-2021 yılları arasında kredi kartı ve bireysel kredi borcu bulunan kişilere ve borç tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45888)

134.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45889)

135.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45890)

136.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sözleşmeli ve kadrolu personel arasındaki özlük haklarına dair farklılıkların giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45891)

137.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, TÜİK'in açıkladığı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45892)

138.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Merkez Bankası rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46027)

İçişleri Bakanlığı

139.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45893)

140.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45894)

141.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Hakkâri'de görev yapan özel harekât polislerine verilen yemeklerle ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45895)

142.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, trafikte paten ve kayak kullanımının önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45896)

143.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ege Denizi'nden geçiş yaparken yakalanan göçmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45897)

144.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, çarşı ve mahalle bekçilerinin eğitimlerine ve bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45898)

145.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Limanında uyuşturucu ticaretine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45899)

146.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Bakan'ın katıldığı televizyon programındaki bir açıklamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45900)

147.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, son durağı Mersin olan bir gemide ele geçirilen uyuşturucu madde ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/46028)

148.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, çarşı ve mahalle bekçilerinin aldıkları eğitime ilişkin yazılı soru önergesi (7/46029)

149.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir suç örgütü liderinin paylaştığı videolarda bahsettiği iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46030)

150.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, organize suç örgütü lideri olan bir kişiye koruma tahsis edilip edilmediğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46031)

151.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, 2015 yılından bu yana koruma kararı olmasına rağmen öldürülen kadın sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46032)

152.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'da Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan heykellerin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46033)

153.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, pandemi tedbirlerine uyulmadığı gerekçesiyle kesilen cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46034)

154.-Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, 22 Mayıs 2021 tarihinde Hakkâri'de yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/46035)

155.-Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, 18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkâri'de yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/46036)

156.-İğdır Milletvekili Habip Eksik'in, 20 Mayıs 2020'de İğdır'da iki kişinin güvenlik görevlileri tarafından şiddete maruz kaldıkları yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46037)

157.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, yaklaşık bir buçuk yıldır Şırnak ilinde kayıp olan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/46038)

158.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 14 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da bir çocuğa kolluk kuvvetleri tarafından şiddet uygulandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46039)

159.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 6 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da iki kişiye kolluk kuvvetleri tarafından şiddet uygulandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46040)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

160.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45901)

161.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45902)

162.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'da bulunan tesis ve otellerden turizm işletmesi ve yatırım belgesi ile belediye belgesine sahip olanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45903)

163.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 20/05/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında kira ve ecirimsil ödemeleri ertelenen otellerden alınması gereken toplam kamu alacağı miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45904)

164.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Aliağa'da bulunan Kyme Antik Kentinin korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45905)

165.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Mardin'de yer alan Mor Efrem Manastırı'nın bulunduğu araziye otopark yapıldığı yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46041)

166.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46042)

Millî Eğitim Bakanlığı

167.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020-2021 yılları arası mevsimlik gezici tarım işçilerinin çocuklarının eğitimlerine dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45906)

168.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45907)

169.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45908)

170.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Muğla Fethiye'de görev yapan bir öğretmenin sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45909)

171.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, öğretmenlerin idari izinli sayılmasına rağmen bazı özel okullarda uzaktan eğitimin devam ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46043)

Millî Savunma Bakanlığı

172.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45910)

173.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45911)

174.-İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, bir organize suç örgütü liderinin açıklamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46044)

175.-Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, bir askerî personel hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/46045)

176.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'da son 5 yılda yürütülen askerî operasyonlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46046)

177.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/46047)

Sağlık Bakanlığı

178.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45912)

179.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45913)

180.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilaca dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45914)

181.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Batman Devlet Hastanesi Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45915)

182.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, SGK tarafından engelli vatandaşlara sağlanan tekerlekli sandalyelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45916)

183.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ülkemizde görülen meningokok vakalarına ve aşılmasının teminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45917)

184.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki hastanelerin yatak sayılarının ve servis kapasitelerinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45918)

185.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, pandemi döneminde hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45919)

186.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman'daki test ve aşılama sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45920)

187.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Covid-19 aşularının satın alınma sürecine dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46048)

188.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Covid-19 aşularının satın alınma sürecine dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46049)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

189.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45921)

190.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45922)

191.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ta bulunan Türkoğlu Sanayi Sitesinin yapımının durdurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45923)

192.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Türkiye Uzay Ajansının yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45924)

193.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Aliğa'da bulunan endüstri bölgesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45925)

194.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, sanayicilerden toplanan YEKDEM bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45926)

Tarım ve Orman Bakanlığı

195.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45927)

196.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45928)

197.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Çanakkale'nin Lapseki ilçesinde gerçekleştirilen yol yapım çalışmasının çiftçilerin tarımsal sulamasını olumsuz etkilemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45929)

198.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 6. Bölge Müdürlüğü tarafından yaban keçisi avlanmasına dair 4 Haziran 2021 tarihinde yapılacak ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/45930)

199.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Gördes Barajının doluluk oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45931)

200.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Kilis Musabeyli Sulama Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45932)

201.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2021 yılları arasında denizlerde bulunan hayalet ağlar nedeniyle telef olan canlılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45933)

202.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesindeki İsabeyli Mahallesinde yaşanan sulama sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/45934)

203.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/45935)

204.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, kereste ve ahşap fiyatlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/45936)

205.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Su Şurasında açılışlarının gerçekleştirildiği duyurulan tesislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45937)

206.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, dökme zeytinyağı ihracatının yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45938)

207.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Kandıra'da bulunan Arıklar Göletinin İSU'ya devredileceğine dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45939)

208.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'de yaşanan kuraklık ve elektrik kesintileri sebebiyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/45940)

209.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, iklim değişikliğinin fındık üretimi üzerindeki etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45941)

210.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, özel mülkiyette olan ve kadastro işlemiyle orman vasfına sokulan bazı alanlar nedeniyle yaşanan hak kayıplarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46050)

Ticaret Bakanlığı

211.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45942)

212.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından dışarıdan satın alınan hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45943)

213.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, ülkemizin Venezuela'dan ithal ettiği peynire ve bu ticareti yapan firmaların denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45944)

214.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 21 Ağustos 2020 tarihinden bu yana Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti ile yapılan dış ticarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/45945)

215.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2002-2020 yılları arasında işini kaybeden esnaflara ve esnafların desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45946)

216.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, pandemi nedeniyle kapanmak zorunda kalan güzellik salonlarına ve verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45947)

217.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, mobilya sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45948)

218.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, nefes kredisi olarak anılan kredilerden yararlanan işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45949)

219.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, hibe desteği başvurusunda bulunan esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45950)

220.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Limanında uyuşturucu ticaretine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45951)

221.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Çeşme Limanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45952)

222.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, son 4 ayda İzmir'de iflas eden esnaf ve işsiz kalan kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45953)

223.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, görevinden alınan eski bakanın ikametgâhı ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/46051)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

224.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın taraf olduğu icra işlemlerine ve bunun illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45954)

225.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Kilis-Gaziantep Bölünmüş Yol Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45955)

226.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzıılmaz'ın, Zonguldak-Kilimli sahil yolunun yapım çalışmalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45957)

227.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, kamyon şoförlerinin Menemen-Aliğa-Çandarlı otoyolundan geçişlerinde ödedikleri ücretlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45958)

228.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de yapılması planlanan ikinci çevre yolu çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45959)

229.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Siirt'in Eruh ilçesi Mışar bölgesinde bulunan köylerdeki internet sorunu sebebiyle öğrencilerin yaşadıkları mağduriyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45961)

230.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkın'ın, Kocaeli'de kapatılan PTT şubelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45962)

231.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'nin Eskencedere Vadisinde yapılması planlanan taş ocağı için yürütölen yol çalışmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/46052)

24 Haziran 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

BAŞKAN – Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, İstanbul’da yaşanan çevre sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’un, İstanbul’da yaşanan çevre sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, AKP iktidarı boyunca -özellikle, kentleri yağmalayan, doğayı talan eden- neoliberal politikalar sonucu ne doğa ne tarihî yapı ne de kültürel yapı kaldı ve bundan en fazla etkilenen ilimiz de İstanbul oldu çünkü rantın en yüksek olduğu il. Sulukule’yi, Tarlabası’nı Taksim Meydanı’na dönüştürdünüz. Neye dönüştürdünüz? Sermayenin talanına açtınız. Narmanlı Han, Haydarpaşa Garı, Galata, Tarlabası gibi kültürel değerleri korumak yerine rant için daha fazla inşaat, daha fazla AVM yapmayı tercih ettiniz, deprem toplanma alanlarını bile AVM için sermayenin rantına açtınız. Bunlar da yetmiyor, şimdi Validebağ’ı işgal etmek istiyorsunuz ve “üçüncü köprü” “havaalanı” diyerek 16 milyon ağacı katlettiğiniz ve şu hâle getirdiğiniz Kuzey Ormanları’nın son kırıntılarını da yok etmeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, Validebağ Korusu, Anadolu yakasının koru vasfındaki son kalan alanı, birinci derecede koruma altında, hem tarihî hem kültürel olarak hem de sit alanı olarak ilan edilmiş durumda ve Kurum’un açıklamalarından itibaren Validebağ halkı, Validebağ savunması orada sizin yağma politikalarınıza, rant politikalarınıza karşı koruyu korumak için nöbet tuttu. Buradan bir kez daha seslenmek istiyorum: Validebağ halkının mücadelesi bizim mücadelemizdir, hep birlikte mücadele ederek son kalan koruyu da korumaya devam edeceğiz.

Bakan Kurum nereye gitse hep halka karşı bir saldırı düzenleniyor ve halk mağdur. Geçen hafta “Kentsel dönüşümün temellerini atacağım.” diye gittiği Tozkoşan ve Küba Mahallelerinde halkın polis saldırısına maruz kaldığı izledik, dün de bu saldırı devam etti. Tapulu evlerinde oturan halk -tırnak içinde- “kentsel dönüşüm” adı altında -aslında “rantsal dönüşüm”- evlerinden çıkarılmak isteniyor; doğal gazı, elektriği, suyu kesiliyor ve pandemi koşullarında, bu ekonomik kriz koşullarında süre verilmiş “Pazara kadar evlerinizi boşaltacaksınız.” deniyor ama halk ne istiyor? Rantsal değil,

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

yerinde kentsel dönüşüm istiyor, kendi evlerinde oturmak istiyor, kendi evlerinin sermayeye peşkeş çekilmesini istemiyor ve o nedenle direniyor. Halkın ihtiyacı olan, özellikle deprem koşullarında depreme karşı güvenli konutlardır, sağlıklı şehirlerde yaşamaktır ve bunu sağlamak iktidarın bizzat hem yükümlülüğü hem de sorumluluğudur. Ama siz “kentsel dönüşüm” adı altında kentsel rantı sermayeye pazarlamak için halkın evlerini başlarına yıkıp “Nereye giderseniz gidin.” diyorsunuz ve üstelik bunu -yeniden tekrar ediyorum- pandemi koşullarında yapıyorsunuz. Güngören halkının mücadelesi de mücadelemizdir, onlarla beraber direnmeye hep birlikte devam edeceğiz.

Hepimizin gözleri önünde Marmara Denizi ölüyor. Marmara Denizi’ni saran o müsilaj -artık dillere pelesenk oldu- orayı aştı bizzat Çanakkale, Bozcaada, Ege ve Akdeniz’e doğru gitmeye devam ediyor. Bilim insanları sizi uyarırken “Plankton artışı mevsimsel.” deyip geçemezsiniz.

Bakın, yaşam alanlarını korumak için üniversitesinden, akademisinden çıkıp mücadele eden ve sizin cezaevine kapattığınız Beyza Hoca, adliyenin o soğuk duvarları arasında görevini yapmaya devam ediyor ve savunmasında “Ergene Nehri’ne atık su verilmesine izin verdiniz. Tarım alanlarını yapılaşmaya açtınız ve doğa sermayenin birikim hızına yetişemiyor.” diye sizi uyarıyor. Kendi kendini iyileştiremiyor artık doğa, yenileyemiyor ve ölüyor.

Müsilaj bir salgıdır; canlı, yaşıyor. Nerede yaşıyor? Onu besleyen atık sularda yaşıyor. Tüm itirazlarımıza ve çabalarımıza rağmen atık suları, kent atıklarını, sanayi atıklarını Ergene’ye, Küçükçekmece Lagünü’ne, Susurluk Çayı’na, Marmara’ya akıtmaya devam ettiniz “derindeşarj” adı altında. Ne bu derindeşarj? Öyle ya, alttan akıtınca gözle görünmüyor değil mi? Şu an çok görünür. Gözünüzü kaparsanız görmezsiniz ama siz yok sayınca yok olmuyor işte.

Müsilaj, bir sistemin çöküşüdür; sadece ekosistemin değil, sizin kurduğunuz rejimin, bu sistemin, neoliberal politikaların çöküşüdür. Bir de oksijen enjekte etmeye kalkıyorsunuz ya, Bakan Kurum algı yönetmeye çalışıyor, başarı hikâyesi yazmaya çalışıyor ama o, gerçek, gerçek. O oksijen enjekte etmeye çalıştığınız şey bana şunu hatırlatıyor, Nasrettin Hoca fıkrasını hatırlatıyor, hani göle maya çalma fıkrası var ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OYA ERSOY (Devamla) – Göl maya çalışıyorsunuz ama göl maya tutmaz ve Bakan Kurum konuşurken yüzlerce, binlerce yengeç Silivri sahillerine vurdu, işte durum budur.

Buradan “İstanbul’a ihanet ettik.” diyen o Genel Başkanımızın “İhanete devam ediyorsunuz.” diye o sözünü devam ettirmek istiyorum. En büyük ihanet de Kanal İstanbul Projeniz ve tek adam, sarayından konuşuyor, “İsteseniz de istemeseniz de yapılacak.” diyor. 26 Haziranda Kanal İstanbul’un temelini atacakmışınız. Hayır, yalan söylüyorsunuz. Bu, Kanal İstanbul’un temeli değil, Kuzey Marmara Otoyolu’nun temeli. Biz, Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu olarak herkesi temel projesine hep birlikte direnmeye çağırıyoruz ve 26 Haziran Cumartesi günü de Bakırköy’de buluşuyoruz.

Ve son olarak, doğaya, eşitliğe, hayata ve renklere inat Onur Haftası’nı kutluyorum LGBT+’ların.

Hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, PKK terör örgütünün 1979-2021 yılları arası haziran aylarında gerçekleştirdiği sivil katliamlar hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı’nın.

Buyurun Sayın Özşavlı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, PKK terör örgütünün 1979-2021 yılları arası haziran aylarında gerçekleştirdiği sivil katliamlara ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa)– Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başkanımın da ifade ettiği üzere uzun bir ismi vardı çünkü o kadar çok ki bu bölücü terör örgütünün katliamları, ne kadarını anlatalım, nasıl sınırlayalım diye düşündüm; 1984'ten günümüze kadar PKK'nın sivil katliamlarının, sadece sivil, kadın, çocuk ve masum erkekleri katlettiği katliamların istatistiğini çıkarmaya çalıştım. O günden, 1984'ten günümüze 85 sivil katliam var, bunları ay ay çıkardım çünkü çok fazla, hepsi bir kez de anlatılmıyor. Haziran aylarında toplamda 11 tane sivil katliam var. Bunlardan 2 tanesi çok çok önemli. Bunlara geçmeden önce ülkemizin, milletimizin terör örgütleriyle olan mücadelesini ne kadar ihmal ettiğimizi, neden unuttuğumuzu sorgulamamız gerektiğini ifade etmek istiyorum. Sayın milletvekilleri, gün oluyor burada saatlerce günlük bir gündem üzerinden, günlük bir konu üzerinden konuşuyor, tartışıyoruz fakat bu büyük katliamların yıl dönmelerini unutuyoruz, hatırlamamız lazım ki burada Grup Başkan Vekillerine büyük görev düştüğünü düşünüyorum.

Toplamda sivil katliamlarda 6 binden fazla insanımız ölmüştür, katledilmiştir, 6 binden fazla, 11 binden fazla da yaralı var; asker yok, polis yok, sadece sivil ve bunların yüzde 80'i Kürt. Kürt düşmandır bu terör örgütü, en fazla Kürtlerin düşmandır. Bunu bilginize sunmak istiyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, beş haftadır gündem dışı söz istiyorum sıra gelmiyor, Allah razı olsun, müteşekkirim Başkanımıza...

11 tane katliam var dedim haziran aylarında. 10 Haziran 1990'da Çevrimli katliamı var. Şırnak'ın Güçlükönak ilçesi Çevrimli köyünde 11'i çocuk, 7'si kadın, 9'u erkek 27 kişi katlediliyor. Bunların hepsi masum ve katlediliyor.

Diğer büyük bir katliam -hemen birkaç gün önce yıl dönümüydü- 20 Haziran 1987 tarihinde Pınarcık köyü katliamı. Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Pınarcık köyünde 30 masum vatandaşımız katlediliyor. Bunların 16'sı çocuk, 6'sı kadın, 8'i erkek, toplamda 30 sivil vatandaş. Dönemin basını bu şekilde manşet atmış "Haberli katliam" diye, katliamın ayrıntılarını, fotoğraflarını vermiş. Bakın, yerde yatanlar 2 yaşında, 3 yaşında bebekler. Kimisinin karnında benim avucum kadar delik var, G-3'le bebeklerin karnına ateş etmişler. Böyle bir hain örgütten bahsediyoruz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – G-3 değil, kalaşnikof.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Özur diliyorum, muhtemelen kalaşnikoftur. Teşekkür ediyorum.

Böyle bir hain örgütten bahsediyoruz. Bu yüzden, bu örgütün yaptığı katliamları, bu örgütün hainliklerini hatırlamamız, halkımıza hatırlatmamız gerekiyor; bu, zaaf değildir. Günümüzde ordumuz, Mehmetçik'imiz destanlar yazmaktadır. 90'larda binleri bulan sivil şehit var, binleri. Hepsinin burada istatistiği var, zamanım çok kısıtlı olduğu için oralara giremeyeceğim, bunların hepsinin hatırlanması gerektiğini düşünüyorum çünkü bu bir zaaf değildir, ülkemizin şanlı tarihini, şanlı mücadelesini anlatma meselesidir.

Sözlerimi burada bitirirken -bugüne kadar asker olsun, polis olsun, jandarma olsun, sivil şehit olsun- tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle, saygıyla anıyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'yı teşriflerinin 102'nci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Amasya Milletvekili Hasan Çilez'e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- *Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'yı teşriflerinin 102'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması*

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başlık güzel olmasa sana laf atmamız lazım, sen bize çok atıyorsun ama başlık güzel.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) – Değil mi? Bekliyoruz yine de Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, aziz ve asil milletim; hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının Amasya'ya gelişinin ve Amasya Tamimi'nin yayımlanışının 102'nci yılında sizlerin huzuruna gelmiş bulunmaktayım.

İstiklale giden yolun ilk adımını Samsun'da atan Atatürk ve arkadaşları, Samsun'da İngiliz baskısından dolayı fazla kalamamış ve Havza'ya geçmişlerdir. 25 Mayıs-11 Haziran arası Havza'da geçiren Atatürk ve arkadaşları daha güvenli iç bölgelere geçerek kurtuluş için milleti organize etmek üzere Amasya'ya gelmek istemişlerdir. Amasya Müftüsü Hacı Tevfik Efendi'ye gönderdikleri telgrafla halkın durumunu sorarlar. Hacı Tevfik Efendi cevabi telgrafında “Amasya halkı; vatan, din ve devlet yolunda mücadele edenleri bağrına basmakla müftechir olacaktır.” diyerek Atatürk ve arkadaşlarına kucak açmışlardır. Buradan aldığı büyük moralle 12 Haziran 1919'da Atatürk ve arkadaşları Cülüs Tepe mevkinde Amasyalılar tarafından coşkuyla karşılanır. Bu karşılamada yine Müftü Hacı Tevfik Efendi “Beldemize hoş geldin Paşa. Bütün Amasya emrinizdedir. Gazanız mübarek olsun.” diyerek aslında İstiklal Savaşı'nın başladığına işaret etmiştir. On günlük çalışma sonrası, Atatürk ve arkadaşları, 21 Haziranı 22 Hazirana bağlayan gece Amasya Tamimi'ni hazırladı ve “Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” diyerek, istiklal aşkımız bütün dünyaya ilan edilmiştir.

İstiklalin nasıl kazanılıp hangi temellere oturacağını ise milletin azim ve kararına bağlayan bu karar, yeni kurulacak devletin ilk şifrelerini de içerisinde barındırmaktadır. Bugün çatısı altında olduğumuz, millet iradesinin tecelligâhı Gazi Meclisimizde yazan “Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.” anlayışının temeli Amasya Genelgesi'dir.

Amasya'ya gelişinin 102'nci yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarını, Millî Mücadele'nin tüm kahramanlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

Değerli milletvekillerimiz, Amasya'mız tarihte her zaman çok kritik görevler üstlenmiştir. Osmanlı'yı Yükselme Dönemi'ne taşıyan padişahlar, Amasya'da şehzadelik dönemlerini geçirmişler ve eğitimlerini burada almışlardır. Çelebi Sultan Mehmet, Fetret Devri'nde devletin birliğini Amasya'dan sağlamış, İstanbul'un fethinin önünü açmış ve devletten imparatorluğa geçiş sürecine Amasya'mız vesile olmuştur. Yine, Amasya Genelgesi'yle yeni kurulacak olan Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri Amasya'da atılmış ve millet iradesinin vurgusu ilk defa burada yapılmıştır.

Değerli arkadaşlar, bir Fransız arkeolog Amasya'daki eğitim kurumlarını ve seviyesini görünce burayı “Anadolu'nun Oxford'u” diye tabir etmiştir. Tarihin ilk derbisi de -belki biliyorsunuz, belki bilmiyorsunuz ama- Amasya'da olmuştur: Lahanacılar ve Bamyacılar derbisi. Yeniçeri Ocağında, Amasya'da eğitim yapan askerler arasında 2 grup oluşmuş; Amasyalılar “Bamyacılar”, Merzifonlu yeniçeriler ise “Lahanacılar” lakabını almış ve buradaki rekabet saraya kadar taşınmış kimi padişah Lahanacı, kimi padişah, kimi devlet adamı Bamyacı olmuştur ve o günlerin hatırasına da 2 tane bamyaya ve lahana anıtı Topkapı Sarayı'nda hâlen bugün mevcuttur, dikilmiştir.

Yedi bin beş yüz yıllık geçmişle medeniyetlere beşiklik yapan ilim, irfan şehri, Ferhat ile Şirin'in yani aşkın şehri aziz Amasya'mızın milletvekili olmaktan da büyük gurur duyuyorum. Bu güzel vatan

toprağına hizmet etmeyi bana nasip ettiği için Rabb'ime ne kadar şükretsem azdır, inşallah layık olabiliriz.

Peki, bugün Amasya'mızda neler yapıyoruz? Değerli arkadaşlar, bugün Amasya'mızda çok şeyler yapıyoruz. Amasya'mız bugün 280 milyon dolar ihracat yapan mütevazı bir Anadolu ili. Yine, Amasya'mız soğandan patatase, şeker pancarından tahıl ürünlerine, türlü türlü sebzelerinden elmasına, kirazına kadar çok geniş yelpazede tarım ürünü üreten bir il.

Yine, Amasya'mız organize sanayi bölgeleriyle üretim üssü olmayı başarmış bir ilimiz. 4 tane organize sanayi bölgemiz bugün doluluğunu tamamlamış; Türkiye'nin ilk organize ve sanayi bölgesi Amasya'mızda kurulmuş ve doluluk oranı tamamlanmış, bugünse genişleme çabalarını da içeriyor. Yine, Taşova ilçemizde büyük gayretlerimizle bu yıl bir organize sanayi bölgesi daha kurduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) – Bu organize sanayilerimiz milletimize iş, aş oluyor; amacımız Amasya'da tersine göçü başlatmak. Yine, Amasya'mız üniversitesiyle tarihindeki misyonuna yakışır bir şekilde ilim, irfan şehri olmaya devam ediyor. Amasya'mız milletimize söz verdiğimiz gibi 600 yataklı devlet hastanesine bu süreçte inşallah kavuşacak.

Bugün, yaptığımız çalışmaların bir neticesini daha aldık. Bölgesine büyük hizmetleri dokunan Amasya Merzifon Havalimanı'mızı -inşallah genişleme çalışmalarını- önümüzdeki ay içerisinde ihalesini yaparak genişletiyoruz. Uçuş destinasyonlarımızı geliştirmek için çabalarımız sürüyor.

Velhasıl, Amasya'mız için, ülkemiz için çalışıyor, milletimize hizmet ediyoruz. Allah milletimize hizmet etmekten bizleri geri koymasın diyor, hepimize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, Sayın Çilez gayet toparlayıcı, güzel bir konuşma yaptı dolayısıyla laf atma hakkını kullanamadınız. Onu söyleyeyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman bir dakika yerimden söz istiyorum. Bir cümle söyleyeyim.

BAŞKAN – Nereden aklınıza düşürdüm ben bunu. Sayın Çilez, hakikaten kapsamlı, güzel, iliyile ilgili...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Benim dünden alacağım, onu söylemedim kendilerine.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, Sayın Milletvekilinin Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Amasya'yı teşrifiyle ilgili konuşma yapmasından memnuniyet duyduk, öyle olunca zaten laf atacak bir şey yok. Konuşmanın ilk üç dakikasına aynen iştirak ediyoruz. Amasya Manisa'yla birlikte şehzadeler kentidir. Manisa'da tahta yakın şehzadeler, Amasya'da biraz daha irak şehzadeler yetişmiştir ama kardeş şehrimizdir.

Kendisine teşekkür ediyorum. Amasya'ya Manisa'dan selamlarımızı yolluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, ben de size teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, sayın hatibe Cahit Özkan'ın cevap vermesi lazım! Atatürk'ü övdü, satışmadan cevap vermesi lazım!

BAŞKAN – Utku Bey, buyurun.

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Ayşe Tuba Arslan cinayeti davasına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eskişehir’de Ayşe Tuba Arslan’ın 23 kez suç duyurusunda bulunduğu eski eşi tarafından vahşice katledilmesinin üzerinden iki yıl geçti. Ayşe Tuba Arslan’ı koruyamayan devlet, bu iki yıl içinde onu defalarca tekrar öldürdü. Nasıl mı? Öncelikle, yaptığı 23 suç duyurusuna rağmen onu korumayan polis, savcı, hâkim ve Aile Bakanlığı uzmanlarının tümünün ihmallerinin üstü örtüldü. Son olarak da katil Yalçın Özalpay’ın Ankara Bölge İdare Mahkemesinde görülen davasında istinaf savcısı ceza indirimi istedi. Satırla ve bıçakla kafa bölgesine yapılan 1 5 öldürücü vuruş için savcı “Olayda canavarca hisle öldürme yok. diyor. Üstüne üstlük “Ayşe Tuba’nın telefon görüşmeleri de varmış. diyerek haksız tahrik indirimi istiyor.

Ayşe Tuba cinayetinin yarın saat 13.30’da Ankara Bölge Adliye Mahkemesinde duruşması var. İstinaf mahkemesi savcının görüşüne katılır ve haksız tahrik indirimi kararı alırsa Ayşe Tuba bir kez daha katledilmiş olacak. Bu nedenle, yarın tüm kadın hakları savunucularını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, sisteme giren ilk 15 milletvekiline söz vereceğim birer dakika.

Sayın Kılavuz...

3.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz’un, hazine arazilerinin ihale yoluyla satışa çıkarılmasına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye’de ve Mersin’de bulunan hazine arazilerinin ihale yoluyla satışa çıkarılması arazileri kullanan vatandaşlarımız arasında mağduriyet yaratmaktadır. Uzun yıllardır kullanılan bu arazilerin rayiç bedeller üzerinden mülk kullanıcılarına tahsis edilmesi yerinde olacaktır.

Bununla birlikte, Mersin’imizin Mezitli ilçesi Çankaya Mahallesi’nde 1950 yılından itibaren tapulu olan arazileri Orman Genel Müdürlüğü’nün ormana tescil etmiş olması arazi kullanıcılarının bu araziler üzerinde tapu başta olmak üzere herhangi bir işlem yapamamasına neden olmaktadır. Orman vasfını yitirmiş arazilerin güncellenip 2/B durumuna dönüştürülmesi ya da hazineye devredilmesi yerinde olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karadağ...

4.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ’ın, Iğdır’a yapılacak sulama projelerine ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Bekir Pakdemirli’ye geçtiğimiz salı günü ilimiz Iğdır’a yapmış olduğu ziyaret ve yoğun çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum ve ayrıca, ilimiz Iğdır’a tarımla ilgili vermiş olduğu müjdelerden dolayı da çok teşekkür etmek istiyorum. İlimize verdiği müjdelerden bazıları: Ünlendi Barajı sulaması inşaat ihalesi ve yer teslimi yapıldı, 98.620 dekar arazi sulanacak bu projeye birlikte. Sulama alanında ilimize ayrıca, 917,4 milyon TL’lik 8 sulama projesinin –baraj ve gölet- müjdesi verildi. Iğdır Ovası sulaması için kullanılan 14A ve 10A kanalı ikmaliyle tamamlanıyor, bununla birlikte 10 bin dekar arazi sulanacak. Iğdır içme suyu isale hattı ve içme suyu arıtma tesisi bu yıl hizmete...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

5.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci 'nin, Sivas 'ın eğitim alanındaki başarılarına ilişkin açıklaması
SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Sultan şehir Sivas'ımız TÜBİTAK Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda 7 alanda 11 derece elde etti, bölgede 6 projeye Türkiye finallerine en fazla proje gönderen il oldu. Sivas BİLSEM, yazılım, teknolojik tasarım, biyoloji, Türkçe, değerler eğitimi alanlarında 1'incilik; yazılım ve tarih alanlarında 2'ncilik; coğrafya alanında 3'üncülük elde etmiştir. TED Sivas Ortaokulu tarih alanında 1'incilik, Şehit Nurcan Karakaya Ortaokulu ise değerler eğitimi ve Türkçe alanlarında 3'üncülük almıştır. Yarışmada sultan şehrimiz Sivas'ımızın ismini duyurarak bizleri gururlandıran öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi, idarecilerimizi, İl Eğitim Müdürlüğümüzü ve kıymetli velilerimizi tebrik ediyorum.

Bu hafta sonu yapılacak olan Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na katılacak tüm öğrencilerimize ve ailelerine de şimdiden başarılar diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın 'ın, 24 Haziran 2018 seçimlerinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Haziran 2018 seçimlerinin bugün 3'üncü yıl dönümü. Parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimiz 24 Haziran seçimleri, siyasal hayatımız ve demokrasi tarihimiz açısından tam bir milattır. AK Parti olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde on dokuz yıldır Cenab-ı Hakk'ın yardımı, milletimizin desteğiyle girdiğimiz her seçimde 1'inci parti olduk. Özgür, müreffeh ve saygın bir ülke inşa etmek için gece gündüz çalıştık, çalışmaya devam ediyoruz. Bir yandan, önümüze çıkan engelleri milletimizle birlikte aşarken, diğer yandan, her alanda ülkemize yeni hizmetler ve eserler kazandırdık. Gerçekleştirdiğimiz büyük dönüşümler, icraat ve yatırımlar, ulaştığımız hedeflerle Türkiye'nin ne denli güçlü bir ülke olabileceğini dosta düşmana gösterdik.

Aziz milletimizden aldığımız güçle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2023 hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın 'ın, sağlık çalışanlarının acil ücret farklarına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Covid-19'un başladığı yaklaşık bir buçuk yıldan beri sağlık çalışanları canhıraş şekilde çalışmaya devam ediyorlar; gece nöbet tutuyorlar, ailelerinin, çocuklarının çocuklarının yüzlerini görmüyorlar ve 500'e yakın sağlık çalışanı da hayatını kaybetti. Bunların arasında röntgen ve laboratuvar çalışanları da var. Maalesef, nöbet tuttıkları hâlde röntgen ve laboratuvar çalışanlarından acil ücret farkları 30 Hazirana kadar geri ödeme emriyle istenmektedir. Bu çalışan arkadaşlarımız evlerine gitmediler ve yaklaşık iki yıldır çok küçük ücretlerle aldıkları paraları peşin olarak 30 Hazirana kadar ödemeleri talep ediyor, ödenmediği takdirde icra işlemleri başlatılacağı yazıyla bildirilmiş. Bu konunun bir an önce düzeltilmesi ve onların bu fedakârlıklarının karşılığı bu şekilde cezalandırılmaması gerektiğini buradan ifade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

8.- *Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, eczane dışında satılan bitkisel ürün ve gıda takviyelerine ilişkin açıklaması*

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eczane dışında satılan ve “Ottur, zararı yoktur.” anlayışıyla bilinçsizce kullanılan bitkisel ürünler ölüm saçmaya devam ediyor. Buna son örnek olarak Ankara’da “Kardeş Kanı” adı verilen bitkisel ürünün kullanımıyla yaşanmıştır. Bu bitkiyi yatıştırıcı amaçla kullanan bir kişi yoğun bakıma alınmış, hayatta kalma mücadelesi vermektedir. Bu ve buna benzer kontrolsüz kullanılan, bitkisel ürün veya gıda takviyesi adı altında eczane dışında satılan ürünler her gün bir veya birkaç kişiyi felakete sürüklemektedir.

Bu tür acı olayların bir daha yaşanmaması için yapılması gereken şey bellidir. Bitkisel drog olsun, gıda takviyesi olsun bu tür ilaçların ruhsatlandırılması Sağlık Bakanlığına verilmeli, satışı ise fitoterapi ve ilaç konusunda eğitimini almış, eczacılar ve eczaneler kanalıyla sağlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

9.- *Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, kayısı hasadına ve çiftçilerin borçlarına ilişkin açıklaması*

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dünya kayısı başkentimiz Malatya’da 2021 yılı kayısı hasadı başlamıştır. Tüm çiftçilerimize ve Malatya’mıza bu yılki kayısı hasadının hayırlı ve bereketli olmasını dilerim.

Mayıs ayında yaşanan zirai don olayı ve 2020-2021 Covid-19 pandemi süreci dikkate alınarak çiftçilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi için 2020 yılı ve öncesine ait sulama birlikleri ile Ziraat Bankasına borçlarının yapılandırılması ve bu borçlarından kaynaklanan icra işlemlerinin durdurulması gerekmektedir. Çiftçilerimizin beklentileri ve talepleri bu yönde olup yapılan çalışmaların hızlandırılmasını talep etmekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

10.- *Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhuriyet Halk Partisinin Kanal İstanbul'a neden karşı olduğunu anlamının imkânı olmadığına ilişkin açıklaması*

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Cumhuriyet tarihinin otuz iki yılını iktidarda geçiriyorsun fakat dişe dokunacak tek bir yatırımın, tek bir eserin yok ama karşı çıktığın, istemediğin, engel olduğun projeler, yatırımlar haddinden fazla. Vatan Caddesi, Keban Barajı, birinci, ikinci, üçüncü boğaz köprüleri, Marmaray, Avrasya Tüneli, Sabiha Gökçen Havalimanı, üçüncü havalimanı. CHP tekerrürden ibarettir, huylu huyundan vazgeçer mi? Kanal İstanbul’a dış şer güçlerin karşı olmalarını anlıyoruz ama Cumhuriyet Halk Partisi neden karşı anlamının, anlayabilmenin imkânı yok. Her yıl bu ülkeye milyarlarca dolar kazandıracak bu projeyi gerçekleştireceğiz inşallah. Cumhuriyet Halk Partisine oy veren kardeşim, oy verdiğiniz parti diyor ki “İlk işimiz kapatmak olacak.” Gezi çapulcularına destek, ülkenin dünya çapındaki projelerine köstek; siz iktidar için daha çok yirmi yıllar beklersiniz.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

11.- *Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin ve Çukurovalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Olumsuz hava şartları ve kuraklık nedeniyle Mersin ve Çukurova’da meyve bahçelerinde rekolte kaybı çok yüksek. Bunun yanında, Akdeniz meyve sineği de bölgede

yetişen meyvelere büyük zararlar veriyor. Çiftçimiz, Akdeniz meyve sineğiyle mücadelede tek başına başarılı olamıyor, Tarım ve Orman Bakanlığı olarak bununla ilgili toplu mücadele yapılması gerekli. Bakanlık tarafından Akdeniz meyve sineğiyle ilgili acil bir mücadele eylem planı hazırlanmalıdır. Sert çekirdekli meyvelerde, özellikle Toroslarda, Aladağ, Çandır, Çağlarca, Değirmendere, Kayrakkeşi, Kurudere, Musalı, Yavca, Yeniköy; Mezitli’de Pelitkoyağı, Takanlı, Demirşık, Yüksekoluk, Zeybekler, Kocayer, Tepeköy ve daha birçok köyde yüzde 50’yi bulan kayıplar mevcut. Çiftçiler mağdur. Mutlaka çiftçilerimize mağduriyetinin giderilmesi için hibe destekleri acil olarak verilmeli.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

12.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, vatandaşın bankalara olan borçlarına ve kesilen cezalara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son açıklanan rakamlara göre 2021 yılının ilk yarısında 195.904 kişi bankalara olan tüketici kredisini, 148.629 kişi kredi kartı borcunu ödeyemedi. 1 Ocak-11 Haziran tarihleri arasında icra dairelerinde 3 milyon 264 bin yeni dosya açıldı. Millet Covid-19 salgını nedeniyle canıyla uğraşırken iktidar ceza kesmek için fırsat kolladı. Son altı ayda maske, sokağa çıkma yasağı, fiziksel mesafe, SGK, trafik ve geciken vergi borcu nedeniyle yılın ilk altı ayında vatandaşa kesilen cezanın miktarı tam 8 milyar lira, pandemi başından bugüne kadar kesilen cezanın toplamı ise 20 milyar 830 milyon lira. Aynı dönemde sadece 5’li çeteye verilen kamu ihaleleri ise 100 milyar liralara aştı. Adaleti sağlayamayan, kalkınmadan sadece yandaşını düşünen on dokuz yıllık AKP iktidarı, bilmelidir ki milletin sağduyusu mutlaka bu düzeni bozacak, hesabını soracaktır.

BAŞKAN – Sayın Nuhoglu...

13.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun, İstanbul Üsküdar’daki Validebağ Korusu’na ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Üsküdar’da bulunan Validebağ Korusu, birinci derece doğal ve tarihî sit alanıdır. 2018’de millet bahçesi kapsamına alınmıştır. Proje kapsamında Koru ekosistemine vereceği zarar tepkilere neden olmuş, semt sakinlerince projenin iptali için dava açılmıştır. Proje, daha sonra tahsis sorunu nedeniyle durdurulmuştur. Şimdi de “Koru’nun bakımsızlığı” gerekçe gösterilerek bakım ve rehabilitasyon projesi ortaya atılmıştır. Koru’ya belediye tarafından “Hiç beton dökmeyeceğiz, 7 bin ağaç dikeceğiz.” vaadi inandırıcı bulunmamaktadır. Bu zamana kadar farklı isimlerle açıklanan projenin maliyeti ve teknik detayları kamuoyuyla paylaşılmamıştır. Validebağ Korusu, Anadolu Yakası’nın en önemli koru alanıdır, rant uğruna yapılacak her şey Koru’ya zarar verecektir. Bu girişimlerden kesinlikle vazgeçilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

14.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, Eren Bülbül’ün ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Haziran 2017’de sosyal medya hesabından “Biri de çıkıp demiyor ki Eren, iyi ki varsın.” paylaşımını yaptıktan kırk beş gün sonra, 11 Ağustos 2017’de Trabzon’un Maçka kırsalında PKK’lı teröristler tarafından henüz hayatının baharında, 15 yaşında şehit edilen Eren Bülbül’ü rahmetle, minnetle anıyorum.

“Çınlasın gökyüzü, Karadeniz ağlasın.

Yıldızsın, aysın Eren, iyi ki varsın.”

İyi ki varsın Eren diyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal üretimin önemine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, tarımsal üretimin önemi her geçen gün daha da artmakta ve herkes tarafından kabul edilmektedir. Artan nüfusu beslemek için daha fazla üretim yapmak gerekmektedir. Beslenme, insanın temel ihtiyacıdır, yeterli ve dengeli beslenme insanın sağlık düzeyinin en belirleyici faktördür, sağlıklı ve yeterli gıdaya her insanın ihtiyacı vardır. Bu nedenle, tarımsal üretimi artırmalıyız fakat var olan toprakları, var olan kaynakları, toprağı, suyu da doğru kullanmalıyız. Diğer taraftan, toprağı ve suyu da kirletmemeliyiz. Bu nedenle, bilimsel doğruları, yeni üretim teknolojilerini kullanmalıyız. Konuyla ilgili mühendislerimiz, ziraat mühendisi, veteriner, gıda mühendisi, su ürünleri mühendisi sayımız yeterlidir. Bu mühendislerin kamuda ve özelde istihdamı artırılmalı ve etkin çalışmaları sağlanmalıdır. Teknolojik imkânları doğru kullanmak verim miktarını artırmayı sağlayacaktır. Tarımsal ürün ithal etmekten ülkemizi hep birlikte kurtarabiliriz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa Orhangazi Yeniköy'de açılmak istenen taş ocağına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Orhangazi ilçemizin Yeniköy Muhtarı Hasan Akoğlu “Bizler Yeniköy Mahallemizin dağlarının, cennet ormanlarının doğa turizmine kazandırılması için çalışmalarımızı yürütürken aldığımız haber bizleri derinden üzmüştür. Bizden önce zaten mevcut bir taş ocağı varken 2'ncisinin kurulmasını istemiyoruz. Ulaştırma Bakanlığının Kalyon İnşaat bünyesinde Yenişehir'de yapacağı hızlı tren projesine bazalt taşı götürmesi için, Yeniköy Ormanları'nın bir kez daha katledilmesine karşıyız. Madem taş alacaksınız mevcutta kurulu bazalt taş ocağı var, oradan alın. Yeniköy Ormanları'nı katletmek istiyorsunuz, bizlerin buna asla rızası yok. Bu kapsamda konunun siyasetüstü olduğunu çok iyi biliyoruz ve geleceğimiz adına buna 'Dur' demek için mücadele vereceğiz.” diyor ve ilçedeki bütün siyasi partileri, beni ve AK PARTİ Milletvekili Zafer Bey'i de cuma günü basın açıklamasına davet ediyor.

Ben Meclisten sesleniyorum: Yanındayız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keven...

17.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, şehit olan Teğmen Baki Koçak'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Yozgat'ın köylerindeki yol ve su sorununa ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sarıkaya ilçemize bağlı Söylemez köyü nüfusuna kayıtlı Jandarma Teğmen Baki Koçak 2 Haziranda ne yazık ki şehit düştü. Şehidimize tekrar Allah'tan rahmet, aileye sabırlar diliyorum.

Burada AKP'nin yolu, suyu olmayan köylerimize bakış açısını anlatacağım. Söylemez köyünde o güne kadar yollar çamur içindeydi, şehit olduğu haberi üzerine apar topar muhtelif yerlere mıcır dökülerek çamurdan kurtarıldı. Neden? Köy için mi, köylü için mi? Hayır. “Şehit cenazesine gelecek yüksek makamların fiyakalı trilyonluk arabaları çamura batmasın.” diye. Yozgat'ta bugüne kadar 70'ten fazla köyün kanalizasyonu, 100'ün üzerinde köyün içme suyu yok. Bunları defalarca söyledim, söylemeye de devam edeceğim. İlla bu köylere şehit cenazeleri mi gelmesi lazım bu ihtiyaçların giderilmesi için? Her sene çamur içinde yaşayan bu köylerimize ancak şehit cenazesi gelirse mi yol yapacaksınız, su getireceksiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Değerli Grup Başkan Vekillerimize söz vereceğim.

Sayın Dervişoğlu...

18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un İYİ Parti Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'la ilgili sözlerine ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Aslında, bugün hızlıca gündeme geçebilmemiz için teamülden kaynaklanan bu hakkı kullanmaktan feragat edecektim ama geldikten sonra da o feragati yerine getiremiyorum. Beni Türkiye Büyük Millet Meclisi bağışlasın.

Bir İletişim Başkanlığımız var bizim, o İletişim Başkanlığının başında da bir zatimuhterem var. O şahıs sıklıkla siyasete ve siyasetçiye ayar vermeye kalkışıyor. Bunun yanında kendisine bağlı trol ekipleriyle de birtakım spekülâtif haberlerin güncellenmesi, birtakım olayların yaşanmasına katkı sağlıyor. Bu kapsam içerisinde partimizin Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'ın tapulu arazisi içerisine yapılmış bir -beni mazur görün ifadesi böyle kullandığım için- inek ahırının yıkılmasını Türkiye'nin önemli gündem maddesine dönüştürdü. Şimdi de bundan ziyadesiyle istifade etmeye kalkışıyor. Ben kendisini kara propaganda ve ajitasyon başkanlığı yerine İletişim Başkanlığı yapmaya davet ediyorum. Ayrıca bu yıkım esnasında -her yerde olur, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de kanun çıkarılırken bazı gerginlikler yaşanıyor, münakaşalar oluyor- Lütfü Bey'in şiddetle kınadığı ve kendisini büyük bir üzüntüye gark eden bir olay yaşanmış, bir basın mensubu arkadaşımız bu olay neticesinde de yaralanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Şimdi, bu Fahrettin Altun Beyefendi, ajitasyon başkanı, bu gazeteciyle olan telefon görüşmesini haberlere konu etmeye kalkışmış; çok kızdığımı, çok öfkeli olduğumu ve canının sıkıldığımı beyan ederek “Biz, bu işin peşini bırakmayacağız.” tehdidinde bulunuyor. Ben de buradan kendisine haddini bildiriyorum; işini yapsın ve dolayısıyla İYİ Partiyle, siyaset kurumuyla, siyaset kurumunun önemli şahsiyetleriyle uğraşmayı terk etsin ya da bir kuyruk acısı varsa pergoladan kaynaklı onu aşabilecek başka girişmelerde bulunmaya gayret sarf etsin.

Tekraren söylüyorum: İşin en başından beri Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının Lütfü Bey'le ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – ...çıkarılan haberlerle ve Lütfü Bey'e karşı planlanan birtakım hadiselerle müstesna ilgisi var. O bakımdan, kendisini kendine gelmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Ali Rıza Altınok ve ailesinin ölüm yıl dönümlerine, TÜRKİYE KAMU-SEN'in 29'uncu kuruluş yıl dönümüne, Antalya Diploması Forumu'na ve ikna yoluyla teslim olan PKK terör örgütü mensuplarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam kırk bir yıl önce 24 Haziran 1980 tarihinde Altınok'lara ait bir daireyi kiralamak istediklerini beyan ederek “kiracı” adı altında evlerine giren ve önelerine konulan yemeğe hain kurşunlarla karşılık veren teröristler tarafından alçakça katledilen

Milliyetçi Hareket Partisi Gaziosmanpaşa İlçe Başkanı Ali Rıza Altınok, eşi Fahriye Altınok ve henüz 16 yaşında olan kızları Nilgün Altınok' u şهادetlerinin yıl dönümünde rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, kurulduğu günden beri Türk sendikacılık hareketine yeni ve millî bir soluk getiren; ehliyet, liyakat ve Türk devletine sadakati benimseyip çalışanların hakkını adalete uygunluk prensibinde savunan; eğitim, sağlık, ulaşım, kültür sanat, diyanet, enerji, haber, büro hizmetleri gibi toplam 12 meslek kolundan müteşekkil olan sendika başkanlığı ve sayıları 430 bini aşan üyesiyle birlikte “Dik baş, tok karın ve mutlu yarı.” idealiyle var olan, ilke ve emek mücadelesinin adresi Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonunun, kısa adıyla TÜRKİYE KAMU-SEN'in 29'uncu kuruluş yıl dönümünü kutluyor, demokrasinin vazgeçilmezlerinden olan sendikal çalışmalarında başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, ülkemiz hem bölgesinde hem dünyada insan merkezli, girişimci diplomasi anlayışıyla ve yenilikçi diplomasi anlayışıyla her geçen gün etkisini ve kapasitesini artırmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - 17 Haziran tarihinde gerçekleştirilen Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci Dışişleri Bakanları Toplantısı Antalya'da gerçekleştirilmiştir. Bu toplantının akabinde 18-20 Haziran 2021 tarihinde yine Antalya'da Antalya Diplomasi Forumu 12 devlet ve hükümet başkanı, 47 dışişleri bakanı, 50'ye yakın ülkenin büyükelçi ve diplomatlarının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Son derece başarılı temaların ve toplantıların gerçekleştirildiği Diplomasi Forumu “Yenilikçi Diplomasi: Yeni Dönem, Yeni Yaklaşımlar” başlığı adı altında âdeta dünya çapında yeniliklerin ve diplomaside yeni anlayışların habercisi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu açıdan son derece başarılı bir şekilde, hem organizasyon açısından hem Covid döneminde alınan sağlık tedbirlerine riayet bakımından ve hem kurulan bire bir temaslar hem de yapılan toplantılar açısından çok mükemmel bir organizasyon olduğunu ifade ediyor, inşallah Antalya Diplomasi Forumu'nun dünyanın en önemli diplomatik çalışmalarının yapıldığı forumların başında gelmesini temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, İçişleri Bakanlığı yapmış olduğu açıklamayla 5 PKK terör örgütü mensubunun daha ikna yoluyla teslim olduğunu açıklamıştır. Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen ikna çalışmaları neticesinde PKK terör örgütünden kaçan 5 terör örgütü mensubu güvenlik güçlerimize teslim olmuştur. Teslim olan örgüt mensuplarının 2009-2015 yılları arasında terör örgütüne katıldığı, Suriye, Irak ve İran'da faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teslim olan örgüt mensuplarının birisinin, ailesinin, Van'da evlat nöbeti tutan ailelerden birisi olduğu da bu açıklamada ifade edilmiştir. Böylelikle evlat nöbetinde evlatlarını bekleyen ailelerin 26'ncısı da evladına kavuşmuştur. Yürütülen ikna çalışmaları sonucunda, sadece 2021 yılında teslim olan örgüt mensubu sayısının 86'ya yükselmiş olduğu bu açıklamada ifade edilmiştir. Bu son dönemde özellikle örgütten ayrılışları, kopuşları ve devletimizin çok samimi bir şekilde yürüttüğü ikna çalışmaları göz önüne alındığında örgütün çok

ciddi bir çözüme içerisinde olduğunu ve bölge insanından hiçbir şekilde destek görmediği gibi, bölge insanının bizzat özellikle nöbet tutan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...özellikle evlat nöbetinde olan annelerimizin de bu noktada, hem ülkemizde hem bütün dünyada çok ciddi birtakım mesajlar vermiş olduğunu göz önüne aldığımızda, inşallah, bu terörün hiçbir şekilde vasat bulamayacağı ortamların, vasat bulamayacağı durumların yakın olduğu kanaatinde olduğumuzu ifade ediyoruz. Bölgemizde ve ülkemizde, ülkemizin içerisinde teröre katılımın -son derece- neredeyse sifira yaklaştığını, inşallah sınırlarımızın ötesindeki terör faaliyetlerini de engellemek suretiyle bölgenin huzura ve barışa kavuşacağını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

20.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, seksen beş gündür Sincan Cezaevinde bulunan Ömer Faruk Gergerlioğlu'nu parti grubu adına selamladığına; yargının tek işlevinin HDP'yi hedef almak ve partilileri, vekilleri cezaevinde bile olsa suç üretmek olduğuna; 83 yaşındaki Mehmet Emin Özkan'ın serbest bırakılması gerektiğine, Batman Belediyesi Eş Başkanı Mehmet Demir'e sokakta yapılan işkenceye; Uşşaki tarikatı lideri Eyüp Fatih Şağban'a çocuk istismarından verilen cezanın istismar, taciz ve tecavüzlerin önünü açtığına; kayyum Rektör Metin Bulu'yu protesto eden Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin burslarının kesilmesine ve eylemlerine devam eden Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerini selamladığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, Ömer Faruk Gergerlioğlu Vekilimiz -bugün 85'inci gün- Sincan Cezaevinde. Neden? Bir haberi “retweet” yaptığı için, hâlâ yayında olan bir haber üstelik.

Şimdi, kendisini buradan bütün parti grubumuz adına sevgiyle saygıyla selamlıyorum, direnişini de selamlıyorum.

Evet, kendisinin bir suç duyurusu var, Gergerlioğlu Vekilimizin. Barış isteyen bir paylaşımının altına küfürlü, tehditli bir yorum yapan zat var, şahıs var ve Ömer Vekilimiz bunu şikâyet etmiş. Şikâyeti sonucunda, geçen günlerde haksız tahrik gerekçesiyle savcılık “Ceza verilmesine yer olmadığına...” şeklinde bir karar vermiş, hem de Deniz Poyraz'ın katledildiği günde bu karar verilmiş. Karar elimde, bu ifadeler yazıyor orada ama tabii ki bu iğrenç ifadeleri, ağza alınmayacak ifadeleri buradan tekrar söylemeyeceğim ama bu ifadelerin kişilik haklarına çok ağır bir saldırı olduğunu söylemek istiyorum.

Hakikaten söz konusu HDP olunca küfretmek, tehdit etmek, saldırmak serbest ve yargı buna “haksız tahrik” diyor. Barış istemenin küfre sebebiyet vermesi ve bunun haksız tahrik oluşturması herhâlde dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir hukuk sisteminde kabul edilemez. Yargının tek işlevi var, HDP'yi hedef almak ve partililerimize, vekillerimize cezaevinde bile olsa suç üretmek. Ama aynı yargı “İsmin neydi abicim?”ler karşısında sessizliğini koruyor.

Diğer bir mesele, Sayın Başkan, Mehmet Emin Özkan. Buradan defalarca ifade ettim, iktidar grubunun önemle, tekrar dinlemesini ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mehmet Emin Özkan 83 yaşında, yirmi beş yıldır cezaevinde. 5 defa baypas ameliyatı geçirdi, sayısız anjiyo geçirdi ve bütün ısrarlarımıza rağmen infazı ertelenmedi.

Üstelik yeniden yargılanması devam ediyor ve suçsuzluğu, ortaya çıkan bilgilerle de sabit. Bundan da vazgeçtik, “Mehmet Emin Özkan’ı evine, ailesinin yanına gönderin; vedalaşma hakkını kullansın.” dedik. Ben kendisini yaklaşık bir ay önce ziyaret ettim. Niye bunu söylüyorsunuz? Görüştüğümde kulakları duymuyordu, gözleri iyi görmüyordu; çok zorlayarak on-on beş dakika görüşebildim ve akıl sağlığı gayet yerindeydi. Bizim bu ısrarlarımız karşısında haftalardır Mehmet Emin Özkan Elâzığ Hastanesine götürülüp getiriliyor. Bugün ailesi bir daha aradı. Üstelik ambulansla götürülmüyor, bir ringe bindiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Avukat görüş odasına benimle görüşmeye geldiğinde bile tekerlekli sandalyeyle geldi. Ring aracıyla Elâzığ Cezaevine götürdüler. Bugün ailesine demişler ki: “Akıl hastanesine götüreceğiz.” Mehmet Emin Özkan’ın akıl sağlığıyla ilgili hiçbir sorunu yok, bunu ben de gördüm, raporlarda da yok. Açıkçası, ailesi de il binamızda oturuyor, Semra Güzel Vekilimiz savcılığa ulaşmaya çalışıyor. Çok büyük bir hayati riski zaten her an var. Mehmet Emin Özkan’ın bu şekilde cezaevinde tutulması, hastane hastane dolaştırılması ve yüzde 87 rapora rağmen cezaevinde tutulması, yani işkencenin ötesinde taammüden, hukuken ölüme sebebiyet vermektir. Tek bir talebimiz var: Mehmet Emin Özkan’ı, lütfen, en azından “Evinde vedalaşarak yaşamını yitirsin.” diye iktidar grubunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sağ olun Başkan.

Mehmet Emin Özkan’ı serbest bırakın diyorum.

Sayın Başkan, diğer bir mesele, bizim Batman Belediyesi Eş Başkanımız Mehmet Demir’e yapılan işkence. Hem de sokakta yapılan bir işkence var. Burada bütün milletvekillerinin bu fotoğrafı görmesini istiyorum. Bizim seçilmiş belediye başkanımız, Batman Belediyemize kayyum atandı. Kayyum atandı biliyorsunuz ve tabii ki haksız bir gasp niteliğinde. Geçen gün Deniz Poyraz’ı anmak için Barış Anneleriyle beraber alana çıktı ve kendisi bu şekilde, yaka paça darbedilerek, sokakta işkence görerek gözaltına alındı. Bir doktor Mehmet Demir aynı zamanda ve dün buraya geldi, İnsan Hakları Vakfına ve hastaneye gitti. Elimde raporu var, otuz gün iş göremezlik raporu aldı, otuz gün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir hekime, bir belediye başkanına, halk iradesine sokakta işkence yaptılar ve diğer Eş Başkan Songül Demir’i de gözaltına aldılar. Deniz Poyraz cinayetini protesto etmek suç değildir, ancak işkence yapmak büyük bir suçtur; bunun takipçisi olacaktır.

Diğer bir mesele Uşşaki tarikatı liderine cinsel istismar davası kamuoyunda çok tartışıldı. Sakarya’nın Akyazı ilçesinde müridinin 12 yaşındaki çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu için tutuklu yargılanan Uşşaki tarikatı lideri Eyüp Fatih Şağban on yıl beş ay hapis cezasına çarptırıldı ve faile sabıka kaydı olmaması ve yargı karşısındaki tutumu sebebiyle ceza indirimi yapıldı; yanlış duymadınız, ceza indirimi yapıldı Sakarya 1. Ağır Ceza Mahkemesinden. Ve aynı tavırlar gerekçe edilerek istenen cezanın çok altında bir cezaya hükmedildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu bir ödül aslında. Açıkçası, 12 yaşındaki bir çocuğun tüm geleceği yok sayılıyor ve bununla istismar, taciz ve tecavüzlerin önu açılıyor.

Sayın Başkan, son olarak Boğaziçi öğrencilerinin burslarının kesilmesi meselesine değinmek istiyorum: Kayyum Rektör Melih Bulu'yu protesto ettikleri için 100 öğrencinin KYK kredi ve bursları kesildi. Açıkçası ve 2023 Temmuzunda da ödemeye başlanması istendiğine dair yazılar tebliğ edildi. Demokrasi halkın yaşam biçimi ve bunu hiçbir güç engelleyemez. Hiç hak etmedikleri hâlde Millî Takıma para aktaran irade üstelik öğrencilerin karşılığını da sonra ödeyecekleri bursları kesiyorlarsa bu irade ilimden, bilimden uzak bir nesil yetiştirmenin amaçlandığı tartışmasız ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkanım.

Fakat şunun bilinmesini istiyoruz ki demokrasiye inanan, haklarını dimdik savunan tertemiz bir nesil var karşımızda. Tüm bu hesaplar boşa çıkacak ve bizler Parlamentoda, öğrenciler kampüslerinde bu baskıcı yönetimlere karşı durmaya devam edecektir ve bu noktada aylardır, haftalardır Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerinin devam eden eylemliklerini de saygı ve minnetle selamlıyorum. Her iş günü rektörlüğe sirtlarını dönen, sessiz eylem ve alkışlı protestolarını gerçekleştiren akademisyenler “Kabul etmiyoruz ve vazgeçmiyoruz.” diyorlar. Biz de kabul etmiyoruz ve vazgeçmiyoruz diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, çocuk istismarcısıyla ilgili verilen cezaya savcılığın itiraz ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Demin o çocuk istismarcısıyla ilgili zannediyorum -gelirken yolda dinledim- savcılık cezaya itiraz etmiş yani az verildiği için.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olabilir ama verilen ceza bu.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Hayır, bir şey demiyorum ama bu itirazı memnuniyetle dinledim ben.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama en azından iyi bir haber yani.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 23 Haziran İstanbul zaferinin yıl dönümünde 100 milletvekilinin İstanbul sokaklarında halkla bütünleştiğine, 24 Haziran 2018 seçimlerinin yıl dönümüne, Validebağ Korusu'na yapılacak rehabilitasyon projesine, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan'a muhalif olmanın bedelinin ödetilmeye çalışıldığına, İsmail Hakkı Tonguç'un ölüm yıl dönümüne, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında ek ders karşılığı çalışan personelin sorununa, kayyum Rektör Metin Bulu'yu protesto eden Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin burslarının kesilmesine, Çankırı'da Toplum Yararına Programda çalışan işçilerin kadro sorununa ve Mehmet Emin Özkan'la ilgili Cumhurbaşkanının inisiyatif kullanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, dün 23 Haziran İstanbul zaferinin yıl dönümüydü. Arkadaşlarımız, 100 arkadaşımız İstanbul sokaklarında, İstanbul'a verdikleri sözün, taahhüdün yerine geliyor olmasının öz güveniyle dolaşmalar, halkla bütünleştiler ve ayrı ayrı yaptıkları sosyal medya paylaşımlarından bu iddiamızın ne kadar güçlü bir iddia olduğu da ortaya çıktı.

Bugün, 24 Haziran, maalesef 16 Nisan rejime kasteden Anayasa değişikliğiyle, o sırada, OHAL’de yapılmış referandumla, ardından OHAL’den vazgeçmeden seçime kadar OHAL’i uzatıp, OHAL’in verdiği yetkilerle yapılan 24 Haziran seçiminin tam 3’üncü yılındayız. “Yetkiyi verin, faizle, enflasyonla, kurla nasıl mücadele edilir göreceksiniz.” denilmesinden ve yetkinin Tayyip Erdoğan’a verilmesinin üzerinden tam üç yıl geçti. Yurttaşlarımız daha yoksul, Türk lirası daha değersiz, faiz daha yüksek, enflasyon daha yüksek, işsizlik daha yüksek, diplomatik açıdan ülkemiz daha yalnız; hukuk açısından, adalete güven açısından, demokrasi açısından ülkemiz daha geriye gitti. Birkaç örnek verecek olursak, millî gelirimiz 142 milyar dolar düştü, Merkez Bankasının net rezervi 95 milyar dolar düştü, faizler yüzde 8’den 19’a çıktı, geniş tabanlı işsizlik 5 milyondan 9 milyona çıktı, 2 milyon yeni yoksul yaratıldı. Demek ki hukukun olmadığı, kuvvetler ayrılığının olmadığı ve bütün yetkilerin bir yerde toplandığı rejimlerin başına ne geliyorsa Türkiye’nin de başına o geldi; daha fakiriz, daha yalnızız, daha mutsuzuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu saray rejiminden kurtulacağımız; güçlendirilmiş, demokratik parlamenter sistemle Türkiye’nin yeni bir çıkışı yakalayacağı; gençlerin hayallerini yurt dışında değil, tüm dünya gençlerinin hayallerini Anadolu’da, Trakya’da kuracakları; hepimizin varlıklarının arttığı, huzurumuzun olduğu; bir Türkiye’yi ilk seçimden sonra Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak müjdeliyoruz.

Sayın Başkan, Validebağ Korusu uzun yıllardır Adalet ve Kalkınma Partisinin, Üsküdar Belediyesinin, sonra Çevre Bakanlığının üzerinde durduğu, “Rehabilitasyon projesi yapacağız.” dediği, ancak beton vadettiği, kilit taşı vadettiği, kablo kanalı vadettiği, beton aydınlatma direkleri vadettiği bir çalışma. 29 bin metrekare inşaat alanı öngörülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mimarlar Odası yaptığı çalışma, yayınladığı raporla Validebağ Korusu’nun yüzde 40’ının tahrip edileceğini söylüyor. Bu rant projesine karşı Validebağ Korusu İnisyatifi’nin, orada direnenlerin, ağaca, çevreye saygı içinde bu mücadelenin arkasında duranların, yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde, mevkidaşımız, değerli büyüğümüz Lütfü Türkkan, kendisini çok üzen gelişmelere muhatap oluyor. Ahırların, çiftliklerin olduğu, hayvanlara baktıkları bir araziyle ilgili yapılan bir çalışma var. Burada, Mecliste de bir iktidar milletvekili bunu dile getirmişti. Bugüne kadar hiç şöyle bir şey duymadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İktidar partisinden bir milletvekilinin, bir siyasetçinin tarlasındaki bir ahıra, bir çiftliğe, yapmış olduğu bir yere karşı bunun üzerine giden, jandarmayla giden, yıkmaya giden... Böyle bir şey duymadık. Lütfü Bey’e, muhalif olmanın, net ve sert bir muhalefet yapmanın, saraya uygun bir dil kurmamanın, iktidarı rahatsız etmenin bedeli ödettilirmeye çalışılıyor. Bir kez, ona yapılanı kendimize yapılmış sayıyoruz ama o sırada, bu yıkım ekipleri gittiğinde orada nahoş bir olay oldu ve Mustafa Uslu adlı bir İHA çalışanı, bir basın emekçisi darbedildi. Olayı öğrendiği dakikalarda tesadüfen Lütfü Türkkan’la karşılaştık; “Ağabey, nedir?” dedim, “Çok üzgünüm, elim

ayağıma dolaştı.” dedi; “Ne yapıyorsun?” dedim, “Vallahi, ilk iş, Mustafa Uslu’nun babasına ulaştık, üzüntülerimi bildirdim.” dedi. Sonra bir özür mesajı gördük, siyasetçilere de yakışan budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bugün -biraz önce sayın mevkidaşımın ifade ettiği gibi- Fahrettin Altun Mustafa Uslu’yu ziyaret etmiş ve “Kaçak bir yapı yıkılıyor, bilinen bir kişinin yapısı yıkılıyor. Dünyanın neresinde olursa olsun bu bir haber, bunu sizin haber yapmanızdan daha doğal bir şey olamaz.” diyor. Şimdi, hadsizliklerine İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dervişoğlu ne dediyse aynen iştirakle beraber bir de işin şu tarafı var ya, diyor ki: “Bilinen bir kişinin yapısı yıkılıyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ey pergolacı Fahrettin, sen çivi çakmanın yasak olduğu Boğaziçi Öngörünüm Bölgesi’nde vakıfların arazisine el atarak gittin oraya pergola yaptın, beton yaptın, mangallık yaptın, rüzgâr kesecek istinaf duvarı yaptın; bunun yıkımı için gelindiğinde oraya giden, onu haberleştiren 4 gazeteciye şimdi Terörle Mücadele Kanunu’ndan yargılatıyorsun; Hazal Ocak, Vedat Arık, Olcay Büyüktaş, İpek Özbey. Yetmedi, 250 bin liralık tazminat davası açtın; yetmedi, Cumhuriyet gazetesine otuz beş gün ilan kesme; yetmedi, İstanbul İl Başkanımıza, Üsküdar İlçe Başkanımıza davalar... Çivi çakmanın yasak olduğu yere inşaatı yapmış, bak ne diyor? “Bilinen bir kişinin yapısı yıkılıyorsa dünyanın neresinde olursa olsun haberdır, tabii gidecek.” İHA “drone” uçuruyordu orada arazinin üstünde, oysaki fotoğrafın çekildiğini bile kanıtlayamadılar ama gitti gazeteciler, baktılar ve yaptıkları haberdan dolayı yargılanıyorlar. Pergolacı Fahrettin, şımarık Fahrettin, atanmış hadsiz tutmuş Lütfü Türkkan’a laf ediyor; el âleme verir talkını, kendi yutar salkımı! Kınıyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Trol başı, trol; sadece pergolacı olsa, bir de trollerin başı.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Toparlıyorum efendim müsaadenizle.

Sayın Başkanım, tam dediğiniz oldu, aslında bir basın toplantısıyla uzun uzun söyleyeceğimiz şeyler ama burayla ilgili de küçük hatırlatmalar var. Anadolu aydınlanmasının en ilerici uygulamalarından köy enstitülerinin kurucularından İsmail Hakkı Tonguç’u ölüm yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak saygıyla anıyoruz.

Ek ders karşılığı çalışan personelin sorununu Aile Bakanlığında defalarca dile getirdik. Bu ayın sonunda maaşları artık -başka bir ayarlama imkânı da yok- asgari ücretin altına düşüyor. “Ek dersli” adı altında sosyolog, sosyal çalışmacı, psikolog, hemşire, fizyoterapist çalıştırılıyor, emekleri sömürülüyor, eşit işe eşit ücret yok, güvence yok; bu konuda artık bir düzenleme yapılması şart.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kayyum rektör Melih Bulu’yu protesto eden öğrencilerin burslarını kesiyorlar. Üniversite özgürlük ortamıdır, üniversite, özgürce düşündüğünü özgürce söyleme, demokratik protesto hakkını kullanmayı da öğrenme ve kullanma yeridir. Veriliyorsa ihtiyaç duyan ailelerin çocuklarının bursları bunlar. Aşından ederek terbiye etmeye çalışıyorlar kendilerince. “İtiraz etme, ses çıkarma, bursunu keseriz; yoksul ailen de bakamaz perişan olursun.” diyorlar. Bunu

kabul etmiyoruz. Dün kürsüden söz verdi vekilimiz, ilk bursu verecek. CHP Grubu olarak harekete geçiyorduk, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu bursları karşıladığını söyledi. Yoksul ailelerin ve düşünce özgürlüğünü savunan herkesin dikkatine sunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir tarafta itiraz edenlerin aşıyla, ekmeğiyle oynayanlar, bir tarafta da onlara sahip çıkan CHP’li milletvekili abileri, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin değerli Başkanı tutumlarını ortaya koydular.

Son olarak Sayın Başkan... Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu duyarsa belki çözer, geçen sefer Gaziantep’te benzer sorun vardı, bu sefer Çankırı’da. Milletvekilleri ve il başkanının kendilerini aldattığını söyleyen 65 vatandaş var. “30 Kasım 2019’da sözleşmemiz bitecekti, biz onların kanalıyla işe girdik, ‘Uzatılacak, merak etme.’ dediler, işsiz kaldık. Sonra ‘Toplum Yararına Program (TYP) kapsamında kadro gelecek.’ dediler, kadroları başkalarına verdiler -üçümüz hariç- açıkta kaldık. Bizler 2 vekilin 2’sini de AKP’ye verdik ama mağdur edildik. Urfalı kardeşlerimiz Urfa otobanını kapattıkları için kadro aldılar, bizi de Çankırı olarak böyle bir eyleme mi itiyorsunuz.” diye soruyorlar, bunu hatırlatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son olarak da... Aylardır dinlediğim bir şey var Sayın Başkanım burada. Sayın Meral Daniş Beştaş, Mehmet Emin Özkan hakkında bilgi veriyor, “83 yaşında, 25 yıldır hapiste.” diyor. Bütün sağlık sorunlarını anlattı. “Vedalaşma hakkı” diye bir şey söylüyor, hakikaten ürpertici bir şey. Bir de yeniden yargılanıyormuş, delil durumu değişmiş, suçsuzluğu ortaya çıkıyor. Ben, Sayın Veli Ağbaba ve Nurettin Demir’le birlikte hasta, tutuklu ve hükümlülerle ilgili raporu yıllar önce yazmış, Türkiye’nin gündemine getirmiş bir komisyonun üyesi olarak da artık bu yaşta, bu hastalıkta ölümün eşliğinde birisiyle devletin uğraşmaması, bu konuda Cumhurbaşkanının gerekli inisiyatifi kullanması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan buyurun.

22.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, 24 Haziran 2018 seçimlerinin yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Cumhuriyet İttifakı ile milletin dayanışması ve mücadelesiyle hayata geçtiğine ve üç yıllık çalışmalarının bir asra bedel olduğuna, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü’nü kutladığına ve yelkende Dünya Şampiyonu olan gençleri tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, malum bugün 24 Haziran 2021 yani bundan tam 3 yıl önce 24 Haziran 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bütün kurum ve kurallarıyla yürürlüğe girdi. Yani ülkemizin siyasi tarihinden çıkardığı dersle, Osmanlı-Türk anayasacılık gelişmelerinden ortaya koyduğumuz tecrübelerle Türk siyasi tarihinin ortak aklının eseri olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hayata geçtiği gün kutlu olsun, mübarek olsun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Allah kabul etsin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, milletçe bugünlere gelmek kolay olmadı. Cumhuriyetimizin kuruluş ve kurtuluşundan bugüne kadar darbelerle, cuntalarla, vesayetle örselenen demokrasimizin ve

millî irademizin, cumhuriyetimizin kuruluşunda olduğu gibi aynı güçle, aynı inançla, aynı kararlılıkla büyük Türkiye idealine doğru koştuğu kutlu gün.

Tabii, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi Cumhurbaşkanlığı'nın ve milletimizin dayanışması ve mücadelesiyle hayata geçti. Ancak sadece AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisi değil yani Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Doktor Devlet Bahçeli'nin mücadelesi değil, aynı zamanda dünden bugüne tarihimizde millî emaneti sırtlanan ve millî emanetin gereğini yerine getirme sorumluluğunu üstlenen geçmiş siyasi liderlerin, başbakanların, cumhurbaşkanlarının her daim söylediği bir şey var. Malum, siyasi bir suikastla öldürülen merhum Cumhurbaşkanımız Turgut Özal, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini işaret ederek, millete hizmet etmenin yolunun başkanlık sisteminden geçtiğini ifade etmiştir. Hakeza, Süleyman Demirel ve Cumhuriyet Halk Partisinin geçmiş Genel Başkanı ve Başbakanlarımızdan Bülent Ecevit de aynı mefkûreyi dillendirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yine, geçmiş Başbakanlarımızdan Necmettin Erbakan'dan büyük siyasetçi Alparslan Türkeş'e, Muhsin Yazıcıoğlu'ndan nice devlet büyüklerine kadar hepsi, millete hizmet etmenin yolunun mutlak surette güçlü bir hükûmet, istikrarlı bir hükûmet, güçlü bir parlamento ve anayasal sistemden geçtiğini ifade ederek bu başkanlık sistemini ifade etmiştir.

Hamdolsun, bu sistem sayesinde son üç yıllık süre zarfında yapılan çalışmalara, ortaya konulan başarılarla baktığımızda, inanın, bir asra bedel. Zira, Türk Silahlı Kuvvetlerimiz millî ve yerli savunma teknolojileriyle donatılmış ve savunma sanayisinde ortaya koyduğumuz başarılarla dünyanın dikkatini çekmiş; Suriye'de, Libya'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tam bir basın toplantılık konuşma.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onu yaptım, basın toplantısını yaptık; bu ayrı bir durum, burası Genel Kurul.

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Devam, devam.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Bir millet iki devlet” anlayışıyla Azerbaycan'da ortaya koyduğumuz askerî zaferlerin arkasında güçlü Hükûmet ve istikrarlı siyaset anlayışının başarısı vardır.

Yine, 300 milyon yılda oluşmuş olan Karadeniz doğal gazını -540 milyar metreküp- keşfederek milletimizin hizmetine sunduk. [İYİ Parti sıralarından alkışlar (!)]

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hey maşallah.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Dün de vardı, bugün de vardı.

Teşekkür ediyorum. İYİ Parti Grubunun alkışları için teşekkür ediyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Masal anlatmaya devam, masal anlatmaya devam.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hakeza, Akdeniz, tarihte olduğu gibi yeniden bir Türk gölü hâline gelmiştir. Anadolu coğrafyasının yarısı kadar büyüklükte olan mavi vatani inşa ettik ve hamdolsun altındaki milyarlarca dolarlık, trilyonlarca dolarlık hidrokarbon, petrol ve doğal gaz milletimizin hizmetindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Fatih’in vasiyetine ve vakfiyesine uygun bir şekilde Ayasofya yeniden ibadete açılmıştır.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hamdolsun, hamdolsun!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hamdüsenalar olsun. [İYİ Parti sıralarından alkışlar (!)] Allah nice büyük zaferleri bu aziz millete, bu dualı, necip millete nasip eylesin. İnşallah gençlerimize aydınlık geleceği, güçlü yarınları yine aynı kararlılıkla hayata geçireceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk toplumunun temeli ailedir. Aile aynı zamanda her çocuk için bir okuldur, anne-baba bir öğretmendir. Tabii, her evlat bu imkânlardan yararlanamayabiliyor. Ailenin bu görevi yerine getirmediği durumlarda çocuk devlet korumasının altındadır. Korunmaya ihtiyacı olan çocuklarımız için aile odaklı sosyal hizmet modellerimizin başında koruyucu aile hizmeti gelmektedir. Koruyucu aile hizmetinin amacı, koruma altındaki çocukları bire bir ilgi, koruma, sevgi, destek ve gözetim sağlayacak koruyucu ailelerle buluşturmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son yıllarda yapılan çalışmalarla teşvik edilen koruyucu aile uygulaması -hamdolsun- yaygınlaşmış, milletimiz nezdinde çok daha fazla farkındalığa ulaşmıştır. İşte, bu vesileyle Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın imzaladığı 30 Haziranın Koruyucu Aile Günü olarak kutlanmasına ilişkin genelge Resmî Gazete’de yayımlandı. Bunun için tarihte uzun yıllar “çocuk koruma” altında önemli hizmetler sunan kurumlarımızdan Ankara Himaye-i Etfal cemiyetinin kuruluş tarihi de olan 30 Haziran Koruyucu Aile Günü kutlu olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak geçmişte hep acılarıyla günleri konuşurken bugün başarılarla zaferlerle anıyoruz. Yelken Dünya Şampiyonası’nda çocuk ve genç takımından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bu lafın lüzumu var mı yani, geçmişte bilmem neyle. Geçmişte de Millî Takım dünya 3’üncüsü oldu, Galatasaray UEFA’yı aldı.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Grup Başkan Vekili, doğru söylüyorsunuz. Yani o anlamda başarıları ifade etmek için söyledim, teşekkür ediyorum.

Yelken Dünya Şampiyonası’nda Elif Ercan ile Tan Tandoğan kardeşlerimiz, evlatlarımız kendi yaş kategorilerinde dünya şampiyonu olmuşlardır; gençlerimizi tebrik ediyor, kutluyorum. Nice gençlerimize dünya şampiyonluğu yolunda ilham kaynağı olmasını Yüce Allah’tan niyaz ediyorum.

Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Vatandaşına zulmeden bir iktidarsınız, neyi anlatıyorsunuz ya!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Mehmet Emin Özkan için bir çift sözün yok mu?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, kayda geçirmek için bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, tabii buyurun.

23.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Arkadaşlar, kayda geçmesi için ayakta bir şey söylemek istiyorum. Sayın Özal’ın suikastla öldürüldüğü konusunda muazzam bir iddiada bulundu Sayın Grup Başkan

Vekili. Ben dönemin Meclis Başkanı ve Özal'ın ölümüyle Cumhurbaşkanı Vekili dâhil bu konuyla ilgili birçok kişiyle görüştüm, bugüne kadar bu işin suikast olduğu hiçbir şekilde teyit edilemedi, ispat edilemedi. Sayın Grup Başkan Vekili burası Çiçek Sineması değil, Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bu kadar muazzam iddialar ancak ispatla ve delille yapılabilir. Bu durumda savcılığa suç duyurusunda bulunmalısınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Menderes için de öyle diyorlar, “Mahkeme kararıyla yargılandı, asıldı.” diyorlar. Menderes için de öyle diyorlar. Milletin vicdanı hepsinin üzerindedir, milletin vicdanı.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Gündeme kilitlenerek Meclisi çalıştırmanın, diğer konuları basın toplantısına taşımının daha verimli olacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerimiz de, özellikle Özgür Bey de söyledi “basın toplantısı” diye. Şimdi, Askerî Ceza Kanunu'yla ilgili hiçbir şey duymadım ben, gündemimiz o. Keşke bir araya gelsek de sadece gündeme kilitlenerek Meclisi çalıştırsak, diğer konuları basın toplantısına taşısak bana göre daha verimli olur.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkanım, şahsımı kastediyorsanız bugün burada Sayın Grup Başkan Vekillerinin gündeme ilgili diğer bahsettikleri konular bugün yasama gündeminde olan hususlar değil.

BAŞKAN – Sizin için demiyorum, herkes için söylüyorum. Sayın Özkan, sana cevap değil be kardeşim, bütün Grup Başkan Vekilleriyle ilgili.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama benimle ilgili söylediniz. Benim konuşmam yapılırken “basın toplantısı konusu” dediniz, onun için söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Özgür Bey “basın toplantısı” dediği için söylüyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kayıtlara geçtiği için söylüyorum.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin işleme için Başkanların gündeme geçilmesiyle ilgili uyarı yapma yükümlülüğünün olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, birincisi, Meclisi idare eden Başkan, Meclisin o günkü çalışmasıyla ilgili bazı uyarılarda bulunuyor, bazen biçim açımızdan da “Ya, biraz fazla mı uyarı aldık.” oluyor ama...

BAŞKAN – Estağfurullah.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...bu Meclisin işleme için Başkanların böyle bir yükümlülüğü var, kolay bir görevleri yok; bunlara itiraz başka bir şey. Gündeme gelince de şunu söylemek lazım: İç tüzükler olanak verdiğince siyasi partiler gündeme ilgili tavırlarını belli etmek isterler, tutanak altına almak isterler. Kanuna, gündeme geçtikten sonra gündem dışı konuşmayla ilgili engeller var ama şu anda böyle bir engel yok. Siz, onar dakikalık grup önerilerini daralttığınız, üçer dakikaya indirdiğiniz için söylenecek söz bitmeden gündeme dair, gündeme geçilemiyor. Bu defakto durumu yaratan, başta Mustafa Elitaş olmak üzere Adalet ve Kalkınma Partisinin İç Tüzük'ü kuşa çeviren değişikliğidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Benim de beyanlarımı teyit eden açıklamalara katılıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan, ben dün de bunu söyledim, bugün de bütün Grup Başkan Vekilleriyle ilgili düşüncemi söyledim.

Hayırlı çalışmalar diliyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Başkanlığın, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Hatay Milletvekili Suzan Şahin, Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırlarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 23 Haziran 2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/134)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Hatay Milletvekili Suzan Şahin, Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu ve Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırlarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazıları 23 Haziran 2021 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve arkadaşları tarafından, Bitlis merkezde bulunan dere ve çevresinin Cumhurbaşkanlığı kararıyla "riskli alan" ilanı ve akabinde başlatılacak yıkım çalışmalarının Bitlis çarşısı esnafına ve şehrin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/6/2021 Perşembe günü (Bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 milletvekili tarafından, Bitlis Merkez'de bulunan dere ve çevresinin Cumhurbaşkanlığı kararıyla "riskli alan" ilanı ve akabinde başlatılacak yıkım

çalışmalarının Bitlis çarşı esnafına ve şehrin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 24/6/2021 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İbrahim, alkış fena değil bak.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkanım, alkışın gereğini yerine getirmeye çalışacağım.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi olarak sunduğumuz Bitlis Deresi ve çevresindeki yıkımlarla ilgili araştırma önergemizin gerekçesini sunmak üzere söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sözlerime geçtiğimiz hafta sonu Genel Başkan Yardımcılarımızı, milletvekillerimizi ve teşkilatımızı Bitlis'in her bir köşesinde samimiyetle, gönülden kucaklayan, İYİ Partiyi bağırana basan Bitlisli hemşehrilerime teşekkürlerin en güzeliyle “Allah razı olsun.” diyerek başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak meseleyi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşımaktaki gayemiz ortak bir akıl oluşturmaktır. Biz, bu kürsüyü ne hakaret etme ne kavga etme yeri olarak asla olarak görmemekteyiz. Bu sebepten ki İYİ Parti heyeti olarak Bitlis'te ilk olarak Valimizi ziyaret ettik ve konu hakkında iktidarın perspektifinden bilgi almaya çalıştık. Ardından, Nisan 2020'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla riskli alan ilan edilen bölgedeki esnafımızı tek tek ziyaret ettik ve gezdik. Allah şahidimdir, Bitlis Dere Üstü İslah Projesi kapsamında yapılacak yıkımlardan memnun olan bir tek esnaf görmedik ve göremedik. Kamulaştırmalarda uzlaşmayı seçen mülk sahiplerinin bile bir kısmı “Mecbur kaldık.” diye şikâyetçi oldular. Demek ki burada bir sorun var, demek ki burada istişare etmeden, keyfi yapılan bir iş var.

Kıymetli milletvekilleri, TÜİK verilerine göre Bitlis, bugün, kişi başına düşen millî gelirden Türkiye'nin en kötü durumdaki üç ilinden biridir maalesef. Bitlis, istihdam oranında 81 ilimiz arasında 74'üncü sıradadır; bebek ölüm hızının, gençlerde uyuşturucu bağımlılığının en hızlı arttığı şehirlerden biridir. Bitlis, her geçen gün göç veren bir kadim şehirdir. Şehirde bir genç kardeşim yanıma gelerek şu sözleri söyledi: “İşsizlikten, çaresizlikten gençlerimiz uyuşturucu batağına saplanıyor, bizi Allah için kurtarın.” Bu gencin feryadı hâlâ heyetimizin kulaklarında çınlamaktadır.

Peki, bunlar neden olmuştur, hiç düşündünüz mü? Böyle bir ekonomik kriz varken, üstüne pandemi şartları gelişmişken Bitlis'i böyle bir yıkımla karşı karşıya bırakmak biraz vicdansızlık ve sorumsuzluk değil midir? Yüzlerce, hatta binlerce yıllık bir ticaret hayatının olduğu kadim şehir Bitlis merkez bölgesinde yer alan çarşı bir “dere ıslahı projesi” adı altında yok edilme noktasına gelmiş durumdadır. Bilimsel araştırmalara göre, Bitlis Çayı'nın tamamında taşkın olma ihtimali en erken yirmi beş-otuz yılda birdir. Bitlis merkezde kısmi bazı kısımlar dışında büyük bir taşkın kimse hatırlayamamaktadır. O zaman bu acele niyedir? Bu gerçekler ortadayken, pek çoğu yüzlerce yıldır atadan, dededen kalan vakıf malı dükkânlarında çalışan esnafı plansız, programsız yerinden etmeye kalkmanın ne manası vardır? Bu ekonomik yıkım ortadayken esnafa “30 Hazirana kadar dükkânlarımızı tahliye edin, yoksa elektriğinizi, suyunuzu, doğal gazınızı keseriz.” demenin akla, mantığa, vicdana sığan bir yeri var mıdır? Uzlaşmak istemeyen vatandaşlara “Uzlaşmazsanız kamulaştırma bedeliniz düşer.” demek hangi devlet geleneğine sığmaktadır? Devlet tehdit etmez değerli arkadaşlar, devlet tehdit etmez. Devlet,

esnafını göç etmek zorunda bırakmaz. Devlet yaşatır; devlet yıkmaz, inşa eder. Ecdadımız “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” derken tam da bunu kastetmektedir.

Bitlisli, devletine bağlıdır, milletine bağlıdır, ülkesine bağlıdır; böyle bir muameleyi asla hak etmemektedir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, bizzat Vali Bey’in heyetimize verdiği bilgiye göre, bölgede 467 bağımsız bölüm yıkım kapsamındadır. Bu rakamın gerçekte 700 civarında olduğu ifade edilmektedir. Burada mülk sahipleri üzerinden değerlendirmeler yapılırken asıl mağdur kesim olan vakıflar ve belediye kiracıları görmezden gelinmektedir. Aileleriyle birlikte binlerce insan bu yıkımdan etkilenecek ve göç etmek zorunda kalacaktır, yazık değil midir? Hiçbir Bitlisli derenin temizlenmesine, ıslahına, dere üstünde riskli görülen binaların yıkılmasına karşı çıkmaz ve çıkmıyorlar da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Buradan, başta Bitlisli siyasetçiler olmak üzere, iktidara sesleniyorum: Gelin, bu konuyu Mecliste bir araştırma komisyonunda tartışalım, istişare edelim. Bütün Bitlis kökenli milletvekilleriyle gidip beraber meseleyi yerinde inceleyelim. En önemlisi, Danıştaya açılan dava sonuçlanana kadar tahliyeleri erteleyelim. Daha sonra geriye dönülmesi güç problemlerle karşı karşıya kalmayalım. Doğru kararı Bitlisliyle birlikte ortak akılla verelim.

Bu düşüncelerle araştırma önergemize olumlu oy vermenizi talep ediyor, Genel Kurulu hürmetle ve saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Veli Bey buyurun, sizin mazeretiniz varmış.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım çok teşekkür ederim.

Biraz önce bir milletvekili arkadaşımız bir konuşma yaptı, ben de üzüntüyle dinledim. Cumhuriyet Halk Partisinin hiçbir şey yapmadığını, her şeyi kapattığını söyledi. Cumhuriyet döneminde şeker fabrikaları kuruldu, ağır sanayi kuruldu, Osmanlı'nın borçları ödendi.

Sayın vekili haklı çıkaracak bir iki şey söyleyeyim; Cumhuriyet Halk Partisinin yapmadıklarını. Örneğin, Cumhuriyet Halk Partisinin bakanları elbise kutularında para almadı. Örneğin, Cumhuriyet Halk Partisi döneminde mafyalar, çeteler devleti teslim almadı. Örneğin, Cumhuriyet Halk Partisi döneminde İsmet İnönü, Atatürk zenginleşmedi, bakanları zenginleşmedi. Ve cumhuriyet döneminden daha fazla hırsızlığın, yolsuzluğun, çetenin hâkim olduğu bir Türkiye’de hâlâ elli yıl öncesinin, altmış yıl öncesinin meselelerinin konuşulmasına hayret ediyorum.

Çete başları söylüyor “Bakan 10 milyon euro para istedi.” diyor “10 bin dolar maaş alıyor.” diyor. Bu namussuzluklar, bu alçaklıklar konuşulmuyor, hâlâ cumhuriyete laf söylüyorlar. Bunu buradan şiddetle kınadığımı söylemek istiyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunları iade ediyoruz, hiçbirini kabul etmiyoruz, millet de zaten her şeyi görüyor. Hukuk, demokrasi, özgürlük ve refah mücadelesi devam ediyor.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve arkadaşları tarafından, Bitlis merkezde bulunan dere ve çevresinin Cumhurbaşkanlığı kararıyla “riskli alan” ilanı ve akabinde başlatılacak yıkım çalışmalarının Bitlis çarşısı esnafına ve şehrin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurun Sayın Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bitlis merkezde bulunan dere ve çevresinin riskli alan ilan edilmesi ve akabinde yıkımı yapılacak yerlerin çarşısı esnafına ve Bitlis gibi tarihî bir kentin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması için İYİ Partinin vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine grubum adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, sayın vekilimiz de aslında defaatle dile getirdi, 20 Nisan 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla riskli alan ilan edilen bu yerde büyük bir mağduriyet söz konusu. Aslında önceki haftalarda da yine Meclis gündemine yansımıştı bu durum. Bitlis esnafı ve halkıyla istişare edilmeden alınan bu karar sonrası anlaşmaya varılan esnafların bir kısmının dükkânları yıkılmış, iş yerini terk etmek istemeyen esnafa ise 30 Hazirana kadar iş yerlerini tahliye etmeleri için süre verilmişti. Aslında bu örnek bile başlı başına yerel demokrasinin öneminin bir kez daha ortaya çıktığı bir örnek olarak karşımıza çıkmakta. Nedir bu durum? Demokratik ülkelerde, demokratik toplumlarda eğer ki bir proje yapılacaksa -yani her türlü proje için- bundan etkilenecek kitleyle tartışmaya olanak sağlayacak bir alan sağlanır. Bu projeler yerel yönetimler aracılığıyla düzenlenir ve halkın rızası alınarak hayata geçirilir.

Peki, Bitlis’te bu durum nasıl yapıldı, ona bakmak gerekiyor yani “Bitlis halkının ne derece haberi vardı, Bitlis esnafının ne derece haberi vardı bundan?” diye baktığımızda hiçbir şekilde ilgili kurumlar esnafı ve halkı bu konuda uyardılar, bilgilendirmediler. Kısacası, iktidar yine sürece halkın ve halkın mağduriyetlerini katmadan “Ben karar verdim ve yaptım, oldu.” mantalitesiyle Bitlis’te yurttaşları mağdur etme projesine imza atarak özellikle Covid-19 sürecinde yalnız bırakılan, iş yapamaz hâle gelen esnafı bir darbe daha vurmuştur. Tabii, yapılması kararlaştırılan bu projede aslında “Bitlis halkı, o mağdur olan esnaflar ne diyor?” diye baktığımızda, madem yıkacaktınız, 2019 yılının Eylül ayında yaklaşık 8 milyon TL harcanarak yapılan ve şu anda yıkılması planlanan dükkânların dış cephe ve çatılarını neden yaptınız diye soruyorum. Çünkü esnaflar yapılan bu masrafla, bu tadilatla birlikte uzun yıllar tekrar o iş yerlerinde kiracı olarak kalacaklarını düşünüyorlardı ve onlar da ayrıca masraf yaptılar, ona göre bir yatırım yaptılar. Ve yıkılacak olan, daha doğrusu taşınan PTT binası ve Ziraat Bankası yine yakın zamanda yapılmış ama her ne hikmetse yıkım için boşaltılmış ve dereye oldukça yakın yani 5 metre mesafedeki Arıfbey Çarşısı’na nakledilmiştir. Eğer burası boşaltılacak ve yine nakledilecekse yakın bir zamanda yine niye milyonlarca lira harcandı ve esnafı bu şekilde mağdur etmiş oldunuz?

Tabii, tüm bunlarla birlikte hani söz konusu zararların müsebbipleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Tabii, bunlar, bu yapılan masraflar, yine esnafın mağduriyetleriyle birlikte, dediğimiz gibi, bu yapılan binalar ve tadilatlarla da bir zarar, bir kamu zararı da aslında ortaya çıkıyor ancak bu zararların müsebbipleri hakkında herhangi bir işlem yapılmıyor ve biz soruyoruz: Bunların müsebbibi kim? Yine, söz konusu projenin yapılması için aslında İçişleri Bakanının ismi de geçiyor -soyut bir iddia olduğu için bu konuya çok girmeyeceğim- ama bilin ki Bitlis halkı ve esnafı bu konuyu konuşuyor. HDP olarak, bu projenin, Bitlis halkıyla istişare edilerek, yaşanabilecek sorunlar ve mağduriyetler tespit edilerek ve halka alternatifler sunularak yapılması gerektiğini düşünüyor ve tavsiye ediyoruz. Bu sebeple, İYİ Partinin Bitlis'te yapılmak istenen söz konusu projede yaşanabilecek sorunların araştırılması için vermiş olduğu araştırma önergesini desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce son derece mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum. Yıllardır Bitlis'in gündemini işgal eden birçok temel sorundan bir tanesi de bu Dere Üstü İslah Projesi'ydi. Mutluluğumun ifadesi şu: Genel Başkan Yardımcılarımız Sayın Veli Ağbaba ve Faik Bey'le birlikte kalabalık bir heyetle Bitlis'e gittik ama öncesi de var, bu konuyla ilgili soru önergesi verdik. Bitlis'te sürekli gündemde olan bu konu birkaç haftadır bütün Türkiye'nin gündeminde; onun için mutluyuz. (CHP sıralarından alkışlar) Artık kendilerini çaresiz ve sahipsiz hisseden Bitlisli hemşehrilerimizin çaresiz ve sahipsiz olmadıklarını yedi düvele gösterdik. Evet, sadece Bitlisli hemşehrilerimizin değil, Türkiye'de nerede bir sorun varsa nerede bir problem varsa o vatandaşlarımızın, o bölgemizin, o ilimizin, o ilçemizin dertleriyle dertlenen bir siyasi partiyiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli hemşehrilerim, bu konu gündeme geldi, yoğun bir şekilde bu konuyu dile getirdik. Bir başka mutluluğumuzu da paylaşmak istiyorum: Nihayet, bizim bu yoğun çabamız sonrasında, idari mahkeme, bu Dere Üstü İslah Projesi'nin yürütmesini durdurdu yani mahkeme bizim haklı gerekçelerimizi doğru buldu ve durdurdu. Şimdi, mahkeme şunu istiyor: Bizim dile getirdiğimiz, burada da defalarca söylediğimiz gibi, bu konu teknik analizlerle, karot başta olmak üzere birçok mühendislik çalışmasıyla ortaya çıkarılmalı. Ama daha önemli bir şey yapılmalı, o da şu: Mağdur olan esnafın mağduriyetinin önüne geçilmeli, esnaf kardeşlerimizle ve oradaki sivil toplum örgütleriyle, odalarla istişarede bulunularak yapılan bu çalışmalar onlarla paylaşılarak bir ortak zemin yaratılmalı; aksi takdirde, oradaki esnaf yok sayılarak 700'e yakın esnafın mağdur edilmesi hiç de vicdani değil. Dolayısıyla bu yürütmeyi durdurma kararı son derece yerinde olmuştur. Mağdur esnaf hiç olmazsa bir nefes aldılar.

Bakın, değerli milletvekilleri, Bitlis yedi bin yıllık tarihe sahip bir kadim şehir, bir tarihî kent, tıpkı Mardin gibi; buranın öne çıkarılması lazım. Şunu açıklıkla ifade ediyorum: Hiçbir vatandaş dere üstünün ıslah edilmesine karşı değil; bakın, bir kez daha söylüyorum, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz de dere üstünün ıslahını sonuna kadar destekliyoruz. Artı, orada yapılması gereken bir başka şey var, yedi bin yıllık bu kadim şehrin tarihî dokusunun öne çıkarılması lazım. Yine, bu dere üstündeki köprülerin, diğer birçok tarihî yapının restitüsyonu ve restorasyonu yapılmalı, orası bir çekim merkezi olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Yine, o görkemli, o güzel şehir bütün bunlarla ayağa kaldırılmalı; Bitlisli vatandaşlarımız bunu istiyor. Aksi takdirde, bu dükkânlar yıkılırsa mağduriyetlerin geriye dönüşü olmayacak, büyük bir göç dalgası olacak.

Yapılması gereken çok temel 2 şey var: Lütfen, Bitlisli hemşehrilerimizi, esnafımızı mağdur edecek işlerin içerisine girmeyelim. İki: Mutlaka o tarihî şehrin tarihî dokusunu, kültürünü, folklorunu, her şeyini öne çıkaracak ve bir çekim merkezi hâline gelecek bir şehre dönüştürelim.

İyi ki Cumhuriyet Halk Partisi var, iyi ki gittik, iyi ki o çalışmayı yaptık, iyi ki bugün Türkiye gündeminde Bitlis var, Bitlisli hemşehrilerim var.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Cemal Taşar’a söz veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin Meclis araştırması açılması istemi üzerine grubum adına söz aldım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve Bitlisli hemşehrilerimi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Hakikaten bir süredir Bitlis Milletvekili olarak üzülmüyoruz çünkü Bitlis kadim şehir, Bitlis vadideki güzel şehir; tarihiyle, dokusuyla, doğasıyla, tabiatıyla, insanlarıyla var olduğundan bugüne kadar evliyalar şehri olarak bilinen Bitlis’in son zamanlarda farklı bir şekilde gündeme getirilmesi gerçekten bizi üzüyor. Bitlis bir kere bunu hak etmiyor, bunu size söyleyeyim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bitlis sorunlarının konuşulmasını mı hak etmiyor?

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Arkadaşlar illerdeki, şehirlerdeki nehirler başkaları için nimet iken Bitlis için külfet olmuş.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Allah Allah!

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Evet, Bitlis için külfet olmuş. Ya, Allah aşkına bir düşünün bakalım, temeli olmayan, toprağı olmayan bir yere dükkân olur mu, ev olur mu, derenin üstüne ev olur mu arkadaşlar? Zamanında yapılmış, yetmiş seksen yıl önce. Bugün de söyleyen, konuşan milletvekili arkadaşlar, oraya giden herkes bu ıslahı istiyor, bu dere ıslahını istiyor. Bir de deniliyor “Danışılmamış.” Ya, Allah var, 2010 yılında bu proje yapılmış, on bir yıldır devam ediyor. Bakın, dere üstündeki esnafımız için TOKİ tarafından 703 tane dükkân yapılmış. Hani “Hazırlık yok.” diyorsunuz ya arkadaşlar, 703 tane dükkân yapılmış. Bunun 643 tanesi esnafımıza verilmiş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Betona, ranta, AVM’ye...

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Seviyeyi düşürmeyelim, dinleyelim, seviyeyi düşürmeyelim.

643 tane dükkân esnafa teslim edilmiş, hâlen 60 tane dükkânımız var.

Yine, bu esnaf kardeşlerimiz için, bizim eski Bitlis’i bilenler için söylüyorum, böyle uzaktan hikâye okuyanlar için değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz uzaktan hikâye okumuyoruz.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Bitlis’i bilenler için söylüyorum: En merkezî yerde -eski tekel depoları dediğimiz yerde- TOKİ’yle sözleşme yaptık, Bitlis esnafı için yeni iş yerleri yapılıyor, proje tamamlandı. İnşallah, en kısa zamanda bitireceğiz, öncelik oradaki esnafımızdır arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fakir fukarayı düşündüğünüz yok, siz rantı düşünürsünüz, AVM yaparsınız...

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Şimdi, biz gezdik illeri; Eskişehir’e bakıyoruz, Kastamonu’ya bakıyoruz, Amasya’ya bakıyoruz, derelerin güzelliğini görüyoruz. Burada biraz önce konuşan değerli hemşehrim, eski milletvekilim, biliyor bunu: Ya, biz bu dereye Bitlisliler olarak yaklaşmıyoruz. Bütün artıklar, bütün lağımlar -affınıza sığmıyorum- oradaki bütün pislikler, bütün çöpler bu derenin içindedir; Bitlisli bunu hak ediyor mu? Yeter artık! Biz hangi çağdayız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bitlisli sizi de hak etmiyor.

ORHAN SÜMER (Adana) – On dokuz yıldır siz iktidardasınız, on dokuz yıldır niye yapmadınız?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Taşar.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Bitlisli esnafıma, dostlarıma, şunu söylüyorum: Yarınımız bugünlerden güzel olacak, yarınımız bugünlerden güzel olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz hiç merak etmeyin, Bitlis’in halkı çalışkandır, dürüsttür, samimidir, ekmeğini taştan çıkarır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii öyle.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Orada 3-5 insanın yanlış yere, farklı yere, farklı şeyler söylemesi halkımızın umudunu kırmayacak.

Ben, bundan dolayı, zaten planlı programlı giden, düzgün bir şekilde yürüyen bu projeyi lütfen baltalamayın diyorum. Bitlis’e uzaktan el koymayın, Bitlis’i karıştırmayın, bırakın hizmet yapalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Demiröz de gitsin, Sayın Demiröz de gitsin.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Allah rızası için bırakın, Bitlisli insanlarımıza, kardeşlerimize hizmet yapalım.

Sözlerimi fazla uzatmak istemiyorum. Yüce Meclisi ve Bitlisli kardeşlerimi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım yoklama...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım...

BAŞKAN – Yoklama talebi var, peki.

Sayın Gökçel, Sayın Sümer, Sayın Antmen, Sayın Keven, Sayın Bülbül, Sayın Kaya, Sayın Bingöl, Sayın Bakırloğlu, Sayın Başarır, Sayın Ağbaba, Sayın Kaya, Sayın Sarıaslan, Sayın Kılınç, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Şahin, Sayın Özdemir, Sayın Hancıoğlu, Sayın Bulut, Sayın Köse, Sayın Çakırözer.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.44

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.03****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve arkadaşları tarafından, Bitlis merkezde bulunan dere ve çevresinin Cumhurbaşkanlığı kararıyla “riskli alan” ilanı ve akabinde başlatılacak yıkım çalışmalarının Bitlis çarşısı esnafına ve şehrin dokusuna zarar verip vermeyeceğinin araştırılması amacıyla 23/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, nefret ikliminin araştırılması amacıyla 24/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/6/2021 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

23 Haziran 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (13383) grup numaralı nefret ikliminin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/6/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, özellikle son beş altı yıldır kullanılan nefret söyleminin, yaratılan toplumsal kutuplaşmanın düzeyini, sonuçlarını sebepleriyle beraber ortaya çıkaracak bir araştırma önergesi verdik. Bu araştırma önergesi vesilesiyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, altı yıldır Türkiye cumhuriyet tarihinin en karanlık yılları yaşanıyor, altı yıldır bu ülkede yaşanan acılar... Aslında, altı yıl önce, 7 Haziran seçimlerine doğru gidilirken ülkeyi yönetenlerin “400 vekil verin, bu iş sulh içinde halledilsin.” talebinin toplum tarafından karşılanmayacağını ortaya çıkmasıyla beraber -Halkların Demokratik Partisinin parti olarak seçime girmesi anlaşıldığından- kullanılan bu toplumsal dil gittikçe bir nefret söylemine dönüştürüldü ve 7 Hazirana gidilirken bu ülkede büyük acılar yaşandı. 5 Haziranda Diyarbakır İstasyon Meydanı’ndaki miting alanımız bombalandı. 20 Temmuzda Suruç’ta sosyalist gençler bombalandı, 33 düş yolcusunu kaybettik. 10 Ekimde Ankara’da Emek ve Demokrasi Güçlerinin mitingi kana bulandı, yüzlerce yurttaşımızı kaybettik. Aslında, bu süreç neyin üzerine gelmişti? Bu süreç -belki Türkiye cumhuriyet tarihinin en önemli, en onurlu, bu ülkenin kadim sorunu- Kürt sorununun çözümünün tartışıldığı çözüm sürecinden sonra gelmişti. İşte, bu nefret söylemiyle birlikte önce masa teklemendi, ardından ülke bu söylemlerle gittikçe bu sıkıntıları yaşamaya başladı. O dönem Gaziantep-Suriye sınırı Kilis’ten başlayarak Karkamış’a kadar neredeyse kevgir hâlinde, dünyanın çeteleri Suriye’ye geçtiler, orada halklara karşı savaştılar, sonra aynı sınırı kullanarak biraz önce bahsettiğim katliamları yaptılar.

Sayın vekiller, son dönemde bu kışkırtıcı dil devam ediyor. Bakın, bu dilin bir kısmını size hatırlamak istiyorum: Televizyonlarda HDP’ye verilen oylar “kurşun” olarak tanımlandı. Yine bir iktidar sözcüsü HDP’ye oy verenlerin oyu için “Allah onların oyunun belasını versin.” dedi ve yine bir ittifak ortağı HDP’lileri “Katledilmesi gereken haşereler.” olarak tanımladı. Şimdi, bu dil kabul edilebilir bir dil değil. Eğer, bizimle siyaseten kavga etmek istiyorsanız, bizimle siyaseten mücadele etmek istiyorsanız ve tartışmak istiyorsanız buyurun, Türkiye’nin ekranlarını açın, karşılıklı konuşalım. Evet, biz sizin zihniyetinize karşı bir paradigma ortaya koyduk. “Tekçilik”e karşı “çoğulculuk” dedik; “merkezî yönetim”e karşı “yerinden yönetim” dedik, “Bu topraklar çok zengindir, çok kültürlüdür, çok çeşitlidir ve bu çeşitliliğe denk bir yönetim.” dedik ama bunların tartışılmasını engellemek üzere medyada, medya şaklabanları oluşturuldu. Şimdi, o medya şaklabanlarının aslında ne karşılığı o görevi yaptıkları da bir bir ortaya çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, en neticesinde, bu ülkenin, Türkiye’nin 3’üncü büyük partisinin İzmir il binasına bir canı girerek katliam yaptı. Bu bir katliamdır, adını doğru koyalım, provokasyon falan değil; aslında, provokasyon, kullanılan medyadaki siyasetçilerin ve medyadaki tetikçilerin kullandığı dildir. İşte biz, bu anlamda diyoruz ki: Bu dil Türkiye’ye kazandırmaz, bu dil Türkiye’nin yarınlarına hizmet etmez. Siyasal mücadeleye, siyasal kavgaya varız ama televizyonlarda her gün Halkların Demokratik Partisini düşmanlaştıran, kriminalize eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

...emek, demokrasi güçlerini kriminalize eden, yargıyı bir sopaya dönüştüren, partimizin il, ilçe binalarını bombalayan, il, ilçe yöneticilerimizi tutuklatan, Kobani kumpas davasını açtıran ve nihayetinde ısmarlama, boş bir iddianameyle partimizle ilgili kapatma davası açanlar, açın televizyon ekranlarını, bizim paradigmamız ile sizin görüşleriniz çatışsın. Bu nefret dili bu ülkenin geleceğini karartır ve daha büyük acılara neden olur. Onun için, bu dilin bir an önce terk edilmesi ve bu dilin bugüne kadar yarattığı etkilerin ayrıntılı araştırılması noktasında biz sizleri göreve davet ediyoruz. Bu ülkenin aydınlık geleceğinden yana mısınız yoksa bu karanlıktan mı besleniyorsunuz? Gelin, o zaman bu önergeye destek verin, gerçekten aydınlığı istediğinizi görelim diyoruz, onun için sizlerden destek istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden terör ve 15 Temmuz şehitlerinin eşleri ile çocuklarına “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, terör ve 15 Temmuz şehitlerimizin çok kıymetli eşleri ile çocukları yüce Meclisimizi ziyaret etmişlerdir. Kendilerine Gazi Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum, şeref verdiniz diyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Olcay Bey, sizin bir talebiniz olmuştu.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz’un, şehit yakınlarına hoş geldiniz dediğine ve tüm şehitleri rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatanımızın bölünmez bütünlüğü, milletimizin huzur ve selameti, ay yıldızlı al bayrağımızın şanlı şerefle dalgalanması için, bu kutsal vatan uğruna kanlarını döküp canlarını veren kahraman şehitlerimiz, bordo bereli Yüzbaşımız Alper Kocaman’ın, Astsubaylarımız Cüneyt Sertel ve Turgay Topsakaloğlu’nun, Uzman Çavuşumuz Muhammet Tufan, Uzman Jandarmamız Burak Kara’nın, 15 Temmuz şehitlerimiz Hakan Ünver, Ali Alıtkan, Necmi Bahadır Denizcioğlu, Fazıl Gürs, Aytekin Kuru ve Necati Sayın’ın saygıdeğer eşleri, kıymetli evlatları misafir locasında Genel Kurulumuzu şereflendirmişlerdir. Öncelikli olarak şehit yakınlarımıza hoş geldiniz diyorum. Emanetleri namusumuzdur. Tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Stirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, nefret ikliminin araştırılması amacıyla 24/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. HDP'nin nefret söylemi ve toplumsal kutuplaşma konulu grup önerisi için söz aldım.

Bilindiği üzere, İnsan Hakları Evrensel Sözleşmesi ve temel hak ve özgürlüklere atıf yapan tüm evrensel haklar ve özgürlüklere ilişkin sözleşmeler ülkemiz tarafından da kimi çekince hükümlerine rağmen kabul edilmiştir ve bağlayıcıdır. Belli bir grubu, kitleyi, etnisiteyi veya camiayı bütünüyle tekfir etmek, aşağılamak, yok saymak, kutuplaştırmak bahsettiğim değerlere aykırılık teşkil eder. Diğer taraftan, Anayasa'mızın 12'nci maddesinden başlayarak 40'ıncı ve hatta 65'inci maddeye kadar hak ve özgürlüklerle ilgili düzenlemeler mevcuttur.

Değerli arkadaşlar, hak ve özgürlüklerin bir ülkede sorunsuzca uygulanması, temelde bir kültür ve müktesebat meselesidir. Türk milletinin asaletinin nedeni de bu birikimde yatmaktadır. Ne kadar yazılı, hukuki metin koyarsanız koyun onu içselleştiremeyen, değerleri sindiremeyen bir düzende nefret duygusunun ve kutuplaştırmanın olmadığına kanaat getiremezsiniz. İşte, Türk-İslam uygarlığı bunu geniş Avrasya coğrafyasında başarabilmiş, tüm etnik inanç gruplarını bir arada yaşatabilmeyi başarmıştır.

Değerli arkadaşlar, 20'nci yüzyıl ayrı bir mahiyet arz etmektedir. 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin doğuşu mucizevi bir olaydır; tamamen ulus devlet üniter yapı olarak teşkilatlanmış, asli kurucu unsur, imparatorluktan ayrılan coğrafyasında uygarlığın şafağına “Türk” adını şerefle yazdırmıştır. Bu şu demektir: Millet anlayışımız ve millî değerlerimiz belirleyicidir, Lozan Anlaşması ise azınlıkları ve haklarını ayrıca tadat etmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün, küreselleşme ideolojisiyle bilinmeze sürüklenen dünya, bir avuç küresel çetenin dayatmasıyla 8 milyar insanın köleleştirilmesiyle sonuçlanacak karanlık bir dehlize itilmektedir. Kısaca, küreselleşme bizden şunu istiyor: Ulus devletler yıkılmalıdır, etnik kimlikler parlatılmalıdır, ulusal dil yerine mahallî diller hâkim kılınmalıdır, tüm dinler sulandırılarak yok edilmelidir, 4 bin civarında küçük devletçik kurulmalıdır vesaire.

Değerli arkadaşlar, yeni ideoloji “mülkiyetsizleşme” kavramını da piyasaya sürmüş bulunuyor. Bu, yeni bir köleci toplum değil mi arkadaşlar? Diğer yandan, dünya nüfusunu fazla gören bu elitler dünyanın 3 milyar nüfusa indirilmesini planlamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Gıda, ilaç, salgın hastalıklar, tarım bağlamında hafızalarınızı yoklamanızı tavsiye ediyorum. Şimdi, böyle bir tabloyu size arz ederken nefretin, kutuplaştırmanın feci sonunu, insanlığı yok olmaya götürecek küresel projelere bağlıyorum. Evet, uyanmalıyız; nefrete, yabancılaştırmaya direnmeliyiz; millî politikalarımızı tahkim ederek aydınlık geleceğimizi inşa etmeliyiz. Türk milleti bunu yapabilecek birikime ve bilince her zaman sahiptir.

Değerli arkadaşlar, son olarak, bu nefret söylemi ve kutuplaştırma bağlamında Sayın Cumhurbaşkanının da özellikle üslubunu değiştirmesini tavsiye ediyorum. Artık Cumhurbaşkanı da parti başkanlığından ayrılmalıdır; tüm vatandaşlarımıza eşit ve adil davranılmalıdır; ayrımcılık, hakaret, nefret ve kutuplaştırma terk edilmelidir diyorum; hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu nefret dilinin, ayrıştırıcı dilin sonuçlarından ülkemiz çok çekti, Anadolu toprakları çok çekti; 6-7 Eylül olayları, Çorum, Maraş, Sivas, Başbağlar, buralarda yüzlerce masum insan öldürüldü çoluk çocuk demeden. Bunların hepsinin sebebi, o dönemlerde kullanılan nefret diliydi. Ancak bugün ülkemizde o dönemlerden farklı bir durum var, nefret iklimi sabitleşmiş durumda, bugün sürekli bir nefret iklimi yaşıyoruz, özellikle bu iktidar döneminde, özellikle Cumhurbaşkanının dilinde. Düşünün, ülkeyi yöneten Cumhurbaşkanı, herkesi kucaklaması gereken Cumhurbaşkanı bu nefret ikliminde başrolü oynuyor. Siyaset dilinde birleştirici olmak yerine, toplumun tüm kesimlerini kapsamak yerine sadece kendine oy verenleri kendinden sayıp oy vermeyen tüm kesimleri terörist ilan edebiliyor. Örneğin “devlet” dediğinde kendini kastedebiliyor yani “şahsım devleti” diyebiliyor, devletin iradesini, millî iradeyi, kendine oy vermeyenleri dışında tutuyor. Yine “seçmen” dediğinde kendine oy vermeyenleri değil, AKP’ye oy verenleri görüyor. Bu anlayış, Türkiye’de çok fenalıklar yarattı. En yakın tarihe bakalım, 2013 yılında örneğin, Gezi Parkı direnişinde Tayyip Erdoğan ne dedi? “Evdde oturan yüzde 50’yi zor tutuyoruz.” dedi. Aynı günlerde 19 yaşında bir genç, karanlık bir sokakta, Ali İsmail Korkmaz öldürüldü. Kim öldürdü Ali İsmail Korkmaz’ı? Bu dil öldürdü.

Yine, 7 Haziran seçimlerinin hezimetini sonrası bir anda dilini yine sertleştirdi, o gün MHP tarafından “Kandıllık”ın yetiştirilmesi, PKK’nın adamı Erdoğan.” denilen Erdoğan, bir anda tekrar nefret dilini kullanmaya başladı, sertleştirdi 1 Kasım’a kadar; o tarihte insanlar evinden çıkamadı. O tarihte Suruç yaşandı, Diyarbakır yaşandı, Ankara Gar katliamı yaşandı.

Yine, bu dönemlerde, on dokuz yıllık nefret dili dönemlerinde göz göre göre Hrant Dink öldürüldü, göz göre göre Tahir Elçi öldürüldü. Son olarak İzmir’de Deniz Poyraz öldürüldü. Deniz Poyraz bir emekçiydi ancak bu iktidar, Deniz Poyraz’ı değil, elinde silah olan kişiyi itibarlı görüyor, onu önemsiyor. Her seferinde elinde silah bulunanlar, video çekenler bu devlet tarafından, bu yönetim tarafından makul insanlar olarak görüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Tayyip Erdoğan, her gün nefret duvarına bir tuğla ekledi. Memlekette “terörist” olarak yaftalamadığı herhangi bir kimse kalmadı. Öğrenciler, çiftçiler, akademisyenler, gazeteciler, siyasetçiler, LGBT’liler; bunlara şiddet uygulanmasını teşvik etti. Son olarak kadınlara, İstanbul Sözleşmesi’ni isteyen, talep eden kadınlara karşı da aynı zihniyeti, aynı anlayışı tüm sosyal medyada, televizyon kanallarında görmek mümkün.

Son söz olarak, kendi hikâyesini meftun kılmayan bir akıl, seçime kadar var olacak bir akıl yerine ortak akıllı bu Mecliste koymalıyız diyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Mesnetsiz, asılsız iddiaları kabul etmiyoruz, reddediyoruz. Ülkenin birliğini, beraberliğini Cumhurbaşkanımızın zatı temsil eder, anayasal bir hükümdür.

ORHAN SÜMER (Adana) – Biz de Sayın Cumhurbaşkanının şiddet dilini reddediyoruz.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Hüseyin Yayman.

Buyurun Sayın Yayman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, İzmir’de HDP il binasında gerçekleşen saldırıyı ve cinayeti kınadığımızı, lanetlediğimizi bir kez daha belirtiyorum. Ülkemizin huzur ve güvenliğini bozmaya çalışan her türlü provokasyonla ve terör örgütleriyle mücadelemiz sonuna kadar devam edecektir. Aynı şekilde, AK PARTİ teşkilatlarına Hani’de yapılan saldırıyı da bir kez daha bu vesileyle kınamak istiyorum.

Halkların Demokratik Partisinin Meclis araştırması önergesini okuduğumda ben de alternatif bir kronoloji çıkarttım, size ondan çok kısa bahsetmek istiyorum. 6-8 Ekim 2014; KCK ve HDP’nin halkı Kobani için kışkırtmasıyla beraber 52 kişi Diyarbakır’da hayatını kaybetti.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Akademi ahlakı var Hocam.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – 25 Ekim 2014’te sivil kıyafetli 3 rütbeli asker sokak ortasında infaz edildi. 29 Ekim günü Aysel Tuğluk “AK PARTİ çözüm sürecinde partner değil.” diyerek seküler güçleri devreye çağırdı. 30 Ekim, 29 Ekimden bir gün sonra Diyarbakır’da eşiyile semt pazarında alışveriş yapan sivil kıyafetli Astsubay Üstçavuş Nejdett Aydoğdu maskeli 3 kişi tarafından şehit edildi. 18 Aralık 2014; Die Welt’e konuşan PKK terör örgütünün elebaşı Cemil Bayık “İŞİD’in gerçek halifesi Bağdadi değil, Erdoğan’dır. Silah bırakmak ölümdür.” dedi. Bu kronoloji uzun. 11 Nisan 2015; Ağrı’da PKK terör örgütü askerlere saldırdı, 4 asker yaralandı. 11 Temmuz 2015; PKK ve KCK barajları gerekçe göstererek çözüm sürecini sonlandırdığını ve barajları bahane ederek tekrar silahlı eylemlere başlayacağını ifade etti. 14 Temmuz 2015; KCK Eş Başkanı Bese Hozat, Özgür Gündem gazetesine “Yeni süreç devrimci halk savaşıdır.” dedi ve 20 Temmuz 2015; Adıyaman’da PKK’lılar Müsellim Ünal’ı şehit ettiler. 22 Temmuz 2015; Ceylanpınar’da 3 polis memuru şehit edildi, ANF’de çıkan haberde “22 Temmuz günü sözde bir Apocu fedai timi Suruç katliamına misilleme olarak bugün 06.00 sularında Ceylanpınar’da DAESH çeteleriyle iş birliği içinde olan 2 polise karşı cezalandırma eylemi yaptı.” denildi ve bu liste uzuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Burada maksadımız ölümleri yarıştırmak değil, burada maksadımız acıları yarıştırmak değil ama Halkların Demokratik Partisi eğer bir nefret dilinden bahsediyorsa önce PKK terör örgütünü bir kınasın, silah bırakma çağrısı yapsın, ölen şehitlerle ilgili tek bir açıklama yapsın yani bunların hepsi yaşanırken “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu” diye Anadolu’da çok güzel bir söz var... Biz Halkların Demokratik Partisinin Meclis araştırması önergesine AK PARTİ Grubu olarak katılmadığımızı belirtiyoruz ve bir kez daha terörle mücadelede hayatını kaybeden şehitlerimizi rahmetle, şükranla anıyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Beştaş, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman’ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Önce Sayın Hüseyin Yayman’ı tanıyalım, kendisinin kitabını okudum. “Türkiye’nin Kürt Sorunu Hafızası” kitabını yazan Hüseyin Yayman, Türkiye’de bu işlerin nasıl yürüdüğünü, Kürt meselesinin ne olduğunu, silah bırakma koşullarını ve bizimle beraber mitinglere geldiği günleri ben çok yakından hatırlıyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – DTK'nin her gün yolunu açındırıldığını da biliyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunu hatırlıyorum ve üzüntü duydum konuşmanızdan, onu söyleyeyim.

Bir kere, Sayın Yayman, kendi Genel Başkanının söylediği rakamları da bilmiyor. Bir kere, ölenler 52 değil, 43 kişi, sizin Genel Başkanınız da “39” diyor, daha ölenlerin sayısını bile bilmiyorsunuz. Bizim için onlar sadece bir sayı değil, birer insan; ailesiyle, dostlarıyla, çevresiyle birer yurttaşır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ölenlerin 27'si -liste burada önümde, Başkan tek tek sayacak zaman vermez- HDP'li ve bugüne kadar HDP'lileri öldürenler de yargılanmadı, bunu özellikle söylüyorum. Öldürenler de sarayın silahlı güçleri, paramiliter güçleri, kolluk güçleri ve sokağa salınan silahlı güçler; bunu da buraya not etmiş olayım.

Bir kronoloji çıkardı, hayretle izledim. Siz PKK'yi muhatap alıyorsunuz, biz devlet diyoruz, siz “PKK bunu yaptı, biz bunu yapmadık.” diyorsunuz. Hayret bir şey. Biz size bu kürsüden milyonlarca defa dedik ki: Biz devleti ve onu temsil eden iktidarı muhatap alıyoruz. O bunu yaptı, biz ne yaptık, bize söyleyin. Tam tersine biz Halkların Demokratik Partisi olarak, burada ne yaparsanız yapın barışın, kardeşliğin, özgürlüğün, demokrasinin dilini kullanmaktan hiç vazgeçmedik ve vazgeçemeyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, “Silah bırakma çağrısı yapsın.” dedi. Biz “Silahlar bırakılsın, silahlı güçler ülke dışına çıksın.” diye bu ülkede iki buçuk yıl sizinle birlikte çözüm sürecini yürüttük. Şimdi, heyetimizden bu çözüm sürecini yürüten İdris Baluken cezaevinde, Sırrı Süreyya Önder şu anda Sincan'da tutuksuz ama çözüm sürecinde yaptıklarından dolayı ifade veriyor. Kapatma davasında çözüm sürecinde kullanılan cümleler, yapılan görüşmeler, iddianameye kapatma konusu yapılmış. İnsan her şeyden önce kurum olarak da kişi olarak da yaptığının arkasında durur ya! Biz, bugün de aynı noktadayız, Kürt sorununun şiddet yöntemleriyle çözülemeyeceğini 1 milyon kere deneyimledik, bunu konuşarak çözelim diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Zannediyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz her ne kadar çözüm sürecinin arkasında durmuyorsanız da biz duruyoruz, bugün de duruyoruz. Eksiklerine, hatalarına, yanlışlarına rağmen duruyoruz ve evet, işte bu dil HDP'yi hedef gösteren, HDP'lileri öldürmeyi azmettiren, HDP'lileri Sincan'da yargılatan dildir. İktidar siyaseti bunun üzerine kuruyor. Hüseyin Yayman gibi bir bilim insanının, bir gazetecinin bu noktaya gelmesi hakikaten düşündürücüdür ve nasıl böyle dönüş yapabiliyorlar hayretle ve dehşetle izliyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beyanları reddediyoruz. Grubumuz adına yapılan konuşma zaten efradını cami, ağyarını mâni kılar, hem bilimsel hem kronolojik hem tarihsel, sosyolojik açıdan tamamen tutarlı ve yerindedir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Bu yerindedir.” demekle olmuyor işte.

28.- *Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkanım, ben de yerimden -karşılıklı polemik olsun istemem ama- tutanaklara girmesi bakımından... Tabii, ben bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve bir Türk olarak “Türkiye'nin Kürt Sorunu Hafızası” kitabını yazdım. HDP Grubundaki arkadaşlardan pek çoğundan daha fazla bu konuda dertlenmiş bir kardeşinizim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hâkim olmadığınız görülüyor.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Bir dakika müsaade edin Mahmut Bey.

BAŞKAN – Ya, bu laf atmayı bırakın arkadaş ya!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ben, bak, ne kadar nezaketle...

BAŞKAN – Buyurun, tabii tabii.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüye hitap ederken önümüzü ilikleme görev geleneğimiz olur.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Efendim, şöyle, Meral Hanım diyor ya: “Hüseyin Hoca'nın bu hâle gelmesine şaşırıyorum.” Evet, acaba bir sor niye Hüseyin Hoca böyle?

BAŞKAN – Peki Hocam.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, bunun bir kayda geçmesi gerekiyor Başkanım. Orada çözüm süreci devam ederken çukur eylemlerini başlatıp buna ses çıkarmadan orada askerleri, polisleri şehit ederken bunları bir kez olsun kınamayanları... Ben Akil İnsanlar Heyetindeydim, evet, doğrudur. Bu meselenin demokratik yollardan çözümü konusunda Sayın Tayyip Erdoğan dedi ki: “Ben baldıran zehri içeceğim, bu sorunu çözeceğim.” ama PKK ve onun siyasi uzantısı HDP barış sürecine kurşun sıktı, çukur eylemleri yaptı, özgürlükçü halk savaşı ilan etti.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu'nun randevusu varmış, onun için söz vereceğim ben.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben çok uzatmayacağım. Randevusu bekler herhâlde.

BAŞKAN – Siz de zapta geçmek üzere...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, izninizle lütfen.

BAŞKAN – Ama, yani...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok önemli ama yani direkt sataştı.

BAŞKAN – Buyurun.

29.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataştı. Ben yeni bir kitabımı daha söyleyeceğim de onun için söz aldım. “Kürt meselesi nasıl çözülmez.” İşte, böyle çözülmez.

BAŞKAN – Tamam, peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hüseyin Yayman'ın geldiği noktada çözülmez ve hakikaten yani silahlı bir örgütün yaptıklarını burada gelip devletle karşılaştırmak geline aciz durumu çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Yaptıklarınızın arkasında durun, gerçekleri savunun, hakikati savunun, bu halkın gerçekten barış içinde yaşaması için gereğini yapın. Milletvekilliği buna değmez, hiçbir kariyer değmez, emin olun. Vicdanınızla gece kafanızı yastığa rahat bırakın, vicdanınız rahat olsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hüseyin Yayman’ın kitabını bir daha okursanız her şey anlaşılır.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yayman, yerinizden söz veriyorum. Bir sataşmaya meydan vermeden düşüncelerinizi ifade edin.

Buyurun.

30.- *Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkanım, nezaketinize teşekkür ediyorum.

Meclisin iş takvimi bakımından süreci uzatmak istemiyorum ama bu söylenenler tamamen bir çarpıtma, doğru değil, HDP Grubu da bunu biliyor. Türkiye’de bir nefret dili varsa burada... AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde her zaman demokratik siyaseti savunmuşlardır. Düz ovada siyaset her zaman Türkiye Cumhuriyeti devletinin büyük kazanımıdır. Burada ben bu konuları yazdım, çizdim. Ben, bir Hataylı kardeşiniz olarak bu konuda bedel ödemedim ve bana bir sürü insan ithamda bulundu. Niye? Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletinin birliğine, dirliğine inandığım için o gün bu sorunun çözümü konusunda fakat bizim bu irademize karşı bize çukur eylemleri yaptılar, özgürlükçü halk savaşı ilan ettiler ve maalesef konu buraya geldi. Türkiye Cumhuriyeti devleti sokakta kurulmuş bir devlet değil, biz bu devleti sokakta bulmadık, kimseye de bırakmayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ya, Sayın Beştaş, aynı şeyleri söyleyeceksiniz, söylediniz. Yani emin olun bak, söz vermemek gibi bir şey yapmak istemem ama söylediniz söyleyeceğinizi ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İbrahim Hoca konuşsun, sonra istiyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Covid-19 pandemisine karşı sosyal hukuk devletinin anayasal yükümlülükleri doğrultusunda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4142) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Haziran 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

24/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/6/2021 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Covid-19 pandemisine karşı sosyal hukuk devletinin anayasal yükümlülükleri doğrultusunda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4142) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 24/6/2021 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu'na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; Covid-19 Aralık 2019'da başladı fakat ne zaman sona ereceği bilinmiyor. Bu nedenle Anayasa'nın özellikle devlet yükümlülükleri bakımından uygulanarak, sosyal devlet yükümlülükleri bakımından uygulanarak bütüncül önlemlerin alınmasını gerekli kılmaktadır. Bu konuda anayasal hükümleri 3 gruba toplayabiliriz; çerçeve hükümler, anayasa madde 65, 2 ve 5; amaç hükümler, Anayasa madde 41 ve devamı, sosyal haklar ve en alttakiler, onların korunması; üç, araç hükümler, Anayasa'nın tanımlamaya ilişkin hükümleri. Sosyal devleti maksimize eden, devletin yükümlülüklerini öngören maddeye göre “Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.” Madde 65, bu madde Avrupa devletlerinde bulunmamaktadır, sadece bizim Anayasa'mızda vardır. Ne var ki Avrupa devletleri, Covid-19 döneminde, kapitalist devletler, devlet bütçesinden pay ayırmak suretiyle Covid'in aşılması, salgın hastalığın aşılması yolunda, yönünde önemli adımlar atmışlar ve halklarına yardımda bulunmuşlardır. Merkezî bütçeden Avrupa'da en az pay ayıran devlet Türkiye'dir, yüzde 1, en az ve Mecliste yaptığı yasal düzenlemelerde İşsizlik Sigortası Fonu'ndan pay ayırmak suretiyle aslında kamusal kaynakları, sosyal güvenlik sisteminin kaynaklarını amacı dışında kullanma yönünde tasarrufta bulunmuştur. Bu itibarla, madde 65'in öngördüğü devletin görevlilerinin amaçlarına uygun öncelikleri gözetme yükümlülüğü Anayasa madde 2, sosyal devlet ve madde 5, hak ve özgürlükleri korumak ve geliştirmek, önündeki engelleri kaldırma yükümlülüğü çerçevesinde aslında salgın hastalık döneminde devletin yükümlülüklerini azamileştiren bu 3 madde öne çıkarılmalıdır.

Buna karşın, bu kitlesel salgın hastalığında maksimize edilmesi gereken anayasal hükümlere ve başkaca anayasal hükümlere karşın yürütme ve yasama son zamanlarda özellikle Anayasa'nın sosyoekonomik hükümlerini öne çıkarmaktan ve bunları uygulamaktan kaçınmış bulunmaktadır, ısrarla kaçınmış bulunmaktadır, daha çok sermaye çevrelerini gözetici düzenlemelere öncelik vermiş bulunmaktadır. Bu amaç, bu nedenle, sosyal güvenlik sistemi anayasal amacından saptırılmıştır. Covid-19 çerçevesinde sosyal yoksulluğa karşı mücadele için, sosyal devlet gereklerinin seferber edilmemesi, kaynakların çılgın projelere kaydırılması ve bu çerçevede aynı zamanda çevresel yıkım projelerinin gündeme getirilmesi esasen, Anayasa'nın sadece 65'inci maddesine değil, 56 ve diğer maddelerine de aykırılık oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, sağlık hizmetlerine ve eğitim hakkına erişim başta olmak üzere, eğer sosyal devletin gereklerinin yerine getirilmesi suretiyle, en başından itibaren salgına karşı gerekli tam kapanmalar sağlanmış olsaydı, dünya ortalamasının çok üzerinde olan salgın kaynaklı ölümlere yol açılmayacaktı.

Hukuk devleti bakımından ise aslında hukuk devletinin gerekleri sonucu ilan edilmesi gereken olağanüstü hâl yerine, Anayasa'ya aykırı yasaklar konmuş fakat olağanüstü hâl ilan edilmediği için kamu kaynakları harcanmamıştır.

Araç olarak, Anayasa'mız planlama hükümleriyle doludur; hem tikel anlamda aile planlamasından yükseköğrenimin, çevrenin, sağlığın planlamasına kadar hem de 166'ncı madde gereği genel planlamaya kadar birçok emredici planlama hükmü olduğu hâlde, bulunduğu hâlde Ekonomik ve Sosyal Konsey bile toplanmamıştır. Bu nedenle, esasen, Anayasa'nın hükümleri bütüncül olarak saygı görmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, sosyal devletin salgın hastalıklar sırasında işlevsel kılınması; bir, 2017 sonrası ortaya çıkan siyasal karar mekanizmalarının yokluğu nedeniyle önem kazanmaktadır; iki, “Anayasa” söylemleri ortaya atıldığına göre, yürürlükteki Anayasa'ya saygı “Anayasa” söylemi bakımından samimi olup olmadığını göstermesi açısından önemlidir ama üç, devletin var oluş nedeni olan yaşam hakkını korumak bakımından, geleceğe yönelik önlemlerin alınması bakımından yaşamsaldır.

Bu itibarla, sayın vekiller, önergeye oyunuz “İnsan mı iktidar mı, yaşam mı para mı, hukuk mu fiilî durum mu, bilim mi baskı mı, sosyal güvenlik sistemi mi israf mı, ekolojik denge mi ülkesel yağma mı, güçsüz toplumsal katmanlar mı bir avuç sermaye sahibi mi?” işte bu soruların yanıtını oluşturacaktır. Hukuk devleti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Selamlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Daha fazla süre vermiyorum genel olarak.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Saygılarımla. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş bulunduğu araştırma önergesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Hükümet ne yazık ki pandeminin başında olayın önemini kavrayamadı, vatandaşlarının hayatını riske attı. Proaktif davranıp gerekli tedbirleri almak yerine, olayları takip etti, onları önleyici birtakım tedbirlerle süreci yönetmeye çalıştı; bu da pandemi döneminde daha fazla vatandaşımızın can kaybına neden oldu. Pandemi başında Kanada ve Almanya Başbakanları kendi vatandaşlarına “‘İşimizi kaybederiz, aşımızı kaybederiz.’ diye korkmayın, siz sağlığınıza koruyun; biz bunların hepsini karşılayacağız.” dediler, hakikaten de bunu yerine getirdiler. Pandemi boyunca Amerika Birleşik Devletleri millî gelirinin yüzde 25'ini, Almanya yüzde 11'ini, Kanada yüzde 14'ünü vatandaşlarına verirken AK PARTİ Hükümeti bizim vatandaşlarımıza millî gelirimizin sadece yüzde 1,9'unu verebildi.

Pandemi mücbir bir sebep olduğu hâlde vatandaşımızın beslenmesini, sağlığını koruyacak önlemler almakta geç kalındı. Ulaşımındaki yığılmayı azaltacak mesai saatinde bir değişmeyi bile ayarlayamadılar; olaylara ise seyirci kalındı, tedbirler sorunlardan sonra alındı.

Eğitim konusunda genel olarak vurdumduymazlık pandemi süresince de devam etmiştir, bu tutum pandemide değişmemiştir. Eğitimi önemsemediğimiz PISA sonuçlarındadır; yükseköğrenim dünya sıralamasındadır, çocuklarımızın okuma yoksulluğundadır ve son olarak da pandemide eğitim öncelikli değildir. Hâlbuki gelişmemiz için entelektüel sermayemizden başka yaslanabilecek, dayanabilecek hiçbir şeyimiz yoktur. 31 Mayıs 2020 itibarıyla okullarını devamlı açık bulunduran devletlerin sayısında

artma olmuştur. Dünyada 210 ülkeden 116'sının okulları tamamen açıkken, 58'inde kısmen açık, 13'ünde gittikçe azaltılmışlar, 23 ülkede ise tamamen kapatılmıştır. Pandemi boyunca okulları kapatan ülkeler arasında en riskli grup olarak Türkiye, maalesef, 8'inci sırada yer almıştır. Dünya devletleri okullarını açık tutarken, öğretmenlerin aşılmasına ve çocuklarla ilgili çok yakın tarama testlerine rağmen Türkiye'de eğitim önemli olmadığı için bunlar yapılmamıştır.

AK PARTİ siyasi kaygıları daima vatandaşının sağlığından önde tutmuştur. İl kongrelerinde ve kurultaylarda pandemiyi önemseyen hiçbir tedbir alınmamıştır. Kendi siyasi emelleri uğruna hiçbir tedbir alınmadan 400 bin kişiyle cami açılışı yapılmıştır. Yine, kontrolsüz 25 bin kişi umreye gönderilmiş bunlardan geri dönen 13 bin kişi ise hiçbir kontrole tabi olmadan yurt içinde dağılmışlardır. Ülkemizin pandemiyle mücadelesi tamamen bir algı yönetimidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Halkımız çaresizlik ve sefalet içindedir. Hükümet gerekli tedbirleri almakta aciz kalmış ve sadece kendi istikbalinin gerekleriyle ilgilenmiştir. Bu ve diğer nedenlerle Meclis araştırması açılmasını önemli buluyor ve destekliyoruz.

Yüce Meclise saygılarımı sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Oya Hanım. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, evet, bu kürsüden pandemi başladığından beri defalarca ve defalarca kez bir söz söyledik, dedik ki: Salgının ilk gününden itibaren tüm sorumluluğu halka, mücadeleyi de sağlık çalışanlarının sırtına yüklediniz. Üstüne üstlük Covid-19'u da meslek hastalığı olarak kabul etmediniz. Milyon kez daha bu kürsüden bunu söyleyebiliriz. Halkı koruyacak hiçbir önlem almadınız, sadece ve sadece şirketlerinizi düşündünüz, sermayenin çıkarına bu Meclisi de çalıştırdınız. Verdiğimiz kanun tekliflerini bile reddettiniz. “Aç kalın, evde kalın, aç kalın.” diye açlığa mahkûm ettiniz insanları ve “Temel hizmetlerden KDV kaldırılın.” teklifimizi bile kabul etmediniz.

Evet, Hocam söyledi, pandemiye halkına en az desteği veren ülkeler arasında Türkiye yer alıyor. Üstelik İşsizlik Fonu'nu da talan ederek bunu yaptınız. Pandeminin yükünü tamamen kadınların sırtına yüklediniz; ev içi emek, hasta, çocuk, yaşlı bakımı. Üstüne de şiddet faili erkekleri pandemi gerekçesiyle eve gönderdiniz. Kadınlar evinde şiddete maruz kaldı, öldürüldü ve 6284'ü etkin uygulamadığınız gibi “İstanbul Sözleşmesi'nden de bir gecede çıktık.” dediniz.

Evet, pandemiyi fırsata çevirdiniz, kendiniz için fırsata çevirdiniz. Kendiniz lebalep kongreler yaparken halkın en küçük bir hak talebinin önüne polisinizi, jandarmanızı diktiniz. Yasaklarınızla beraber para cezalarıyla zaten ekonomik yükün altındaki halkın sırtına bir de cezalar yağdırdınız. Tüm bunlar dışında işsizlik ordusuna kattıklarınız, aç bıraktıklarınız, öldürdüğünüz her şeyi geçiyorum; başından itibaren pandemiyle mücadelede algıyı yönetmeye özel önem verdiniz, kalktınız, üstelik istatistik biriminin altlığıyla oynama pahasına bunu yaptınız.

Dün itibarıyla TÜİK ölüm ve ölüm nedenlerine ilişkin istatistik verileri paylaşmayı ertelediğini duyurdu şu kararlar. Şimdi, bunun nedenini öğrenmek istiyorum ama Sağlık Bakanı tabii ki bu Mecliste sizin sisteminizde yok. “Bir başarı hikâyesi yazmanıza engel bir durum mu var?” Bu salgının gerçek ölüm rakamlarının aslında halktan gizlendiğinin de bir itirafıdır.

Evet, Dünya Sağlık Örgütü yeni varyantlara, delta varyantına karşı uyarıyor, diyor ki: “Yüksek bulaşıcılığı nedeniyle yakın zamanda baskın tip hâline gelmesi bekleniyor.” Ve dün Bilim Kurulu toplantısından sonra Sağlık Bakanınız kalkıyor, normalleşmeden bahsediyor, aşı sayısından bahsediyor, yüzde 70’e geldiğinde maskelerden kurtulacağımızdan bahsediyor. Evet, şimdi, gerçekleri konuşmadan pandemi yönetilemez, önce gerçekleri konuşmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OYA ERSOY (Devamla) - Hem sayı hem ilaç hem de aşının geleceği zaman konusunda hiçbir zaman gerçekleri söylemediniz, delta varyantı dâhil. Şimdi, soruyorum: Özellikle test sayısı... Sadece test yapılması da değil burada kritik olan, delta analizi yapılıyor mu bu testlerde? Yani siz turizm sektörü canlansın diye özellikle kapıları, sınırları açarken bu delta varyantından bu halk ne kadar etkilenecek, biz ne kadar etkileneceğiz? Evet hepimiz sıkıldık, maske takmaktan, böyle yaşamaktan sıkıldık ama sizin sorumluluğunuz var. Halk sıkılabilir, biz sıkılabiliriz; siyasilerin sorumluluğu var, Sağlık Bakanının sorumluluğu var, İçişleri Bakanının sorumluluğu var. Siz halkın sağlık hakkından, halkın yaşamını korumaktan sorumlusunuz. O yüzden sizleri gerçekleri açıklamaya, pandemiye yönetmek için gerçekleri açıklamaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunca verilen Meclis araştırması açılması önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bütün dünyayı ve tüm insanlığı, dolayısıyla ülkemizi de derinden etkileyen Covid-19 salgını karşısında Hükümetimiz salgının ortaya çıktığı ilk andan itibaren tedbirler almaya başlamış ve aradan geçen on altı aylık süreç içinde de canla başla çalışmış ve çalışmaya devam etmektedir. Salgının yol açtığı olumsuzlukları bertaraf etmek ve sıkıntıları azaltmak için emekliden çalışana, esnaftan sanayiye kadar çok ciddi destek paketleri açıklanmıştır. Sosyal devlet olmanın bir gereği olarak sosyal destek ve kısa çalışma ödenekleriyle bir dizi sosyal koruma kalkanı uygulaması başlatılmıştır. Bu desteklere hâlen de devam edilmektedir.

Elbette salgının neden olduğu birçok sıkıntı mevcuttur. Özellikle de salgının yayılmasını önlemek için alınmak zorunda kalınan tedbirler nedeniyle faaliyetlerine ara vermek zorunda kalan esnafımızı, hareket alanları kısıtlanan vatandaşlarımız önemli derecede sıkıntılar çekmiştir. Hükümetimiz bu sıkıntılı günlerde esnafımıza yönelik ciro desteğinden kira yardımına, kredi kolaylığından istihdam teşviklerine kadar pek çok ilave desteklerde bulunmuştur. Tek bir vatandaşımızın dahi mağdur olmaması, kendisini hissetmemesi için tüm imkânlar seferber edilmiştir.

Salgın döneminde ekonomik istikrar kalkanı paketi kapsamında Salgın Sosyal Destek Programı fazlası hâlinde uygulanmaktadır. Salgın Sosyal Destek Programı’na ilave geliştirilen sosyal destek projeleri kapsamında Vefa Projesi’yle 65 yaş ve üzerindeki vatandaşlarımızın temizlik, günlük bakım, yemek gibi temel ihtiyaçları karşılanmaktadır. Evsizlere Konaklama Projesi ve devamında ilgili kişilerin kamu kurumlarına yerleştirilmesi, misafirhanelere yerleştirilmesi gibi birçok desteği saymakla bitiremeyiz. Eşi vefat eden kadınlara yönelik nakdi yardım, muhtaç, asker ailelerine yardım, şartlı sağlık yardımı, şartlı gebelik yardımı, vesaire.

Evet, dolayısıyla şüphesiz bu destekler yeterli midir? Elbette ki kalıcı çözümler değildir, gönül ister ki daha fazla olsun. Üretimi, istihdamı, ticareti yeniden canlandırmak, normal hayata geçmek gerekmektedir ki bugünlerde de bunun için çalışılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Devletimiz güçlüdür, Hükümetimiz işin başındadır. Bugüne kadar hiçbir vatandaşımızı sahipsiz bırakmamıştır, bundan sonra da eminiz bırakmayacaktır. Diliyoruz ve ümit ediyoruz ki bir süre sonra dünya ve ülkemiz normal hayata geri dönecektir ama kabul etmek gerekir ki yeni dönemde de hayatımız hiçbir şekilde eskisi gibi olmayacaktır. Dolayısıyla hepimiz yeni döneme hazırlıklı olmak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, verilen araştırma önergesini desteklemediğimi ifade ediyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Özgür Bey.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, 2 hususa dikkat çekmek isterim: Bunlardan birincisi, şimdi, bu Covid ve sosyal devlet meselesinde dünyada ve Türkiye'deki durumu gösteren birkaç tane rakamımız var.

Şimdi, bu gelişmiş ülkeler var. Biraz önce söylendi, gayrisafi millî hasılasının Amerika yüzde 16,7; Yeni Zelanda, yüzde 19,1'ini vermiş. Gelişmiş ülkelerin ortalaması 12,68, gelişmekte olan ülkeler var. Biz aslında bu grupta anılıyoruz ama buranın ortalaması 3,6; Türkiye'ninki 1,1; bu ekipte bir tek Meksika'dan ileriyiz. Efendim, az gelişmiş ülkeler var. Bunların ortalaması 1,6; biz, bunun da altındayız; biz, sadece Vietnam'ın Myanmar'ın ve Nijer'in üstündeyiz efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yani Etiyopya'dan, Nepal'den, Zambiya'dan daha az vatandaşımıza gayrisafi millî hasılamıza oranla katkı sağlamışız.

Şimdi, 2 Türk'ün BioNTech'i geliştirmesi Çin'in bize karşı yaptığı aşıyla ilgili yarattığı sıkıntılara tam zamanında çağrı oldu ve aşılama iyi gidiyor. Bu yerli aşıyla ilgili çok önemli aşama kaydetmek lazım, onu destekliyoruz, ben gönüllü olunmasıyla ilgili sosyal medya paylaşımları da yapıyorum ama şimdi iktidar partisine bir soruyu sormak isteriz: Örneğin, il kongrelerinizi -şimdi, vakalar buraya gelince- temmuz-ağustosta, büyük kongrenizi eylülde yaparsanız ne olurdu? 8 bin vaka varken kongrelere başladılar, 60 binde bıraktılar. Vefat sayısı 25'ten 380'e çıktı, tam kapanmayı da gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O arada lebalep kongreler –biraz önce kendisi de ifade etti Grup Başkan Vekili- lebalep Ayasofya açılışları, lebalep toplantılar, büyük kongreler... Ne oldu, ne fark

etti? Cumhuriyet Halk Partisi kongresini yaparken ölüm sayısı 14; 3 metre arayla, basını bile almadan -görüntüleri biz servis ettik, öyle dediler- 2020'nin Temmuzunda yaptık; kendileri vaka sayısı 45-50 binke kongre yaptılar kapalı salonda, biz açık havada yaptık. Şimdi, şunu söylüyoruz: Bugünlerde kongre yapsanız ne olurdu? 380 kişinin hayatını kaybettiği bir büyük pike sebebiyet vermeseniz ne olurdu? Bütün herkes aşılandıktan sonra yapsanız ne olurdu? O kongreleri seyircili yaptınız da anketlerdeki düşüşünüz mü azaldı? O kongreleri lebalep yaptınız da vatandaşın karnı mı doydum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son cümlem Sayın Başkanım.

O kongreleri lebalep yaptınız da vatandaşın hangi derdine deva oldunuz? “Para” deseniz ortada, dünyanın en kötüsüyüz, “aşı” deseniz nihayet oldu ama aşığı beklemeden tedbirsiz bir şekilde dünya kadar ölüme ve hastalığa sebebiyet verdiniz. Meclisi bu açıdan önemsiyorum, kayıtlara geçsin diye ifade ettim efendim.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İstatistikler gerçeği yansıtmamaktadır. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Satın alma kabiliyeti ve pahalılık dikkate alındığı zaman Türkiye dünyada salgınla mücadelede en büyük desteği, teşviki veren ülkeler arasındadır. Aynı zamanda, kongreler de anayasal ve Siyasi Partiler Kanunu'ndan kaynaklanan zorunluluk nedeniyle o tarihlerde yapılmıştır.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 268 sıra sayılı Kanun Teklif'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi, ikinci bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 12 ila 20'nci maddeleri kapsamaktadır.

Teklifin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, Kocaeli'de bir parti teşkilatı Türk Bayrağı üzerinde yemek yemiş, utanmadan fotoğraf çekilmiş ve sosyal medyadan “Toplantımız hayırlara vesile olsun.” diye paylaşmış.

(x) 268 S. Sayılı Basmayazı 22/6/2021 tarihli 94'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Yazıklar olsun! Rengini Mehmetçik'in kanından alan Türk Bayrağı'nı biz, mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü olarak görüyoruz. Biz, Türk bayrağını kız kardeşimizin gelinliği, şehidimizin son örtüsü olarak görüyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, hangi parti yapmış onu?

AYHAN EREL (Devamla) – Türk Bayrağı bizim şerefimizdir, tarihimizdir, namusumuzdur. Bayrağımızın altında doğduk, Rabb'im nasip ederse de altında öleceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Şanlı Bayrağı'mızı masa örtüsü yapanlara, yaptırana yazıklar olsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hangi parti yapmış? Tutanaklara geçsin.

AYHAN EREL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, askerî hastanelerin, askerî liselerin kapatılması Türk Silahlı Kuvvetlerine hiçbir katkı sağlamadığı gibi Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin de çok fayda sağlayamayacağı kanaatindeyiz.

Ek 13'üncü maddedeki “Asker kişi herkes tarafından yakalanabilir.” hükmünü anlamak, anlatmak, izah etmek mümkün değil. CMK'deki düzenlemenin buraya getirilmesi ve buranın açıklığa kavuşturulması gerekecektir, yoksa bu, ilerde büyük sıkıntıları beraberinde getirecek, Mehmetçik kurtlar sofrasında yem olma durumuna düşecektir.

Soruşturma izinlerinin verilmesine baktığımızda, soruşturma izinleri verilirken siyasi unvan taşıyanlara yetki verilmesi çeşitli kaygıları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, Millî Savunma Bakanı ve Bakan Yardımcıları yerine soruşturma izninin yetkili ve ilgili kuvvet komutanlarına verilmemesi uygulamada siyasallaşmanın yaratacağı sıkıntıları beraberinde getirecektir fikrindeyiz.

Genelkurmay Başkanı dışında kalan kuvvet komutanları hakkındaki soruşturma izninin Cumhurbaşkanlığı tarafından değil Genelkurmay Başkanının iznine bağlı hâle getirilmesi daha uygun olacaktır. Soruşturma izni verilmediği takdirde bunun neticesinde nereye başvurulacak? Bu konuyla ilgili bir açıklama yok. Soruşturma konusunda kanun metninde yine Silahlı Kuvvetlerin en büyük unsurlarından biri olan sözleşmeli er ve uzman çavuşlar hakkında pozitif bir düzenleme yapılmaması da ayrıca bizi düşündürmektedir.

Kanunun maddelerine baktığımızda, 15'inci maddedeki geçici 48'inci maddede “İki ay içinde talepte bulunmaları hâlinde, Bakanlığın kadrolarına atanmış olanlar, Hâkim ve Savcılar Kurulunca bölge adli ve idari yargıda görevlendirilecek.” deniliyor. Bu iki aylık sürenin kısa olduğu kanaatindeyiz. Bunun yerine Türk Silahlı Kuvvetlerindeki tayin döneminin dikkate alınmasının daha uygun olacağı kanaatindeyiz. Yine bu maddeyle, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 45'inci maddesi hükmü uyarınca tercihen Millî Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri kadrolarında kalan ve hâlihazırda bu kadrolarda istihdam edilen askerî hâkim ve subayların ekseriyeti albay rütbesinde olup 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla da emekli olabilecek durumdadır. Bu personelin emekliliği tercih etmesi durumunda düşük rütbede olan ve emekliliği hak etmemiş olan askerî hâkimlerin adli ve idari yargıya geçişi hâlinde kadrolarda ani boşalma söz konusu olacaktır. Askerî hâkimler sonrası istihdam edilen hukuk sınıfı subayların da mevcut ve tecrübe itibarıyla henüz yeterli düzeye ulaşmamış olabileceği göz önüne alındığında personel eksiltilmesinin kademelendirilebilmesi için adli, idari yargıya geçecek personel için geçişin uygun bir süre ertelenmesinin, hizmetin sekteye uğramaması noktasında faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Bu açıdan yürürlük maddesinde çerçeve 15'inci maddesinin yürürlük tarihinin altı ay sonrası olacak şekilde düzenlenmesinin uygun olacağını düşünmekteyiz.

Çok Kıymetli Başkan, değerli milletvekilleri; Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeye devam ediyor. Bu kanunun amacı, birçok büyük KİT özelleştirmesinde olduğu gibi Makine Kimya Endüstrisini de şirketleştirme, anonim

şirkete dönüştürme yöntemiyle özelleştirmeyi amaçlamaktadır. Makine Kimya Endüstrisinin değeri tahminlerinizin ötesindedir; daha sonra bir güvenlik sorunu olarak karşımıza çıkabilir, savunma ve güvenlikle ilgili “devlet sırrı” niteliğindeki bilgiler tehlikeye atılabilir; ikinci bir Tank Palet Fabrikasına dönüştürme çabasından vazgeçiniz. “HAVELSAN, ASELSAN gibi dünya devi yaratacağız.” iddiasında olanlara da diyoruz ki: Makine Kimya Endüstrisi diğer savunma şirketlerinden tarihî, konuşlanması ve görevleri nedeniyle farklı bir yerdedir. Makine Kimya Endüstrisinin kurumsal yapısının yanı sıra sahip olduğu arazilerin miktarı ve fiyatı tahminlerinizin çok ötesindedir. Endişemiz, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun konusunun ileride millî güvenlik sorunu hâline gelmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti olarak müzikten de müziği sevenlerden de müzik sanatıyla geçimini sağlayanlardan da rahatsız olmuyoruz. Bizim İYİ Parti olarak rahatsız olduğumuz konular çok daha farklı. Biz artan işsizlikten rahatsızız. Biz artan gelir adaletsizliğinden rahatsızız. Biz söz verildiği hâlde tutulmayan 3600 ek göstergenin getirilmeyişinden rahatsızız. Biz makam araçlarıyla yapılan israftan rahatsızız. Biz geçiş garantili köprü, hasta garantili hastane projeleriyle devletin zarara uğratılmasından rahatsızız. Biz 5 müteahhitin zenginleşmesi, halkın fakirleşmesinden rahatsızız. Biz EYT'lilerin sorununun çözülmemesinden rahatsızız. Biz asgari ücretle yaşamını sürdürmeye çalışan vatandaşımızın çektiği sıkıntıdan rahatsızız. Biz asgari ücretin altında emekli maaşıyla yaşamaya mahkûm edilen emeklilerimizin çektikleri sıkıntıdan rahatsızız. Biz gün geçtikçe üniversite mezunu işsizlerimizin artan sayısından rahatsızız. Biz ekonomik sıkıntı nedeniyle artan intihar olaylarından rahatsızız. Biz tarım ve hayvancılığın bitme noktasına gelmesinden rahatsızız. Biz pandemiden dolayı geçim sıkıntısı yaşayan vatandaşımıza çözüm bulunamamasından dolayı rahatsızız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatanş diyor ki: Dolar yükseliyor, gündemde değil; euro yükseliyor, gündemde değil; faizler yükseliyor, gündemde değil; işsizlik yükseliyor, gündemde değil; fakirin fukaranın sesi yükseliyor, gündemde değil; toplumda intihar edenlerin sayısı her geçen gün artıyor, gündemde değil; tek derdiniz, vatandaşımızın derdine çözüm olmayan Kanal İstanbul ve yükselen müziğin sesi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin Kanal İstanbul projesinde vatandaşla inatlaşmasını anlamakta zorluk çekmekteyiz. Kanal İstanbul Türkiye'nin öncelikleri sıralaması yapıldığında acaba ilk 10'a girecek midir? Yapın böyle bir anket, eğer Türk milletinin, Türk devletinin ihtiyaçları arasında Kanal İstanbul ilk 10'a girecekse -demin, yukarıda az önce saydığım- toplumun, milletin beklentilerine, milletin arzularına, milletin ihtiyaçlarına cevap verecekse hep birlikte Kanal İstanbul'u konuşalım. Ama yapılan anketlerde vatanş iş derdinde, aş derdinde, adalet derdinde; sizin derdiniz ise Kanal İstanbul. Allah derdinizi Kanal İstanbul'la bertaraf etsin diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, SMA hastası çocuklara ilişkin açıklaması*

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

On gün önce SMA hastalarının aileleri Ulus Meydanı'na gelmişti. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanından onlara bir randevu aldık, çocuklarının bir an önce kurtulması için bir çaba içerisindeydik. Fakat o günden bugüne 5 çocuk hayatını kaybetmiş. Bugün de Meclis Çankaya kapısına geldiler ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden çocukları için bir çare arıyorlar. Bir basın açıklaması yaptılar ve yeniden evlerine döndüler ama çocuklarını Türkiye Büyük Millet Meclisinde biz parlamenterlere emanet ettiler. Ben onların sesi olmak istedim.

Gelin, bu çocukların derdine derman olalım, bu ailelerin acılarına ortak olalım ve acılarını hep birlikte çözmek için birlikte bir mücadele yürütelim istiyorum. Eğer bu konuda bir çözüm üretebilirsek bir tek çocuğın hayatını kurtarmak bile yeter.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Arkasında Amerika Birleşik Devletleri ve AB üst aklının bulunduğu bugün artık net olarak ortaya çıkan 15 Temmuz darbe girişiminden sonra birçok alanda bazı yeniliklerin yapılması ve kuralların yeniden belirlenmesi ihtiyacının olduğu görülmüştür. Bu kapsamda, Anayasa değişikliği yapılarak 2017 yılında halk oyuna sunulmuş ve yapılan değişiklik sonucu Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmış, barış şartlarında disiplin mahkemelerinin dışında mahkeme kurulamayacağı, askerî mahkemelerin sadece savaş şartlarında asker kişilerin görevleriyle ilgili işledikleri suçlara bakmak üzere kurulabileceği hükme bağlanmıştır.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifi de bu değişikliğin devamı mahiyetinde olup 1632 sayılı Askerî Ceza Kanunu'nun yanında, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nda değişiklik getirmektedir. Yasa teklifiyle, hâlen uygulanmakta olan mevzuatta bulunmayan ancak Askerî Yargıtay içtihatlarıyla şekillenen “askerî suç” ve “sırf askerî suç” kavramlarının tanımlamaları yapılmış, asker şahısların yakalanmasına ilişkin yeni yetkilendirmeler getirilmiş, Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarma işlemlerine dair yeni ilkeler konulmuş, soruşturma izni vermeye yetkili merciler belirlenmiş, Yüce Divanda yargılanacak asker kişilerle ilgili soruşturma usulleri yeniden şekillendirilmiş, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hüküm yeniden düzenlenmiş, askerî kaynaktan müfettiş alımıyla ilgili kurallar ve hâlen Millî Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri kadrolarında görev yapan personelin adli ve idari mahkemelere atanmalarına ilişkin yeni kurallar getirilmiştir. Yapılan değişikliklerin, içine sokulmuş ve desteklenerek semirtilmiş bir avuç hainin 15 Temmuz darbe girişimine karşı, ettiği yemine sadık, silahını milletine ve seçilmişlere değil, içine sızmış olan hainlere karşı kullanmış, demokrasinin ve seçilmiş iktidarın yanında yer almış ordumuzun ihtiyacını karşılaması, varsa yarasına merhem olması, disiplin ve hiyerarşik düzenine olumlu katkıda bulunması hatta ve hatta ona ödül mahiyetinde olması en büyük dileğimizdir.

Muhterem milletvekilleri, ülkelerin refah ve güvenliği ancak belirli kurallara bağlı olarak işleyen, dış müdahalelerden fazla etkilenmeyen ve misyon ile vizyonu belli kurumlarla sağlanabilir. Bu kurumların başında askerî yapılanmalar gelir. Askerlik mesleği bilimsel olarak disiplinler arası bir alan

olması nedeniyle tüm bilimsel ve teknolojik değişikliklerden, yeniliklerden etkilendiğinden kendisini sürekli geliştirmek, zamana ve şartlara uyum göstermek zorundadır. Bir özelliğiyle fevkalade dinamik olan askerî alan, başka boyutta ise oldukça gelenekçi ve statiktir. Gelenekçi ve statik olduğu alan ise hiyerarşi ve disiplinle ilgili olduğu bölümdür. Hiyerarşi ve disiplin kurallarının bilinçsizce uygulanması hesap edilmeyen sonuçlar doğurur. Şükürler olsun ki bu tür bir tehlike Türk Silahlı Kuvvetleri için bugün geçerli değildir.

Her meslek grubunun kendine has yazısız kuralları, çevresinden etkilenme, buna uygun tavır ve tepki geliştirme özellikleri vardır. Yine, her meslek grubunun mesleğini ifa ederken yaşadığı bir çevre ve bu çevrenin sahip olduğu imkân ve imkânsızlıklar söz konusudur. Askerlik mesleği de maalesef zorlukların hâkim olduğu, dışarıdan bakıldığında bazen anlam verilemeyen, verilmekte de zorlanılan hâlbuki meslek içinde anlamlı ve gerekli olan ilişkiler ağıyla donatılmıştır.

Askerlik dünyanın tüm ülkelerinde hiyerarşinin en katı şekilde belirlenmiş olduğu ve uygulandığı bir meslektir. Bu sadece Türkiye'ye mahsus bir durum değildir. Aynı zamanda askerlik bir disiplin mesleğidir. Askerî disiplin askerlik mesleği içinde bulunan kişilerin tabi olduğu kurallar manzumesidir ve askerlik mesleğine özgüdür. Hemen tüm devletlerin ordularında üç aşağı beş yukarı benzer kuralları görürsünüz.

Diğer mesleklerde baskı, mobbing vesaire gibi isimlendirilebilecek ilişkiler ağı askerlik mesleğinde normaldir, bir gerekliliktir. Askerlik mesleğinde insan nefesine zor gelen uygulamaların önemli kısmı insanın öncelikle kendini ve yakınındakileri koruyabilmesi, bir başka ifadeyle, yaşaması ve yaşatabilmesini temin amacıyla yapılmaktadır. Askerlik mesleği ölme ve öldürme mesleği değil, yaşamak ve yaşatabilmek için gerekenin yapılması mesleğidir. Yaşatılması gerekenler millettir, devlettir, devletin ve milletin bağımsızlığıdır, demokrasidir, hürriyettir, insanın en aziz varlığı olan yaşama hakkıdır. Bunların hayata geçirilebilmesi ancak belli bir hiyerarşi içinde ve disiplinli görev anlayışıyla mümkündür. Bu nedenle, dünyanın her ülkesinde askerlik mesleğinin hiyerarşisi dikkate alınır ve hiyerarşinin, dolayısıyla da disiplinin bozulmamasına azami dikkat edilir, ona göre yetkilendirme yapılır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; askerlik mesleğinde görev yapılırken birtakım haklar aklı gelmez, “vatan, millet, devlet” der koşturursun. Hak talepleri çoğunlukla emeklilikte aklı gelir. Bu nedenle, muvazzaflık döneminde hak talep edilmez hatta hak talep edenler ayıplanır çünkü asker için para için çalışmayacağı, askerlik mesleğinin herhangi bir meslek olmadığı, bir hayat felsefesi olduğu söylenir, bunlar telkin edilir. Oysa ki asker de nihayetinde insandır, hakkının olmasını, hukukunun korunup kollanmasını ister.

Ortalama yirmi beş yıllık fiilî meslek hayatında en az 8 farklı yere tayin olan bir asker, yaşayamadığı gençliğinin, babasının peşinde şehir değiştirmek zorunda kaldığı için eğitimi sekteye uğrayan çocuğunun, sürekli ertelenen hastalığı artık tedavi edilemez duruma gelen eşinin, hastalığında yanında, hatta ölümünde cenazesinde olmadığı ana ve babasının, doğumunda destek olamadığı karısının, okul veli toplantılarına katılmadığı çocuklarının üzerinde yarattığı psikolojik baskının altında ezilmeye başlar. Bu nedenle, görevde iken ve görev sonrası en fazla psikolojik desteğe ihtiyacı olan meslekler üniformalı mesleklerdir, üniformalı mesleklerin içinde de askerlik ilk sırayı alır.

Astsubaylarımızın, meslek yüksek okulları mezunlarının mesleğe girişlerinde olduğu gibi, 9'uncu derece 2'nci kademededen başlatılmalarına ve talep etmekte oldukları tazminatları alabilecekleri düzenlemelerin yapılmasına, muvazzaf ve emekli binbaşlarının İç Hizmet Kanunu'na göre aynı statüde buldukları diğer üstsubaylara tanınan tazminat haklarının verilmesine, resen emekli edilmiş subay ve astsubayların mağduriyetlerini giderecek düzenlemelerin yapılmasına, uzman çavuşların kadro ve

mali hak talepleriyle ilgili hususların bir an önce karşılanmasına, sözleşmeli subay ve astsubayların muvazzaflığa geçirilmelerine ilişkin düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu konuda, mensubu olmaktan gurur duyduğum partim Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu kanun tekliflerinin bir an önce komisyonlara ve Genel Kurula getirilmesini beklemekteyiz.

Diğer bir konu ise, 6495 sayılı Kanun ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesine eklenen bir hükümlerle özellikle gazilerin karşılaştığı birtakım sıkıntılar vardır, Sosyal Güvenlik Kurumu da bu sıkıntıların farkındadır, bunu düzenleyecek ve sıkıntıları giderecek düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni desteklediğimizi belirtir, Gazi Meclisimizi ve bizleri izlemekte olan vatandaşlarımızı saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm konuşacaktır.

Buyurun, süreniz on dakikadır. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İzmir il binamızda katledilen kadın yoldaşımız Deniz Poyraz'ı anarak başlamak istiyorum; anısı mücadelemizde yaşayacak, onun uğruna yaşamını yitirdiği bütün değerlere sahip çıkmak üzere görev aldığımızı da hatırlatmak isterim.

Şimdi, bakın, bu ülkede bir parti binası basıldı, bir katliam yapıldı, hatta bu katliamın daha fazla genişletilmek istendiği sanık tarafından itiraf edildi; dedi ki: “Ben aslında içeride daha fazla kişiyi öldürmeyi bekliyordum, hatta daha önce planlar yapmıştım.” Eş Başkanlarımıza yönelik, milletvekillerine yönelik de cinayet planlarını yaptığını anlattı. Şimdi, bu Meclis ne yapıyor? Bu kadar ciddi bir katliam hazırlığının olduğu bir ülkede, birinin açıkça bunu itiraf ettiği bir ülkede, basit bir olaymış gibi, sıradan bir meseleymiş gibi geçiştirmeye çalışıyor. İktidar, süslü kınama cümleleriyle geçiştirmeye çalışırken küçük ortaksa zaten cinayeti sahipleniyor neredeyse.

Şimdi, Emniyet ne yapıyor? Emniyeti, savcısı hemen daha olayın olduğu gün açıklamalar yapıyor: “Bireysel bir mesele.” “Psikolojisi bozukmuş.” gibi açıklamalarla olayın organize olduğunun, aslında bir katliam hazırlığının, belki de bundan sonraki süreçte gelişebilecek bir zeminin hazırlığının olduğunun üstünü örtmeye çalışıyor. Yetmedi, bakın, birileri sürekli -bu işlerin içinden gelenler, bu çetelerin içerisinden gelenler, bu yapıları çok iyi bilenler- diyor ki: “Bu katliamlar devam edecek, daha ağır koşullar da gelecek.” Ve buna rağmen bu Meclis, bu iktidar, bu emniyet güçleri, İçişleri Bakanlığı hiçbir şey olmamış gibi aynı şekilde hayatlarını sürdürüyor.

İzmir il binamızı biraz anlatmak istiyorum: İzmir il binamız Emniyetin çok yakınında, en işlek caddede, etrafında çok sayıda MOBESE kameraları bulunan bir yer. Karşısında bir çadır var; polislin kurduğu, polislin organize ettiği, provokasyon için organize edilen bir çadır ve etrafında polislerin çok sıkı güvenlik aldığı bir çadırdan bahsediyoruz. Binanın ötü, sağı solu, nereye bakarsanız sivil polislerle dolu bir binadan bakıyoruz. Âdeti bir karakol hâline getirilmiş. Şimdi soralım: Bu saldırgan, bu kadar karakol hâline gelmiş bir yere elini kolunu sallayarak nasıl girebiliyor? Bizim arkadaşlarımız GBT kontrolü yapılmadan kendi binamıza giremiyorken bu saldırgan nasıl bu kadar rahatlıkla geliyor? Üstelik de kaç defa geldiğini, keşif yaptığını, üst katlara çıktığını anlatıyor, bütün bu hikâyeleri anlatıyor. Hiç mi dikkat çekmemiş, polislin hiç mi dikkatini çekmemiş? O zaman soralım: Nasıl oldu da bu içeri girdi, polislin haberi yoksa nasıl içeri girdi? Görgü tanıkları diyor ki: “Saldırgan içeriye silahını çekerek girdi.” Yani dışarıda görüyor insanlar ve bu bilgiyi veriyorlar. Polis nasıl görmedi, nasıl görmedi? Saldırganların içeride olduğunu bildiği hâlde -ki o sırada silah sesleri gelmiş- polisler kapının

önünde duruyor sadece; hiçbir şey yapmıyor, kapının önünde duruyor. Neden silah sesinin duyulmasına rağmen içeriye müdahale edilmiyor? Emniyet bir dakika uzaklıkta. Bir dakika uzaklıktaki bir yerden gelmeleri yirmi dakika sürüyor. Yirmi dakika sonra geliyorlar ama yine müdahale etmiyorlar, kapıda bekliyorlar, bizim arkadaşlarımızın da girmesini engelliyorlar, bu arada kadın arkadaşımız öldürülüyor. Polis, MOBESE kayıtlarını topluyor, bize bir örneğini vermediği gibi esnaftan topladığı bütün kayıtları da siliyor. Neden bir örneği avukatlarımıza verilmiyor, gizlenmek istenen ne? Bunu sormak lazım.

Diğer bir mesele, şimdi, biz ne zaman anayasal bir hakkımızı kullanmak istesek, bir protesto yapmak istesek anında bir saldırıyla karşılaşırız; polis anında bize saldırır, yerlerde sürükler ama nedense bu katili gözaltına alırken şefkatli kollarını açarak alıyor. Ne diyor polis? “İsmin ne abicğim?” diyor çünkü abisi olarak görüyor, yakını olarak görüyor, çünkü zaten o katliamı destekleyen bir yerde duruyor bu anlayış; aynı Hrant Dink’in katiline yaptıkları muamele gibi. Bu olayı protesto etmek için sokağa çıkıp basın açıklaması yapmak isteyen arkadaşlarımıza davranışları nasıl? MYK Üyemiz Veli Saçılık yerlerde sürüklendi; sırtına basıldı, ezilmeye çalışıldı, cinsiyetçi küfürlerle annesine, kız kardeşine tehditler savruldu. O da yetmedi, kadın arkadaşlarımız İzmir il binamız önünde açıklama yapmak istediğinde, bu katliama ilişkin açıklama yapmak istediğinde kadın arkadaşlarımıza saldırdılar. Kimi koruyorsunuz o zaman siz, kimi koruyorsunuz gerçekten? Bizim kapımızın önünde duran polisin kimi koruduğunu biz çok açık biliyoruz. Partimiz sürekli tehditler alıyordu; arkadaşlarımız, il başkanlarımız, vekillerimiz Valilik ile Emniyetle görüşmek istedi, hiçbir görüşmeye doğru düzgün cevap verilmedi. En son, sık ısrarlar üzerine bir görüşme yapıldı, anlatıldı durum, “Buraya yönelik saldırılar olabilir, tehditler alıyoruz, bu çadır burada provokasyon yaratıyor.” denildi ama hiç kale alınmadı ve sonunda da bu katliam geldi.

Çok ilginç şeyler var: Bakın, Deniz Poyraz’ı katlettikten sonra bu katil, bu tetikçi fotoğrafını paylaşıyor, katlettiği kişinin öldürülmüş hâldeki fotoğrafını paylaşıyor. Arkasından bu fotoğrafa ilişkin birileri arıyor, bununla görüşüyor, yazışmalar yapıyor, bu kişinin ifadesi neden alınmadı? Böyle mi yürütülüyor soruşturmalar? Bu katil gözaltındayken cep telefonundan bir paylaşımı beğeniyor. Gözaltında telefonu mu alınmadı yoksa bu hesap başkalarının elinde de, bu da mı kullanılıyor, kim kullandı? Bunu sordu mu Emniyet, araştırdı mı savcılık? Hayır.

Yine bu tetikçinin ateş eğitimi aldığı, silah eğitimi aldığı ve bu eğitimin öyle sıradan bir eğitim olmadığına dair bilgiler var. Peki bu eğitimi aldığı yerler, kimlerle birlikte eğitime gittiği, nasıl bir süreçten geçtiğine dair bir araştırma var mı? Yok. Basit bir ifade alınmış geçilmiş.

Yine bu kişi sadece bir sağlık memuru olmasına rağmen çok ciddi paralar harcıyor, taksiiyle seyahat ediyor, uluslararası seyahatler yapıyor, silah satın alıyor, silah ruhsatı alıyor. O silah ruhsatı nasıl veriliyor onu da bilmiyoruz. Bize verilmeyen silah ruhsatı bu katile kolaylıkla verilebiliyor. Bu paranın kaynağı nereden geliyor, kimler finanse ediyor? Bunu araştırdılar mı? Elbette ki hayır. Ne oldu? Basit bir gözaltı, yirmi dört saat bile olmayan bir gözaltıyla ertesi gün adliyeye çıkarıldı, klasik format sorular soruldu, gayet de pohpohlanarak gözaltı süreci geçirildi, anında tutuklandı, gönderildi. Neyin araştırmasını yaptınız bir gün içerisinde? Bütün bu bağlantıları açığa çıkaracak herhangi bir adım atın mı? Atılmadı, aynı buranın yaptığı gibi. Burada ne dedik biz? Araştırma önergesiyle bu konu araştırılın dedik. Neden reddediyorsunuz? Neyi gizliyorsunuz, neyi saklamaya çalışıyorsunuz da araştırma önergemizi reddediyorsunuz, Emniyetteki, savcılıktaki araştırmaları bu kadar üstünkörü, basit yapıyorsunuz? Şimdi, bunların cevabı verilmeden böyle kınamalar, şunlar bunlarla geçiştirmek olmuyor. İnsanlar en basit soruşturmalarda günlerce gözaltında tutuluyor, bir sosyal medya paylaşımından, bir toplantı ve gösteri yürüyüşlerine muhalefetten günlerce gözaltında tutulurken nasıl oluyor da bu katil, bu tetikçi “Tek başına yaptı.” “Aman efendim, psikolojik sorunları var.” diye bir günlük gözaltıyla hemen cezaevine gönderilebiliyor?

Şimdi, biz şunu biliyoruz: Bu saldırı öyle bireysel saldırı falan değil, örgütlü faşist bir saldırı. Tek bir kişi eliyle falan filan da yapılmadı. Bizler, Deniz’i katledeni, katilleri yaratanları, besleyenleri, destekleyenleri, saldıranları ve sonrasında da cezasız bırakanları çok yakından tanıyoruz. Bu örneği

gerek yok, binlerce örnekle tanıyoruz. Bu saldırının sorumluları, 7 Haziran seçimlerinden sonra iktidarını kaybetme korkusuyla ülkeyi kana bulayanlardır; beyaz Toroslarla tehditler savurup “Ver 400’ü, al huzuru.” diye halka gözdağı vermeye kalkanlardır. Bu saldırıların sorumluları, çözüm sürecini bitirip savaştan nemalanmaya çalışanlardır; Sur’u, Cizre’yi, Silvan’ı, Lice’yi, Nusaybin’i harabeye çevirenlerdir. Bu saldırıların sorumluları, Diyarbakır’da seçim mitingimize bomba yerleştirenleri koruyan, kollayanlardır. Bu saldırıların sorumluları, Suruç’ta 33 canımızı katledenlere göz yumanlardır. Bu saldırıların sorumluları, 10 Ekimde Ankara Gar’ında canlarımızı katledenleri azmettiren kişilerdir. Bu saldırıların sorumluları, dün Tozkoparan’da, Küba Mahallesi’nde evlerinden barklarından atılmaya karşı durmak isteyenlere polis saldırısını gerçekleştirenlerdir. Bu saldırıların sorumluları “Kimlik sorma hakkın yok.” dediği için özel güvenlik tarafından şiddete uğrayan doktor arkadaşımıza yönelik saldırı talimatını verenlerdir. Bu katliamın sorumluları; Çorlu tren katliamında gerçek sorumluları gizleyenlerdir; Soma katliamında, maden katliamında cezasızlıkla ödüllendirilenlerle aynı kişilerdir; İstanbul Sözleşmesi’nden imzayı çekmek isteyen, kadına yönelik her türlü şiddetin önünü açanlardır; bugün Danıştayın önünde dava başvurularına ilişkin açıklama yapmak isteyen kadın arkadaşlarımızı polis engeliyle durdurmaya çalışanlardır; mafya ve çete üyeleri cezaevlerinde padişahlar gibi yaşarken hasta mahpusları ölüme terk edenlerdir; şatafatlı hayatları daha şatafatlı hâle gelsin diye halka açlığı, yoksulluğu dayatanlardır; aşımıza, ekmeğimize göz koyanlardır; Boğaziçi öğrencilerine saldıranlar, kayyum atayanlardır; esnafı borç batağına sürükleyenler, çiftçinin toprağına, üretim araçlarına el koyanlardır. Doğasını savunana, emekçilere, kadınlara, bir arada, eşit koşullarda yaşam isteğine saldıranlar bu cinayetin de aslında sorumlularıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Herkes bu saldırıda kimlerin payı olduğunu çok iyi biliyor. Cihatçı çetelerle, mafyayla, paramiliter gruplarla kan dökme, savaştan beslenme planları yapıldığını çok iyi biliyoruz. HDP’yi de çöktürme planları, kumpas davalarıyla, kapatma davalarıyla HDP’yi yok etmeye çalıştığımızı da biliyoruz ama emin olun ki HDP öyle kapatma davalarımıza boyun eğecek, bundan dolayı geri çekilecek bir parti değil. Çünkü HDP yılların birikimiyle, yılların mücadelesiyle gelmiş bir parti, halka dayanan bir parti, halkın öz gücüne dayanan bir parti ama siz çıkarlarınıza dayanan bir partisiniz, çıkar grupları çıkarlar çatıştığında birbirine düşer, dağılıp gidersiniz. Ama şuna emin olun, biz sizi öyle Anayasa Mahkemesinin uyduruk kararlarıyla, uyduruk iddianameleriyle falan götürmeyeceğiz. Bu halk sizi götürecektir, bu halk götürecektir, bu halk yargılayacak da sizi emin olun; suçlarımızla yargılayacak, sizin öyle gösterdiğiniz sahte delillerle falan yargılamayacak, gerçek suçlarımızla yargılanacaksınız, yaptıklarımızın hepsinin hesabını vereceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Temelsiz, mesnetsiz iddiaları reddediyoruz. Saldırıyı kınıyoruz. Faillerini araştıracağız, bulacağız. PKK’dan, terör örgütünden hesap sorduğumuz gibi onlardan da hesap soracağız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İddiaların hepsi gerçektir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çorum Milletvekili Sayın Tufan Köse.

Buyurun Sayın Köse. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yine bir AKP klasiği torba kanunla karşı karşıyayız.

27'nci Dönemde, işin esasında, güçler ayrılığının altının kalın çizgilerle çizileceği söylenen bir anayasa değişikliği ve bir sistem değişikliğinden sonra hâlâ torba kanunlarla bazı yasalarda değişiklik yapıyor olmamızın bana göre mahcubiyetini bütün Meclis olarak, özellikle de Cumhuriyet'in sorumluları taşımaları.

27'nci Dönemde 50'ye yakın torba kanun görüşmüşüz. Bunlarda 1.500'den fazla değişiklik yapmışız ki Mecliste yapılan kanunların yaklaşık yüzde 63'ü gibi. Bu arada da, tabii Cumhurbaşkanı hiçbir gerekçe göstermeksizin, bir kısmı da hatta birçoğu da gece yarısı olmak üzere 70'ten fazla Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yasalarda 2.500'e yakın değişiklik yapmış.

Değerli arkadaşlarım, 20 maddelik bu kanun teklifiyle Askeri Ceza Kanunu'nda, Türk Silâhli Kuvvetleri Personel Kanunu'nda, Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu'nda, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda ve Askeri Mahkemelerin Kuruluşu ve Yargılama Usulü Hakkında Kanun'da yaklaşık 18 maddede değişiklik yaparak bu kanunların hem bütünlüğünü bozuyoruz, hem bu kanunlardaki ahengi bozuyoruz, hem de bu kanunların ruhu kalmıyor yani torba kanunun Türk mevzuatına yaptığı en büyük kötülüklerden birisi bu. Kanun yapma tekniği açısından son derece tehlikeli, son derece sakıncalı. Yıllardır bu kürsülerde bunlar dile getiriliyor ama bir günden bir güne gündeme alınmadı maalesef.

Yine, günlerce tartıştığımız kanunlar oldu, günlerce komisyonlarda, burada tartıştığımız konular oldu. Ya, muhalefetin bir tek önerisi de mi doğru değil, bir cümle değiştirilmedi, bir cümle. Şimdi bazı arkadaşlar itiraz edebilir "Bir cümle değişti." Evet, bir cümle değişiyor bazen, bazen bir cümle, bunun dışında tek bir değişiklik yapılmadı. Bugün 18 tane değişiklik yapıyoruz, geçmişte de bu kanunlarda büyükçe değişiklikler oldu yani kanunların hem ruhu hem ahengi hem bütünlüğü bozuldu.

Değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz yıl ya da bir buçuk yıl önce Yargı Reformu Stratejisi Belgesi adı altında bir belge sunuldu. Bu belgede -hepsini söylemeyeceğim ama kısaca söylemek istiyorum- hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi, yargı bağımsızlığı, yargının tarafsızlığı ve yargının şeffaflığının artırılması, ifade özgürlüğünün artırılması vesaire adlarında 9 amaç, 63 tane de hedef ortaya konuldu, vatandaşla paylaşıldı. Bunlardan hayata geçirmek için de zannedersen dün yine komisyonda "dördüncü yargı paketi" adı altında bir şey kabul ettik, bu gördüğümüz de üçüncü yargı paketi. Büyük beklentilerle, umutlarla insanlara söyleniyor ama arkasından hiçbir şey çıkmıyor. Çok palyatif değişiklikler, çok sınırlı değişiklikler ki gözle de görüyoruz, yani yargı bağımsızlığı adı altında ya da ifade özgürlüğünün geliştirilmesi adı altında yapılan hiçbir şey yok. Örnek mi istiyorsunuz? Örnek olsun diye söylüyorum, mesela Cumhurbaşkanının bir sözü vardı Anayasa Mahkemesinin gazetecilerle ilgili verdiği bir kararla ilgili, dedi ki: "Ben Anayasa Mahkemesinin kararını tanımıyorum da saymıyorum da uymayacağım da." filan vesaire. Yine, Cumhurbaşkanının, işin esasında, bu duruşu, bu üslubu yargı bağımsızlığının önünde yani yargının geliştirilmesi strateji belgesinin de önündeki, bana göre, en büyük engel. İfade özgürlüğü diyoruz, Cumhurbaşkanına, partili Cumhurbaşkanına yönelik sözler Türkiye'deki yargının en çok meşgul olduğu konulardan biri olmuş. Cumhurbaşkanına söylenen sözlerle ilgili 70 bine yakın soruşturma açılmış, 9-10 bine yakın mahkûmiyet kararı verilmiş. Yani Cumhurbaşkanına hakaret suçu, yürütmenin elinde vatandaşın disipline edileceği, vatandaşın cezalandırılacağı bir sopa hâline getirilmiş.

Yahu, Cumhurbaşkanı böyleyken, "Artık, bir tane Cumhurbaşkanı, katlanalım." filan derken bir de Cumhuriyet'in küçük ortağı çıktı. Burada grubu olan Halkların Demokratik Partisinin kapatılmasıyla ilgili iddianameyi -raportör bir görüş bildirmiş- mahkeme iade etmiş geçtiğimiz günlerde. Küçük ortağının Genel Başkanının da geçenlerde bir sözlere var ki zehir zıkkım yani yenilir yutulur değil. Herhangi bir hukuk devletinde konuşulması utanç verici bir üslupla: "HDP'nin kapatılması kadar Anayasa Mahkemesinin kapatılması da artık ertelenemez bir hedef hâline gelmiştir." Bunu söyleyen

akademik kariyeri de olan bir Genel Başkan. “Anayasa Mahkemesi hukukun üstünlüğünden mi yanadır yoksa bölücülüğün şakşakçısı mıdır? Anayasa Mahkemesinin iade kararı vicdanlarda hükümsüzdür. Türkiye’nin var oluş şartlarına -falan filan- usul açısından olduğu kadar esas açısından da zarar vermiştir.” diyor. Ya, arkadaşlar, hukukun ne olduğunu son kertede söyleyecek olan mahkemelerdir, Anayasa Mahkemesi de Türkiye’de yargının en tepesindeki yer. Yani siz, demokratik siyasetin bir unsuru olan bir partinin Genel Başkanı ki bugün iktidarda olan Cumhur İttifakı’nın da üyesi olarak, oranın Genel Başkanı olarak böyle sorumsuz bir ifadeyi nasıl söylersiniz? Yani bu memlekette yargının bağımsızlığı, yargının tarafsızlığı söz konusu olabilir mi? Böyle bir üslup... Cumhurbaşkanının üslubu böyle, bir Sayın Genel Başkanın üslubu böyle. Yani Türkiye’deki yargıyla ilgili durum böyle.

Türkiye’deki yargıyla ilgili durum böyle olunca, maalesef, arkadaşlar, görüyorsunuz, her yerde konuşulan bir konu var, bir organize suç örgütü liderinin sözleri bütün kahvelerde, köylerde, odalarda, partilerde, Mecliste, her yerde konuşuluyor ama maalesef bir tek yargı konuşmıyor, savcılar konuşmıyor bu konuyla ilgili. Yine, benzer, işte, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu... Ben de birkaç defa randevu istedim, bir kez randevu aldım gittim. Ama gazeteciler -2 kardeşten oluşan, bu Özışıklar zannedersenem- on binlerce insana Süleyman Soylu’yla beraber yardımcı olmuşlar. Hayretlerle izliyorum, hayretlerle, gerçekten çok garipsiyorum. Vatandaş soruyor şimdi, “Ya, biz, KHK Komisyonuna değil de SS komisyonuna mı gideceğiz?” filan diye böyle ironi yapıyorlar.

Türkiye, son dönemde gerçekten yargı açısından da ekonomik açıdan da, birçok açıdan çok olağanüstü süreçlerden geçiyor arkadaşlar. Şimdi, bakın, geçtiğimiz günlerde yine, HDP’nin İzmir il binasında Deniz Poyraz isimli genç bir kardeşimiz katledildi, Allah rahmet eylesin, bütün partiler de zannediyorum kınadı. Ama ya, normalde emekli amiralleri dört gün gözaltında tutan yargı, yirmi dört saat içerisinde bu suçun sanığının her türlü soruşturmasını tamamladı, suça azmettirenler varsa onları buldu ya da arkadaki güçleri filan tespit etti de bir gün içerisinde götürdü cezaevine koydu. Türkiye’de bu normal bir şey midir arkadaşlar, olacak bir şey midir? Yani yargı bu mudur sizce? Yani kabul edilebilir bir şey değil. Sokakta 2 kişi toplansa hemen coplarla, biber gazlarıyla saldıran polis, bugün bu SBK Holding filanla ilgili bir sürü, bir sürü gezen sözler var, birisinin peşine düşmüyor, birisinin peşine düşmüyor.

Bakın, arkadaşlar, hakikaten konuşup konuşmamakta çok tereddüt ediyorum, ne konuşsak faydasız. “Güçler ayrılığının altı kalın çizilecek.” demiştik; güçler ayrılığı filan kalmadı, tek güç kaldı, yasama da yürütme de yargı da Sayın Cumhurbaşkanının ve Cumhur İttifakı’nın bileşenlerinin gözüne bakar hâle geldi.

Şimdi, yargının durumunun izahı bakımından bir konuyu söylemek istiyorum, zaman kaldığıncaya kadar kısa kısa söyleyeceğim. Şimdi, geçtiğimiz yıl temmuz ayında İçişleri Bakanı bir açıklama yapıyor yani acayip bir açıklama, diyor ki: “Uyuşturucu ve uyuşturucuya bağlı suç gelirlerine yönelik cumhuriyet tarihinin en büyük operasyonu, Bataklık operasyonu.” İşte, o zamanki şeylerde 73 kişi filan yakalanmış, acayip bir şey yapıyorlar. Ya, bir baktım, inceledim, aslında dosyayla biraz yakından da ilgileniyorum, çok kısa bir iki şey daha söyleyeceğim. Şimdi, diyorlar ki: “Cumhuriyet tarihinin en büyük uyuşturucu gelirleri ve uyuşturucuyla mücadele operasyonu.” Toplamda ne kadar para yakalanmış biliyor musunuz arkadaşlar? 52 milyon Türk lirası, 1 milyon 310 bin dolar yani toplamı 7 milyon dolar gibi bir para yakalanmış. Bir gram uyuşturucu yok anlatılan olayda, bir gram uyuşturucu yok dosyada. 7 milyon dolar kadar da para yakalanmış ki Türkiye’de cumhuriyet tarihinin en büyük operasyonu imiş bu.

Bu operasyon neye yaradı biliyor musunuz arkadaşlar? Net söylüyorum, eğer beni çağırırlarsa bakanlık müfettişleri ifade de veririm. Bu operasyonda kimi savcılar kimi avukatlık büroları kimi buna benzeyen oluşumlar kimden para süzdülse onu tahliye ettiler. Tahliye edilenlerin dosyalarını

incelesinler, zaten onların görüşmelerine, o HTS kayıtlarına filan baksınlar, ortaya çıkacaktır. Bakın, bu olay geçen sene yaşandı, birçok insan tahliye edildi. Yakalanan para 7 milyon dolar ki adamın 3 milyon doları zaten bayramlarda rüşvet diye dağıttığı iddia ediliyor, daha bir tek soruşturma yok, bir gram da uyuşturucu yok işin içerisinde, bir tek gram.

Değerli arkadaşlarım geldiğimiz nokta bu. Ülkemiz suç örgütlerinin oyun alanı hâline geldi, şimdi diyorlar ki: “Yargı orada, yargı soruşturmasını yapsın.” Ya, kardeşim yargı sizin gözünüze bakmadan sizin söylemediğiniz bir şeyi yapacak konumda değil ki. Söylediğiniz o strateji belgesindeki coğrafi teminat hayata geçmemiş yargıçlarla ilgili. Bakın, sizin dediğiniz dışında en küçük bir karar veren hâkim eğer mahkeme başkanıysa mahkeme başkanlığından alınıyor, başka bir görevdeyse başka bir ile sürülüyor yani hiçbir güvencesi olmayan bir yargıyla karşı karşıyayız.

Şimdi, bu Sezgin Baran Korkmaz... Belki herkes biliyor ama buradan tekrar etmenin bir sakıncası yok. Ya, adamın mal varlığına MASAK raporuyla tedbir konuyor on beş gün, on beş gün sonra kaldırılıyor aynı gerekçelerle. Tedbiri kaldırıyorlar, adam mallarını filan ortadan kaldırıyor, yurt dışına kaçıyor, on beş gün sonra tekrar konuyor. Ya, bunu araştıracak Allah için bir tane savcı yok mu yani? Şimdi savcılar araştırıyor tamam, Adalet Bakanı veriversin savcıya “Bir araştırın kardeşim bunun altında ne var.” diye. Yani on beş gün arkadaşlar, on beş gün içerisinde önce mal varlığı üzerinde tedbir konuluyor, ondan sonra... Tabii o arada gidiyor İçişleri Bakanlığıyla görüştüğü iddia ediliyor. Doğrudur yalandır, ben herhangi bir suç örgütü liderinin iddialarıyla burada konuşmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, bırakın birinci dereceden bir organize suç örgütü liderinin itiraflarını, ikinci, üçüncü dereceden bile buna benzeyen insanların itirafları bütün dünyada olay olur, bakın, bütün dünyada. İtalya bunu çok yaşadı. İtalya’da buna benzeyen bir vatandaş İtalya kendisini koruyamayacağı için Amerika’ya gönderildi, Amerika’da cezaevinde uzunca bir süre kaldı vesaire vesaire ama bizim ülkemizde nedense, her nedense bilmek mümkün değil... Yani eski bir başbakan hakkında çok ciddi iddialar var, oğlu hakkında ki kendi basına söylediği sözlerle aslında tevil yoluyla itiraf da etmiş oluyor, tevil yoluyla. Yani tevil yoluyla itirafı var, buna rağmen bir tek soruşturma yok.

Ben, bu anlamda, yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının ne kadar önemli olduğunun gelecek kuşaklara aktarılması bakımından altını çizmek istiyorum. Savcılara hiçbir suç bulmuyorum. Adalet Bakanını göreve çağırıyorum, savcılara emir versin ve bu iddiaları araştırın, kamuoyuna...

Çok teşekkür ediyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Çorum Milletvekili Tufan Köse’nin 268 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, CHP’li konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisine karşı tahammülsüzce ve saygı sınırlarını da aşan, içerisinde “utanmazca” “sorumsuzca” gibi ifadelerin de yer aldığı ifadelerde bulundu; bunları şiddetle reddediyoruz, kabul etmiyoruz. Bir parti genel başkanına burada “utanmazca” ifadelerinin falan kullanılmasını asla ve asla

kabul edemeyiz, hele ki bizim Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey'e bu şekilde ifade edilmesini şiddetle kınıyoruz. Kendisinin temiz bir dil kullanması gerektiği hususunda uyarılmasını da istiyoruz. "Utanmazca" ifadelerini kullandınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, Türkiye'nin hâkimlerini, savcılarını militanlıkla suçlamış olan bir partinin genel başkanı ve onun burada konuşan konuşmacısı acaba bununla alakalı olarak ne diyecekler? Türkiye'deki hâkim ve savcılara militan suçlaması yapmak ne demek?

"Kızılay'da, Yüksek Seçim Kurulunda bulunan hâkimlerin yüzüne tükürecek bu millet!" diye onları hedef gösteren ve... Sayın Kılıçdaroğlu bizzat bu YSK hâkimlerinin isimlerini grup toplantısında açıklayıp hedef göstermişti hatırlarsanız. Yine, Sayın Engin Altay da burada, Mecliste, benim de nöbetim esnasında "Kızılay'da bu millet, bu hâkimlerin yüzüne tükürecektir." ifadesini Türkiye'nin, Türk milletinin yargıçlarına karşı kullanabilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, Selahattin Demirtaş'ın yargılandığı davalarda, iddianamelerde sanki hiçbir şey yok; Selahattin Demirtaş, HDP'nin dediği gibi bir sevgi kelebeği, bu memlekete, bu millete ilişkin geçmişte yaptıkları ki bizim ifade ettiğimiz hususlar, sanki hiçbir şey yokmuş gibi, çıkıp Selahattin Demirtaş'ın yargılandığı davalarda, davaların kendisinin şeref madalyası olacağını ifade edebilmek de Türk yargısına bakışı ve Türkiye'nin yargı yoluyla terörle mücadelesine ve hukuksuzlukla mücadelesine karşı CHP'nin bakış açısını ortaya koyan en önemli meselelerden bir tanesidir. Bu memlekette şeref madalyası kimlere verilir? Şeref madalyası almayı gerektirecek davranışlar veyahut da hizmetler nelerdir? Bunları hepimiz çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Selahattin Demirtaş'ın varsa böyle bir hizmeti Sayın Kılıçdaroğlu veya Sayın Grup Başkan Vekili açıklasın.

Ha, MHP ne diyor? MHP diyor ki: Anayasa Mahkemesinin bu manada vermiş olduğu sorunlu kararları doğru bulmadığını ifade ediyor ve aynı zamanda "Anayasa Mahkemesinin yapısı yeniden gözden geçirilmelidir." diyor. Niye diyor? "Çünkü 16 Nisan 2017'de yapılan Anayasa değişikliğinden sonra Türkiye'de çok önemli bir yönetim reformu gerçekleşmiştir; yasama, yürütme buna göre şekillenirken yargıda da ve en tabii olarak da üst yargıda da buna değin, buna dair bir takım düzenlemeler yapılmalıdır, bu kurum yeniden yapılandırılmalıdır." diyor. Yoksa "Bu faaliyeti yerine getirecek, kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetleyecek bir kurul, bir yapı olmasın." demiyor. 100'üncü yılda 100 maddelik anayasa teklifimizde Anayasa Mahkemesine ikame ettiğimiz yapının ne olduğu hususu gayet açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu noktada Milliyetçi Hareket Partisi yargının vermiş olduğu kararlara saygılıdır ancak onlara dair eleştiri hakkını da her zaman saklı tutar. Fakat hakaretse, hakimlere, savcılara hak etmedikleri isnat ve iftiralarda bulunmaksa o konuda kendi partinizin demeçlerine bakmanızda fayda var diyor saygılar sunuyorum.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey söz istiyor kardeşim. Sizin adınıza da cevap verecektir şimdi.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bir dakika yerimden isteyecektim zaten.

BAŞKAN – Hayır, Özgür Bey’e veriyorum sözü.

Buyurun.

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi hatibimizi dinledik. Sayın Bülbül’ün notunda belki bir düzeltmeye gerek var ama gerekirse tutanaklara da bakarız. Bir kişiye “utanmazca” demek ile “Bu tip ifadelerden utanmak gerekir.” aynı kelime değil yani birine “utanmaz” demek başka bir şeydir “Bu tip ifadelerden, bu tip yaklaşımlardan utanmak gerekir.” demek başka bir şeydir.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi meselesine gelince. Milliyetçi Hareket Partisi Halkların Demokratik Partisinin kapatılmasıyla ilgili bir talep ortaya koydu, aylarca bunu söyledi “Kendimiz çalışıyoruz.” dedi. “Bunu başsavcı yapmayacaksa bu konuda MHP gerekeni yapacaktır.” dedi ve bu konuda, iktidarı paylaştıkları siyasi partiyle aralarında bir farklı görüş, bir gerilim olduğu uzun süre ifade edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baş başa görüşmeler yapıldı, ikna turları yapıldı ve sonunda paldır küldür, apar topar 608 sayfalık bir iddianame ortaya çıktı. İddianame raportör tarafından değerlendirildi. Dendi ki: “Talep ile suçlananlar arasında bağın kurulmasında önemli eksiklikler var. Usul eksiklikleri yönünden de biz bunu iade ediyoruz.” Bundan sonra, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı çıktı “Efendim, bu usulen değil, esastan vicdanları yaralamıştır. Sadece HDP’nin değil, Anayasa Mahkemesinin kapanması da ertelenemez bir hedefimizdir.” dedi. Şimdi, anayasal kurumları hedef almak başka bir şey, eleştirmek başka bir şey. Kararları eleştirirsiniz, eleştirirken bir dil kurarsınız, kurduğunuz dile karşı da eleştirilen kişilerin -burada bir hakaret olduğu düşünülüyorsa- yine meri mevzuat ve kanunlar açısından güvenceleri vardır, oraya başvururlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaman zaman yargı mensupları da siyasetçilere karşı “Bana eleştiri sınırlarını aşan ifadeler kullandı.” diye mahkemeye de başvuruyordur. Onların da güvenceleri yine anayasal kurumlar olan mahkemelerdir ama bir siyasi parti, Mecliste temsil edilen bir siyasi parti, gücünü Anayasa’dan alan ve iktidar partilerinin yaptığı yasama faaliyetlerine karşı halk adına, millet adına başvurudan sonra denetim görevini yapan bir kurumu kapatmayı... Hem de, esastan görüşüp de reddetse o da başka bir tartışma konusu, usul yönünden iade yapmış. Levent Bey bir hukukçu olarak bize zaman zaman hatırlatıyor usulün bazen esastan önce geldiğini. Usul yönünden iade yapmış, sonra geldi, kabul edildi. Ben kabul edilmesiyle ilgili de bir değerlendirme yapmıyorum ama usul eksiklikleri açık olan bir meselede “İade etti.” diye Anayasa Mahkemesini de kapatalım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, milletin verdiği yetkide kendi üzerinde büyük bir kibirle bir yetki aşımı. Eleştirmek başka bir şey, “Kapatalım.” demek başka bir şey. Hasbelkader bir Meclis kompozisyonu var, bu Meclis kompozisyonunda bazı dediklerinizi yaptırma imkânı bulmuşsunuz, söz verdiğiniz EYT’liyi yüzüstü bırakmışsınız; söz verdiğiniz polisi yüzüstü bırakmışsınız; öğretmeni, infaz koruma memurunu, uzman jandarmayı. E, bu kritik konumunuzu toplumdaki bu haklı

taleplerin gerçekleştirilmesi için büyük ortak üzerinde kullanacağınıza Anayasa Mahkemesi gibi demokrasinin olmazsa olmazı bir kurum için “Hoşuma gitmedi, kapatalım.” İtiraz bunadır. Yoksa, kararı verenler eleştirilir, ben de “seyyar giyotin” dedim seyyar giyotine, bana dava açmış, mahkeme önünde hesaplaşacağız. Onun hakkının teminatı da, benim hakkımın teminatı da anayasal kurumlar, mahkemeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ne zamana kadar devam...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen kurumu hedef alırsın, onu ortadan kaldırmaya “Ertelenemez hedefim.” dersene başka bir şey çıkar. E, yarın seçimden sonra Cumhuriyet Halk Partisi iktidarda olacak, biz yasama yapacağız, Milliyetçi Hareket Partisine Anayasa’ya aykırı gelen hususlarda Anayasa Mahkemesi yolu açık olacak. E, o zaman, kaldırdınız Anayasa Mahkemesini, biz sizi rahatsız edecek çoğunluğumuzla Anayasa tanımadan yasa faaliyetleri yapalım, o zaman el elde diz dizde durursunuz. Ha, o zaman da belki dönersiniz yine “Destekliyoruz, bu muhalefeti destekliyoruz. O gün tükürdüklerimizi bugün yalıyoruz. O gün söylediklerimizden pişmanız. Cumhurbaşkanı çok yaşa. Ben ona bunu...” Bu zikzaklara alıştık, bu U dönüşlerine alıştık, yarın da U dönüşü yaparsınız ama anayasal kurumları hedef almak doğru bir şey değildir; bunlar demokrasinin teminatıdır. Herkes değerlendirmelerini buna göre yapsın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Beştaş’a söz vereyim, sonra size vereyim; Sayın Beştaş’a da cevap vermiş olursunuz.

Buyurun.

35.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, evet, bana cevap vereceğini peşinen söylediniz; verecektir, mutlaka verecektir.

Bizim önceki dönem Eş Genel Başkanımız sevgili Selahattin Demirtaş’a yönelik asla kabul edemeyeceğimiz bir tarzda ve yöntemle cevap verdi ve ne gariptir ki kendi kendisiyle de sürekli çelişti. Çelişkisi de şu: Kendileri, Sayın Bülbül, Genel Başkanlarına saygı istedi ve bu yüzden itiraz etti “utanma” kavramı üzerinden ama kendisi başka partilerin üyelerine, genel başkanlarına, yöneticilerine saygı duymadığı bir konuşmayı da peşi sıra yaptı. Her şeyden önce şunu söylüyorum: Kendi Genel Başkanınıza saygı istiyorsanız bizim kaç dönem Eş Genel Başkanlığımızı yürütmüş, 2 defa Cumhurbaşkanı adayımız olmuş, tek başına yüzde 9,7 oy almış arkadaşımıza, Başkanımıza saygı duyacak; bunun başka bir yolu yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Saygı gösterirsen saygı gösterilir, saygı göstermezsen saygı da gösterilmez.

Diğeri: Yani hatibi ben de dikkatle dinledim, sonuçta bizden bağımsız bir hukuk eleştirisi yaptı ama MHP’nin dayanmadığı tek şey hakikaten hukuk, hukuk normları. Yani diyor ki: “Ben ne diyorsam o doğrudur, olması gereken odur.”

Şimdi, dün de burada tartıştık, bir partinin kapatılması için, herhâlde Türkiye tarihinde ve dünya tarihinde de bir partinin başka bir partinin kapatılmasını bu kadar canıgönülden istediği, bunun propagandasını yaptığı, her hafta saatlerce bunu konuştuğu bir örneği ben hatırlamıyorum. Yani eleştirebilir tabii ki siyasetimizi eleştirir, kendi siyasetini anlatır, yapacaklarını anlatır ama sadece ve sadece...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım, buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, eşitlik istiyoruz sizden.

BAŞKAN – Orada tereddüdünüz var mı ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tereddüdüm yok da istiyoruz tekrar yani 2 kere açtınız da.

Biz bu konuda...

İşte, insicamım bozuldu size cevap verince.

BAŞKAN – Heyecan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şöyle ifade edeyim: Bir kere, Sevgili Selahaddin Demirtaş onuruyla, şerefiyle bu ülkede siyaset yaptı. Şu anda aynı onurla, aynı destekle rehin tutulduğu Edirne’de odasında kitaplar yazıyor, siyasete dair görüşlerini söylüyor ve dünyanın her tarafında takdirle izlenen bir şahsiyet. Biz, böyle talimatlı yargıyla onun hakkında verilen kararları kesinlikle kabul etmiyoruz. Bu, bağımlı ve taraflı yargı tarafından verilen bir karardır.

Sayın Bülbül’e şunu da hatırlatıyorum: O, hani “sevgi pıtırıcı” “kelebeği” diyor ya, evet, aynı zamanda bir sevgi kelebeğidir gerçekten, etrafındakileri sever ve sevilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz öyle diyorsunuz, bu hakaret mi?

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama şunu niye hiç söylemiyorlar acaba? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Selahattin Demirtaş’a ilişkin verdiği kararı bir gün ağızlarına almadılar ama aynı Genel Başkan Batasuna kararını örnek veriyor. Bu, ne yaman çelişki! Batasuna kararını örnek veriyor ama diğer yandan Büyük Daire’nin kararını görmezden geliyor.

Ben, Sayın Grup Başkan Vekiline şunu söylüyorum: AYM’yi böyle fütursuzca “kapatalım” diyen, siyaseti siyaset normlarının dışında yürüten, gece gündüz bir partiyi hedef alan bir siyaset, siyaset değildir ve bize dil uzatmaları da onların işi değil. Ne zaman söyleseler yanıtlarını bulurlar; bunu söyleyeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bülbül.

36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, sondan başlayayım: Batasuna kararıyla alakalı değerlendirmemiz çelişkili bir değerlendirme değil, bizim, çelişkiye olan itirazımızdır yani Avrupa’nın bu noktada Türkiye’ye olan şaşı bakışınadır bizim itirazımız. Yani Batasuna kararında ilkeleri çok net bir şekilde ortaya koyup “Bir siyasi parti iddiasında olan bir yapının terörü kınamamış olması da teröre destektir.” şeklindeki beyanı; terörle irtibatlı olan, terörden yargılanan, terör suçlarından

yargılananların bizzat partilerde aday gösterildiği ahvalde bunların yine teröre destek olması manası, terörün odağı olması manasına geldiği yönündeki tespitini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...yine aynı şekilde, adaylarını bizzat kendi siyasi mekanizmalarında değil, terör örgütünün kendi karargâhlarında -turnak içerisinde- belirlediği bir ahvalde, ilçe yöneticilerini, il başkanlarını, yöneticilerini belirlediği bir ahvalde bu siyasi partinin siyasi parti olarak görülemeyeceğini, bu yapının siyasi parti olarak değerlendirilemeyeceğini, bunun demokrasi adına demokrasiye yapılacak en büyük kötülük olduğunu ifade eden Batasuna kararında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi doğru karar vermiştir. Fakat mesele, Türkiye ve Türkiye’de, Herri Batasuna’nın çok daha fevkinde olan, bazı faaliyetlerin içerisinde olan, adına siyasi parti denilen yapıların bu kadar büyük bir cesaretle ve büyük bir cüretle yapmış oldukları faaliyeti görmezden gelmek, bu faaliyete dair en ufak bir tepitte bulunmamak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin çelişkisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz her zaman ifade ediyoruz, diyoruz ki: Herri Batasuna kararındaki standartlar uygulansın, Türkiye’de bu manada HDP, ÇDP neyse, bunların hiçbirisinin Türkiye’de demokrasi adına söyleyecek sözü kalamaz diyoruz; bizim iddiamız bu ve tamamen hukukidir. Bizzat Herri Batasuna kararına, bizzat Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin gayet örnek, ilkesel olarak belirlediği şartlara göre bu değerlendirmeyi yapıyoruz. Bizim siyasi değerlendirmelerimiz başkadır fakat hukuki olarak Türkiye’de Anayasa, yasalar göz göre göre çiğnenemez. “Efendim, parti kapatılsa da bu bir çare değildir...” Ne yapalım? Bundan dolayı hukukun çiğnenmesine, Anayasa’nın çiğnenmesine göz mü yumulacak bu ülkede? Yargı bu konuda bir şey yapmayacak mı? Adam, adam öldürdü, biliyorsunuz seri katil -yatırmayalım, yargılamayalım- çünkü çıkar bir sefer daha cinayet işler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle bir hukuk mantığı olabilir mi, böyle devlet düzeni olabilir mi?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Allah’a şükür, böyle bir hukuk isteyen yok ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama sizde vardır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Size iade ediyorum, bizde hiç kimse yok o şekilde, çık varsa söyle.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – O zaman niye “cinayet” diyorsunuz Başkan? Öyle demeyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Cinayet” demeyin...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Şimdi, seri cinayetlerden, seri katillerden örnek verdim. Bir şeyin tekrar edecek olması hukukun bu noktada görev almasına veyahut da inisiyatif kullanmasına engel olamaz; hukuk, pozisyon alacaktır.

Yine, şimdi, burada Milliyetçi Hareket Partisinden bahsediyoruz. Değerli milletvekilleri, yani biz mağduriyetlerimizden bahsetmiyoruz diye başımızdan hiçbir badire geçmedi, ülkücü hareketin mensuplarının alınlarında hiç çizgi yok, yüzümüz kaymak gibi mi zannediyorsunuz siz bizi? Bugün,

Türkiye’de hukuktan en fazla mağdur olmuş, ara rejim dönemlerinin yapmış olduğu düzmece yargılanmalardan en fazla acılar yaşamış hareketlerden bir tanesiyiz biz ya.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Doğru.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Şimdi, üzerimizden silindir gibi emperyalist emellere hizmet edenler, üzerimizden silindir gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...vesayet dönemlerinde geçecekler, en son FETÖ’nün bütün yargı operasyonlarına, bütün faaliyetlerine MHP hedef olarak seçilecek; bunlardan zarar gören bir parti kalkıp da hukukun üstünlüğüne inanmayacak. Arkadaş, hukuk olursa, demokrasi olursa ben oluyorum. Bunun ara rejimlere, vesayetlere dönüştüğü yerde Türkiye’de hepimizden önce en fazla zararı biz çekiyoruz çünkü bu zararı vermek isteyenler, emperyalist emellere sahip olanlar asıl tehdidin ve demokrasi noktasında yok edilmesi gerekenin milliyetçi hareket olduğunu çok iyi biliyorlar. Biz bu noktada yaşadığımız hiçbir mağduriyeti kalkıp da burada bir vitrin konusu, bir siyaset, politika mevzusu yapmaya çalışmıyoruz, sadece şunu yapmaya çalışıyoruz: Geçmişten aldığımız ibretlik dersler üzerinden Türkiye’nin bir daha aynı şeyleri yaşamaması noktasında vatandaşımızı uyarıyoruz, siyasetimizi ona göre belirliyoruz; burada yaptığımız şey başka bir şey değildir. “Anayasa Mahkemesi kapatılmalıdır.” noktasındaki beyanlarımı hiç dinlememiş gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz “Bahçeli söyledi.” dedik, “Siz söylediniz.” demedik.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bülbül, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesiyle ilgili olarak demin ifade ettiğim hususlar, Sayın Genel Başkanımızın ifade ettiği hususlardır. Bir hafta önceki grup toplantısı metnine bakarsanız, Anayasa Mahkemesiyle ilgili Genel Başkanımızın ortaya koyduğu çerçeve bellidir. Arkasından, o ifade, Anayasa Mahkemesinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin ifadedir; çok net. Anayasa Mahkemesinin bu noktadaki yeniden yapılandırılmasına dair düşüncemiz -100’üncü yılında- 100 maddelik Anayasa teklifimizle sübut bulmuştur, bunlar belgelenmiştir. Bunun üzerinde bu kadar net bir bilgiye rağmen Milliyetçi Hareket Partisini sanki hukuku tanımaz bir keyfiyet rejimini, bir diktatöryayı, bir totaliter mantığı düşünüyor veya hayal ediyor gibi göstermek akıllara zarar bir iddiadır. Milliyetçi Hareket Partisi demokrasiyle vardır. Milliyetçilik demokrasiyle, hukukla kardeşdir, ikiz kardeşir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum.

Biz bu noktada her zaman hukukun üstünlüğünden yana olduk. Bu noktada Cumhuriyet İttifakı’nda en ufak bir çatlak söz konusu değildir bakış açılarımızda -2 siyasi farklı kurumuz- farklılıklar olabilir, bunlar tabii şeylerdir fakat biz üzerinde ittifak ettiğimiz hususlar konusunda son derece güçlü bir şekilde hedefimize yürüyoruz. Allah’ın izniyle hiçbir tezvirat, hiçbir çarpıtma veya hiçbir iftira bizi bu yolumuzdan geri çeviremeyecektir diyorum, teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu sürecin devam etmesini istemiyorum.

Sayın Bülbül’ü dinledim. Kendi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dokuz dakika konuştu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, on dakika konuştu yani.

BAŞKAN – Hayır, bir dakika, bir dakika...

Özgür Bey, ben daha hayatımda sizin sözünüzü hiç kesmedim, Sayın Beştaş'ın da sözünü kesmedim.

Ben sürecin devam etmesini istemiyorum.

Buyurun Sayın Beştaş.

37.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan, doğrusu dokuz, on dakika konuştu -tuttuğum kadarıyla, daha da artmış olabilir- o kadar uzatmamaya çalışacağım.

Ama şunu söyleyeyim: Batasuna kararını okuduysanız unutmusunuz, bir daha okuyun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Neyi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Herri Batasuna kararını siz söyleye söyleye değil... Biz zaten okuyoruz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını çünkü bizim HDP olarak uluslararası evrensel değerler konusunda çok ciddi bir hassasiyetimiz var ve bu nedenle ulusal üstü belgeleri eminim sizden daha fazla okuyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Nereden emin oluyorsunuz ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Anlattıklarınızdan Batasuna kararını bilmediğinizi çıkardım, Batasuna kararını bilen biri olarak söylüyorum. Bir kere Batasuna'yla ilgili şunu söyleyeyim...

BAŞKAN – Bir cevap hakkı doğurmadan ifade edelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Türkiye önce bir İspanya olsun, gerçekten Türkiye'deki demokratik standartlar bir İspanya'ya yetişsin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İspanya çok mu demokratik!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...sonra Batasuna kararını hep birlikte değerlendirelim. Ayrıca, Batasuna kararını veren de Demirtaş kararını veren de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve daha önce Türkiye'de kapatılan HEP, DEP, HADEP, kapatılan partilere dair tümüne, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından ihlal kararı verilerek dosyaların Türkiye'ye geri gönderildiğini de not etmek isterim. Burada işimize gelince "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı doğru." işimize gelmeyince "Doğru değil." demek her şeyden önce bir hukukçuya yakışmaz -üzülerek söylüyorum- yani şöyle: Eleştirebilir tabii, bu konuda eleştiriye hiçbir itirazım yok ama eleştirinin de bir mantığı, bir temeli olmalı ona göre birbirimizi anlamalıyız.

Şimdi, şu mesele var: Yani hakikaten yaşadıkları acıları anlattılar, ben pek tanıklık etmedim ama 12 Eylül'den biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 12 Eylülün kendilerinin üzerinden, parti olarak ülkücülerin üzerinden silindir gibi geçtiğini iddia ediyor. Doğru, mutlaka mağduriyetler vardır, bizim de okumalarımızda var ama bugün 12 Eylül Anayasası'nı en çok savunuların kendileri olduğunu da unutmasınlar lütfen. Bu konuda söylediklerinin bari arkasında dursunlar. Ya, Genel Başkanınız -cümlesini bulacağım- açıkça "Anayasa Mahkemesi kapatılmalıdır." dedi. Şimdi, yeniden yapılandırma

gibi bir şey söylemedi ve bunu bir kere de değil... Yani bunu çıkarmayalım ortaya. Ben bunu dün değerlendirdim, bir daha değerlendirmeyeceğim.

Yani bizim şeref madalyası falan diyorlar ya, yani kendilerinin şeref madalyası mafyada; bunu biliyoruz, kimleri cezaevlerinden çıkardıklarını biliyoruz. Bize her gün “terörö” lafları söylemelerinin karşılığında, aynaya bakın diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, yani gündemi tamamen değiştirecek bir noktaya...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Avrupa’da, yanılmıyorsam, bugüne kadar, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra, Nazi Almanyası döneminden sonra 4 parti kapatılmış, hepsi ırkçılıkla ilgili. İrkçilik, dün de söylemişim, dünyadaki -Batasuna’yı zaten konuştuk- en büyük suçlardan biri. Şu anda bize karşı bu düşünceler ırkçılığı barındırıyor çünkü biz Kürt halkının hak ve özgürlüklerini savunuyoruz, bu nedenle kapatılmamızı istiyorlar. Ama biz sadece Kürtleri savunmuyoruz ki, Kürtler ile Türklerin bir arada yaşamını savunuyoruz, eşitliğini savunuyoruz. Diyoruz ki: Bir Türk’ün, bir Laz’ın, bir Çerkez’in, herkesin eşit hakları olsun. Ama bizim kapatılmamızı istiyorlar. Kapatılacak bir parti varsa ırkçılığı kible edinenlerdir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Herri Batasuna kararı terörle araya mesafe koymasını istiyor. Terörle araya mesafe koyduktan sonra zaten her türlü düşünce serbest; Avrupa Konseyinin yaklaşımı bu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Biz ırkçı değiliz, biz bölgeci değiliz, biz etnik kimlik üzerinden siyaset yapmıyoruz. Biz ulusal üstü değerler üzerinden siyaset yapan bir partiyiz, hukuk tanıyoruz ama kendileri hukuk tanımıyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sizin aranızda bir mesafe yok Cahit Bey, biz biliyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zaten mesele o, terör bir manivela mı, değil mi?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ortaktınız ortak, çabuk unutmayın, ortaktınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, rica ediyorum, gündemimize dönme fırsatı veriniz.

Özgür Bey, buyurun.

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi çok fazla bir şey söylemeyeceğim ama hani bu HDP’nin kurumsal kimliğini, marka değerini falan partisi ölçüyorsa herhâlde buna önemli katkılardan bir tanesini MHP’nin HDP hakkında kullandığı bazı cümleler sağlıyordu. “Dağda elde edilen başarıların TBMM’de kaybına asla tahammülümüz yoktur, o yüzden HDP kapatılmalıdır.” diyor Sayın Bahçeli. Yani biz Mecliste HDP’yle baş edemiyoruz da Anayasa Mahkemesi yapsın, Mecliste kazanım elde etmesin. Ben böyle bir cümleyi bir başka parti için kurup da o partiye bu kadar büyük bir güç atfetmezdim mesela. Ama çok enteresan bir şekilde... Biz, Anayasa’nın 90’inci maddesine bağlıyız çünkü Anayasa’ya uyacağımıza yemin ediyoruz. O da uluslararası anlaşmaların, kanunun üzerinde olduğunu söylüyor. Öyle olunca yeminle bağlı olduğunuzda AİHM kararlarının işinize gelenlerini alıp işinize gelmeyenlerini reddetme imkânınız olmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

Bu konuda herkes birer saat, ikişer saat konuşabilir; o bakımdan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüde ettiğiniz yemin sizi bununla bağlıyor. Ha, bir dil sürçmesiye düzeltilsin. HDP’yle ilgili bir şeyler söylerken -Batasuna kararına- HDP de, CHP de kapatılır falan filan gibi söyledi, Batasuna kararı uygulansa, şimdi Batasuna kararının hiçbir yerinde... Cumhuriyet Halk Partisinin -örneğin ne mesela; hani, sizin argümanınız terörü kınamamak, açar bakarsınız- ne terörü kınamayan bir tavrı olur ne de destekleyen bir tavrı olur ama eğer...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – CHP demedim ben.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – CHP dediniz, tutanağa bakalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – CDP dedim. HDP kapatılır CDP olur; o olur bu olur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ha, biz onu CHP diye anladık; onu düzeltmeniz iyi oldu. Diyor ki: “CHP demedim, HDP kapatılır CDP olur...”

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – DTP, HDP...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, iyidir iyidir... Orada bir dil sürçmesi oldu, ham tutanağa bakalım, CHP gibi anlaşıldı. Öyle Batasuna kararı da bizi germez ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, buyurun, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Batasuna kararı da bizi germez, AİHM kararları da germez. Keşke bu Türkiye’de bütün siyasi partiler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin çizdiği çerçeveyi Türkiye’nin, demokrasinin gelmesi gereken nokta olarak görseler ve uysalar bu tartışmaların da pek çoğu olmaz Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, bir cevap hakkı doğurmadan...

Buyurun Sayın Bülbül.

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Türkiye’de milliyetçi hareket ifade ettiği düşüncelerini daha siyaset sahnesine çıkmadan önce yazmış, yazılı eserler olarak Türk gençliğine, Türk milletinin önüne, hizmetine sunmuş bir siyasi harekettir. Bizim ırkçılığa olan bakış açımızın ne olduğunu, ırkçılığı nasıl değerlendirdiğimizi sadece bizim siyasi hareketimizle sınırlı olarak değil, tarihimiz ve Türk milletinin içerisinde olan duyguları, düşünceleri, kültürünü, medeniyetini göz önüne alarak söylemek lazım. Dünyada en büyük hakaret Türk milletine ırkçılık yönünden yapılan hakaret olur. Bugün ırkçılığın sadece Avrupa’nın değil dünyanın başındaki en büyük belalardan biri olduğunu en net bir şekilde ortaya koyan siyasi parti Milliyetçi Hareket Partisidir. Biz, kumpaslarla mezarları açık brakisefal kafataslarını ölçen siyasi hareket değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz, mensubiyet şuuruna dayanan, bu memlekette tasada kıvançta bir arada olma, tasasıyla tasalanan, sevinciyle sevinen bir millet olmayı... Milleti bu şekilde tarif eden bir yapıyız fakat biz milleti böyle tarif ederken tasasında sevinen, sevincinde de üzüntüye kapılanlarla asla ve asla yüreğimizin beraber atmayacağını, atamayacağını buradan bunun altını çizerek ifade etmek istiyorum. Gara’da şehitlerimiz olduğu zaman kalkıp da bunu “Ordunun komplosu.” diye açıklamalarla, Gara mağaralarında milletvekili olarak gezmelerle, şunlarla bunlarla bizim kalkıp da... O işleri yapanların bize bu noktada bir isnatta bulunması mümkün değildir.

Şimdi, “İspanya’daki demokrasi Türkiye’de olsa.” deniyor. Ya, İspanya demokrasisi... Siz şimdi, Batasuna kararını bilmemekle suçluyorsunuz da sordum, hangi demokrasi İspanya’da?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben biliyorum, siz anlatın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben anlatayım size, lazım olacak.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece 1975 yılına kadar General Franco’nun diktatörlüğü altında otuz altı yıl boyunca yaşamış olan bir devletin 1975’ten sonra yapmış olduğu düzenlemeleri bir demokrasi olarak, İspanya demokrasisi olarak... Ben dünyada duymadım böyle bir şeyi. “İspanya demokrasisi”nden sizin kastınız, eğer, ademimerkeziyetçi veyahut da demokratik özerklik noktasındaki taleplerinize atf yapmak ise Türkiye açısından sizin “demokrasi” dediğiniz şey farklı bir şey. Türkiye, ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bir bütündür; Anayasa’nın ilk 4 maddesinde tarif edilen kurucu esaslara göre Allah’ın izniyle bu yüzyılı bu şekilde geçirmiştir, önümüzdeki yüzyılları da böyle geçirecektir, bundan başka bir şey beklemek mümkün değildir.

12 Eylül Anayasası’nı savunduğumuz da bir iftiradır. Anayasa’nın değişmesi gerektiğini her fırsatta ifade eden bir partiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yamalı bohça olduğunu ve bir darbe ürünü olduğunu her daim ifade eden bir partiyiz. Bugün de ortaya bir anayasa teklifiyle çıktysak herhâlde 12 Eylül Anayasası’ndan duyduğumuz rahatsızlıktandır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Süreniz beş dakika.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Sayın Toğrul’dan sonra söz vereyim ben size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkan, Grup Başkan Vekili ayaktayken benim konuşmam...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş ne söyleyecekseniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Gara mağaralarında milletvekillerinin gezmesi...” dedi, bu konuda milletvekilimiz açıklama yaptı ve ondan sonra siz de, İçişleri Bakanımız da sustu. Bizim

milletvekilimiz “Hodri meydan!” dedi. Bunlar sadece iftiradır, televizyona çıkıp 10 bin dolar alan siyasetçinin adını vermeden bir milletvekilinin adını, ilini hem de yalan olarak, bütün dünyaya ve Türkiye’ye ilan etmek bu iktidar blokunun işi olabilir.

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca İspanya Anayasası’nda ademimerkeziyetçi bir yapı var, doğru.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Onu istiyorsunuz işte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizim 2012 yılında sunduğumuz anayasa taslakları da ortada. Siz diktatörlük istiyorsunuz, biz demokrasi istiyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, hayır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diktatörlüğe karşı -100 maddelik anayasa bir diktatörlük anayasasıdır- biz demokrasi istiyoruz, doğrudur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz federatif yapı istiyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Toğrul, buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hem ademimerkeziyetçi hem de üniter olamazsınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz üniter yapıdan yanayız, böyle bir sorunumuz yok.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Başkanım, Grup Başkan Vekilleri kendi aralarında...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özur dilerim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Lütfen süreyi tekrar başlatabilir misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun tabii.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Tekrar Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu ülkede 100 binlerce insan, herhangi bir idari ve adli süreç geçirmeden kapının önüne konuldular, bir kararla ihraç edildiler ve bu insanların hukuka ulaşmasını engellemek adına kurulduğu şimdi çok daha ayan beyan ortaya çıkan bir OHAL Komisyonu kurdular biliyorsunuz. OHAL Komisyonuna bu ülkede 127 bin civarında kamu çalışanı başvurmuş ve şu ana kadar görevine iade edilenler 14 bin kişi civarında.

Şimdi, bu ülkede OHAL Komisyonunun işini kim yapıyor? Bakın, 18 Haziran 2021 tarihinde İnternethaber’in sahibi, gazeteci kılığında, aslında her gün televizyonların başında bize hakaretler yağdıran bir kişi ne diyor? Süleyman Özışık diyor ki: “Ben gerek Süleyman Soylu’ya gerek OHAL

İşlemleri İnceleme Komisyonuna gerekse diğer mercilere, bugüne kadar masum olduğuna inandığım binlerce -yanlış duymadınız, bakın, iade edilen 14 bin kişi- kişinin dosyasını götürdüm, dedim ki: ‘Bu insanlar eğer masum çıkmazsa hesabını benden sorun.’ Araştırmalar yapıldı, hepsinin de iftiraya kurban gittiği anlaşıldı ve görevlerine iade edildiler.” Demek ki OHAL Komisyonu, Süleyman Özişik gibi televizyonda tetikçilik yapanlara devredilmiş.

Bakın, yine aynı, benzer, başka bir gazeteci Sezgin Baran Korkmaz’a “Senin buradaki hukuksal işlemlerini çözmem için...” 10 milyon avro istiyor. Şimdi anlaşılıyor, bunlar ile Hükümetin ilişkileri anlaşılıyor. Nasıl bir ilişki kurdukları, tamamen paraya dayalı bir ilişkiyle aslında o televizyonlarda Halkların Demokratik Partisine, demokrasi güçlerine küfretmek için tutulmuş paralı tetikçiler olduğu ortaya çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu Süleyman Özişik... Peki, şu anda, bu açıklamadan sonra OHAL Komisyonunun rolü kalmış mıdır? Ben buradan birkaç soru sormak istiyorum: Süleyman Özişik kimdir? Dosyalar niye ona gidiyor? Dosyalar madem Süleyman Özişik gibi tiplere gidecekti, Komisyon niye kuruldu? Bir soru daha: Komisyon suç isnadına ilişkin delil toplama ve değerlendirme yetkisini Süleyman Özişik gibi gazetecilere mi vermiştir? Bunların açıklanması gerekiyor. Süleyman Özişik hangi vasıfla dosyalara ulaşıyor, hangi vasıfla binlerce kişiye kefilliği kabul ediliyor? Süleyman Özişik’in OHAL Komisyonuna götürdüğü binlerce dosya kimlere aittir? Süleyman Özişik’in İçişleri Bakanlığına gönderdiği dosyaları Süleyman Soylu nasıl bir mekanizmayla bu dosyalara bakıp iade ve kabul etme kararı veriyor? OHAL Komisyonu Süleyman Özişik’in getirdiği binlerce dosyada iade kararını neye göre vermiştir, talimatı kimden almıştır? Bu şekilde iade edilenlerin sayısı kaçtır?

Sıkça duyduğumuz -Gaziantep Milletvekili ve şu anda AK PARTİ MYK üyesi olan Şamil Tayyar’ın da ifade ettiği- FETÖ borsası, KHK borsası, ihraçların rüşvetle iade edildikleri iddiası gerçek midir? Bugüne kadar neden hiç üzerine gidilmedi? Süleyman Özişik, bunları ne karşılığında yaptı? Bu iddeleri, bu dosyaları ne karşılığında inceledi? Babasının hayrına mı yaptı, yoksa, o da işte bu, FETÖ, KHK borsasının bir üyesi midir? Üyeleri ihraç edilen başta KESK konfederasyonu ve diğer konfederasyonlar OHAL Komisyonuyla görüşemez veya dosya sunamaz iken Süleyman Özişik gibi tipler hangi sıfatla OHAL Komisyonuyla görüşebilmektedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Başkanım toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu kirli işleri ortaya çıkan gazetecilerin ortak bir özelliği, aynı zamanda, televizyon ekranlarında partimize “hain, terörist, zillet, işbirlikçi, taşeron, aparat” gibi alçakça deyimleri kuran ve bugün İzmir il binamızda katliamın iklimini oluşturan şahsiyetlerin aynı olması aslında, bunların nasıl kirli ilişkiler içinde olduğunun da bir işaretidir. Bu Meclis bu açıklamaların üzerine gitmelidir, Şamil Tayyar’ın ifadesinin peşine düşmelidir ve bunlar ortaya konulmalıdır. Bugün hâlâ binlerce insan açıklıkla yüz yüze, binlercesi Avrupa’ya kaçarken Ege’de sulara boğuldular; çoluk çocuğun rızıkına girdiniz, kul hakkına girdiniz, bunun vebali boynunuzdadır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; sözlerime başlamadan önce Trabzon’un Maçka ilçesi kırsalında 11 Ağustos 2017’de hain PKK’lı teröristler tarafından şehit edilen Eren Bülbül’ü, hafızalara kazınan sosyal medya paylaşımını yaptığı 24 Haziranda, “İyi ki varsın Eren!” diyerek yad ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, aşilar, bağışık yanıt oluşturan etkileri dolayısıyla hastalıklara karşı toplumu koruyarak enfeksiyon hastalıklarının yükünü azaltır. Aşıyla önlenemeyen enfeksiyon hastalıkları söz konusu olduğunda bağışıklama, hastalığı, sakatlığı ve ölümü engellemektedir. Bağışıklamanın başarısı aşılama hızıyla doğrudan bağlantılıdır. Aşıda güvenilirlik ve dinsel sebepler gibi birçok motivasyon ön plana çıksa da aşiların terapötik ilaçlardan daha etkin ve güvenli olduğu Dünya Sağlık Örgütü tarafından da açıklanmıştır.

Dünyada ve ülkemizde coronavirüs aşı geliştirme ve ilaç bulma süreçlerinde sona gelirken bu kapsamda hâlihazırda geliştirilen aşilar ülkemizde de uygulanmaya hızla devam etmektedir. Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'nın da paylaştığı gibi Türkiye, Çin ve Almanya'yı geride bırakarak aşılama hızında en yüksek performansı gösteren ülke olmuştur. Bir günde uygulanan aşı sayısı 1,5 milyona ulaşmıştır. Toplam 45 milyon dozdan fazla aşı uygulanmıştır. Böylece nüfusumuzun önemli bir kısmı ilk veya ikinci doz aşısını almıştır. Süreci tamamlamak üzere gerekli adımlar atılarak hızlanma devam etmektedir. Cuma gününden itibaren 18 yaşından gün almış vatandaşlarımıza da aşı randevusu açılmaya başlanacaktır. Salgını aşıyla aşma kararlılığımıza emin adımlarla ilerliyoruz. Bu sebeple pandemi sürecini tam anlamıyla geride bırakmamız açısından sırası gelen her vatandaşımızın mutlaka aşısını yaptırmaya önem arz etmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifadesiyle "Bu salgını aklın, bilimin ve duanın gücüyle yenmeye çok yakınız." Aşıyla pandemiden kurtulma eşğine gelmiş bulunmaktayız. Bu eşikten kurtulduğumuz gün itibarıyla ağzımızın tadı geri geldi diyoruz.

Hitit medeniyetinden Osmanlı medeniyetine kadar pek çok farklı kültüre tanıklık etmiş, tarihi İpek Yolu'nun güzergâhı olması sebebiyle uygarlık tarihine yön vermiş, Evliya Çelebi Seyahatnâmesi'nde "şehr-i ayıntab-ı cihan" yani cihanın göz bebeği olarak bahsedilen, kurtuluş mücadelesinde hakkıyla aldığı gazilik unvanıyla yakın tarihe de yön vererek kendisi gibi gazi olan Mustafa Kemal'in "Ben Antep'leri gözlerinden nasıl öpmem ki? Onlar yalnız Antep'i değil, Türkiye'yi de kurtardılar." övgüsüne mazhar olan; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük, Türkiye'nin ise 6'ncı büyük kenti; Dülük Antik Kenti, Hititler'den miras Karkamış, Rumkale, üç bin yıllık heykel atölyesini barındıran Yesemek Açık Hava Müzesi, tarihi milattan önce 300'lere dayanan Zeugma kalıntıları, Zooloji ve Doğa Müzesi gibi bölgenin arkeolojik ve tarihi zenginliğini yansıtan müzeleri bulunan; üretim ve ihracatıyla Türkiye ekonomisine ciddi katkılar sağlayan, Dünya Bankasının En Rekabetçi Şehirler Bilgi Bankası Projesi'nde en rekabetçi 7 şehirden biri olan, gastronomi dalında Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün yani UNESCO'nun Yaratıcı Şehirler Ağı'na giren, 55 coğrafi işaretli yemeğiyle "Türkiye'nin en fazla tescilli ürüne sahip şehri" unvanına sahip, zengin kültürü, eşsiz mutfağı ve yemekleriyle Gaziantep karamsar bulutların dağıtıldığı, güzel ve keyifli günlerimizi geçireceğimiz bir şehir olarak tüm dünyayı ağırlamaya hazırdır.

Bu vesileyle, gazi şehrimizin adaşı Gazi Meclisimizden tüm dünyaya "Gaziantep'e gitmenin tam zamanı." diyoruz.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

12'nci madde üzerinde 3 tane önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Mahmut Toğrul	Necdet İpekyüz
Şırnak	Gaziantep	Batman
Kemal Bülbül	Kemal Peköz	Fatma Kurtulan
Antalya	Adana	Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Burhanettin Bulut	Cengiz Gökçel	Sevda Erdan Kılıç
Adana	Mersin	İzmir

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül
Mersin	Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın)– Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurun Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kaç gündür yani daha doğrusu, dört gündür burada milletvekillerimiz Deniz'in katilinin sizlerle olan bağı, SADAT'la olan ilişkisini, İŞİD'le olan ilişkisini anlatmaya çalışıyor, sordukları sorularla sizlerden yanıt bekliyor ama öyle görüyor ki sizlerden bazı bölge milletvekilleri ve kimi Grup Başkan Vekilleri de çok telaşla daha çok PKK'yi anlatmaya çalışıyorlar, bu sorulara yanıt vermek yerine PKK'yi anlatıyorlar. Dolayısıyla görülüyor ki aslında siz bunun arkasındasınız, destekleyicisisiniz, azmettiricisisiniz. Yani yanıt vermek yerine daha çok sağda, solda geziyorsunuz.

Şimdi, burada çok sorular soruldu, benden önceki bir arkadaşımız çok detaylı sorular sordu, grubumuz sormaya devam ediyor. “Oldu, bitti; bunu unutun.” diyemeyeceğimiz bir vakayla karşı karşıyayız, Türkiye'nin geleceği söz konusu, Türkiye'yi kaos ortamına sürüklemeniz söz konusu. O yüzden, bu soruları sormaya ve bu katliamın peşini bırakmamaya kararlıyız, soruları da sormaya devam edeceğiz.

Şimdi, bu katilin Suriye'de eğitim aldığı biliniyor, eğitim aldığına dair zaten kendi sosyal medyasında paylaşımları var. Yine, oradan döndükten sonra “görev dönüşü” diye sosyal medya paylaşımı var. İl örgütümüzle ilgili, güya önündeki o çadırı bekleyen polislerin gözünün önünde, günlerce, her gün orada keşif yapıyor ve olay günü de bir çanta ve özel bir eldivenle oraya giriyor, il binasını basıyor, 31 kurşun sıkıyor -bizzat oraya gidip yaptığımız incelemede gördüğümüz üzere, tüm iç kapılar kurşunlanarak kırılmıştı- pencere, dış camlar kırılıp kendi propagandasını da yapıyor, Deniz'in bedenine 6 kurşun sıkacak kadar, gidip gelip de kafasını tekmeleyecek kadar zamanı oluyor, üst katlara kadar zillere basıp onlara gidecek kadar zamanı oluyor ama polis aşağıda izliyor, buna bir müdahale etmiyor. Bu ne demek? İlişkiniz direkt bunlarla, polisiniz bizzat bunun habercisidir diye söylemek gerekiyor.

Sadece bu değil, sizin bu gibi vakalarınız çok. İki partinin liderlerinden biri bunun devamının geleceğini itiraf etti, birisi de üstlendi; dolayısıyla bu ilişki değil de nedir diye sormak isterim. Bunu söyleyince kimileriniz de sosyal medyada kınama mesajları yayınladınız. Bunu Paris'teki Sakine Cansız katliamına ben biraz benzettim, o zaman da Sakine Cansız katledildiğinde kimileriniz, gözü sulu olan bakanlarınız neredeyse ağlayacaktı. İşte, bu çözüm sürecine "Bir provokasyon." denildi. Çok görkemli mitingler yapılmasına, cenaze törenleri yapılmasına müsaade edildi, kolaylıklar sağlandı; sonra da görüldü ki bizzat çözüm sürecinde bulunan MİT yetkilileri de Ömer Güney gibi bir katili görevlendirmiş ve bu katliamı yapmışlardır, sonuçta bu da bunun benzeridir.

Bununla bu tabii ki bitmedi. Yine, daha önce sizin IŞİD'le olan bağlantılarınızı çok kez burada söyledik. Mersin'deki katliam girişimi, Adana ve Mersin'deki bombalamalar, yine, parti binamızın bombalanması, Diyarbakır mitingimizin bombalanması, Suruç katliamı... 10 Ekim gibi cumhuriyet tarihinin en kanlı katliamında bizzat ne kadar kolaylık sağlandığını, son dakika gece yarısı arama noktalarının geri çekildiğini ve katillerin elini kolunu sallayarak oraya geldiğini gördük.

Yine, IŞİD'le olan ilişkileriniz... Mesela, burada, Türkiye'de Kırşehir'de IŞİD'in kaçırdığı 2 çocuk bulundu, dört yıl bunları ailesine vermediniz, dört yıl çünkü IŞİD'in emaneti olarak gördünüz bu çocukları, vermek istemediniz. Ailesi 11 kez Türkiye'ye geldi gitti, dört yılın sonunda ancak teslim ettiniz. Çok yakın zamanda Çankaya'da 7 yaşındaki bir kız çocuğunu satılığa çıkarırken yakalandı ya da yakaladınız, IŞİD'linin elinden alındı yanı başımızda.

Yine, burada Ezidi kadınlarının Antep'te bir büro kurulup satıldığını, pazara çıkarıldığını hepimiz biliyoruz.

Afrin zeytinliklerinin oradaki bütün gelir kaynağını, hepsini IŞİD'le ve IŞİD türevi örgütlerle çarçur ettiğinizi özellikle sizin kıymetli Ruhsar Pekcan Bakanınız bünyesinde de defalarca sormamıza rağmen, "Siz bu pazarlığı hangi ticaret hukukuna dayanarak yapıyorsunuz?" sorularımıza yanıt verilmemişti, şimdi çarşaf çarşaf bu yayınlanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Şimdi, sonuç olarak, Deniz Poyraz cinayetinden sonraki demeç ve sonuca baktığımızda, ondan önceki ilişkilerinize de baktığımızda iktidarınızla, kolluğunuzla, yargı ve medyanızla örgütlü ve planlı olan bu katliamdan haberdar olduğunuz açık ve net ortadadır. Azmettiricisiniz, azmettiricisiniz, azmettiricisiniz!

İzmir katliamı ve diğer bütün katliamlarda sorumluluğunuzun bedelini yargı önünde vereceğiniz günler yakındır. Selahattin Demirtaş'ıyla, bütün tutuklu arkadaşlarıyla, tüm herkesle, üyeleriyle birlikte demokrasi mücadelesi, onur mücadelesi vermeye devam edeceğiz.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PKK'yla, DEAŞ'la mücadelemez etkin şekilde devam edecek. PKK terör örgütünün DEAŞ militanlarını cezaevinden nasıl saldırdığını çok iyi biliyoruz. Kimse bizi DEAŞ'la bağtılandıramaz. Birileri edebiyatını yapar, biz de mücadelesini yaparız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Burada edebiyat yapan biri varsa Cahit Özkan'dır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde diğer konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Sevda Erdan Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

12'nci maddedeki düzenlemeyle, disiplin sürecinin ardından uygulanması gereken çıkartma işlemi ceza yargılamasının sonucuna bağlanmakta, hatta mahkemede kararda böyle bir hüküm olmaması hâlinde bile otomatik olarak uygulanmaktadır. Ayrıca, çıkarma işlemi bir daha subay, astsubay, devlet memuru olarak tekrar Türk Silahlı Kuvvetlerine kabul edilmeme sonucunu da doğuracaktır. Bu durumun disiplin suçları açısından kesinlikle kanun hükümleriyle çeliştiği açıkça ortadadır. Aynı zamanda disiplinden kaynaklı savunma hakkının ihlaline sebep olmaktadır. Bu düzenleme ayrıca Anayasa'ya da aykırıdır, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru sürecini içermemesi nedeniyle de Anayasa ihlal edilmektedir. Yani özetle yine, yasa yapayım derken çuvalladınız, sorunları çözmek yerine yeni yeni sorunlar, yeni yeni mağduriyetler önümüze çıkardınız.

Değerli milletvekilleri, mağduriyetler denince, ülkemizde dışarıda yaşamak çok zor ama cezaevlerinde yaşamak daha da zor. Cezaevi ziyaretlerini hem komisyonla hem de bireysel gerçekleştiriyoruz. Birkaç keyfi uygulamadan örnek vermek istiyorum size: Van Cezaevinde 75 yaşında bir teyzeye görüştük. Teyze, saçlarına yakmak için yönetimden kına istiyor ama maalesef bir türlü temin etmiyorlar. Bilirsiniz, bu coğrafyada kadınlar bazen güzelleşmek için bazen de baş ağrılarına iyi geldiğine inandıkları için saçlarına kına yakarlar. Ben de nereden biliyorum? Rahmetli anneannem de bunu söylerdi, iki üç ayda bir kına yakardı saçına. Askere gidene kına yakarız, evlenene kına yakarız, kurbanlıklara kına yakarız, hatta bayramlarda arife gecelerinde çocuklara kına yakarız ki bizim de büyüklerimiz arife gecesi ellerimize kına yakardı. Ama nedense bu teyzenin saçına yakmak istediği kına aylardır bir türlü temin edilemiyor. Biz anlayamıyoruz, hakikaten kınadan ne istiyorsunuz? Bu yaşlı teyzenin saçından, başından, ağrılarından ne istiyorsunuz? Öyle bir noktaya geldiniz ki kınadan bile suç aleti, kınadan bile terörist yaratır hâle geldiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, belki hep konuşmacılara diyorsunuz ki: “Kadınlarla ilgili konuşuyorlar.” Gerçekten bu ülkede kadın olmak çok zor ama tutuklu, hükümlü kadın olmak çok daha zor. Kadınlara ısrarla erkek şampuanları veriliyor yönetim tarafından. Hijyen malzemelerini parayla almak zorundalar, paraları yoksa alamıyorlar, anca birbirleriyle dayanışma hâлиндeler. Cezaevinde dinledik, beş aylık hamile bir kadına çıplak arama yapıp otur, kalk, otur, kalk 5 kere zulmetmişler. Yahu hakikaten hangi insanlığa sığar bu? Yani aynı kadını on beş gün boyunca leş gibi, kirli bir hücrede tek başına tutmuşlar, üç gün su vermemişler? Hangi insanlığa sığar bu? Bu hem anneye hem bebeğe hem insanlığa zulüm değil de nedir? Ya gerçekten bunu konuşurken utanıyorum, bir kadın olarak utanıyorum. Ya sizin anneniz, bacımız, kızınız, kız kardeşiniz yok mu? Siz utanmıyor musunuz bunları duyarken? Hakikaten bu uygulamalar uyuşturucu içinse hamile kadınlarda aramayacaksınız uyuşturucuyu, İzmir Limanı'nda arayacaksınız, Mersin Limanı'nda arayacaksınız, Dilovası'nda arayacaksınız uyuşturucuyu; gidip vekil danışmanlarının arabalarına bakacaksınız, onların ceplerine bakacaksınız, uyuşturucuyu kadınlarda, mahkûmlarda aramayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Cezaevlerinde izlenen kanallar konusunda da sıkıntılar var, bir kargaşa var. Aynı kampüste, farklı farklı cezaevlerinde farklı kanallar var ama bir ortak nokta var ki Ziraat Bankasının finanse ettiği Demirören Grubunun kanalları her yerde var, bütün yandaş kanallar var, Halk TV yok, Tele1 yok. Mahkûmlar yazıyorlar: “Halk TV’yi izlemek istiyoruz, Tele1’i izlemek istiyoruz, yok.” Bir koğuştta “Ya, tamam, siyaset programlarını da bıraktık, hafta sonu yayınlanan bir program var ‘Görkemli Hatıralar’ diye, ya türkü dinlemek istiyoruz, şiir dinlemek istiyoruz.” dediler, ona da başvurmuşlar yine yok. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, izleyenler bilir bu programı, şiirler okunuyor, türküler söyleniyor, çok kıymetli sanatçılar anılıyor, bir kültür programı; ama yok, varsa yoksa dinletmek istediğiniz reisten masallar; mahkûmlar izlemek, dinlemek istemiyor artık sizin reisten masallarınızı. Yani Nazım'ın dediği gibi “Sana düşman, bana düşman.” geldiğimiz noktada sanata da düşman oldu bu iktidar artık. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, biz biliyoruz ki iktidar mahkûmlardan öç alma duygusuyla davranıyor ama bunu yaparken sadece mahkûmları cezalandırmıyorsunuz, dışarıda o mahkûmların aileleri gözü yaşlı bekliyor. Belki bir umut, bir yasa çıkar mı diye bize “tweet”ler atıyorlar, mailler atıyorlar. Yani verdiğiniz cezalar mahkûmlara değil, dışarıdaki gözü yaşlı ailelerimizi cezalandırıyorsunuz ama ne yaparsanız yapın biz her yerde bu mahkûmların insanca yaşama haklarını savunmaya ve onlar için mücadele etmeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki öneriler kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın Bolu'da camisi olmayan bir mahalleye cami yaptırmak için bütün siyasi liderlerden yardım istediğine ama Cumhurbaşkanından olumlu-olumsuz bir cevap verilmediğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 2011'den beri birlikte milletvekilliği yaptığımız, son yerel seçimlerde Bolu'da büyük bir başarı göstererek partimiz adına belediye seçimlerini kazanan Tanju Özcan Başkanımız ısrarla aradı -en başta şahsınıza, tüm gruplara selamları var- sesini duyuramamış. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundan bir beklentisi var, diyor ki: “Ben Bolu'da camisi olmayan bir mahalleye cami yapmak istedim. Önce inanmadılar, itiraz edenler oldu, gerekli kararları çıkardım, bir de imece başlattım, bütün siyasi liderlere de mektup yazdım. İlk cevap Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'ndan, Meral Akşener'den, Ekrem İmamoğlu'ndan geldi, onlar gönüllerinden koptuğunca katkı yaptılar ama 27 Mayıs'ta yazıp 3 Haziran'da Cumhurbaşkanlığına teslim alınan iadeli taahhütlü mektubuma cevap alamadım Sayın Cumhurbaşkanından.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Meblağ mühim değil ama Cumhuriyet Halk Partili bir belediye başkanının bu talebine neden olumlu, olumsuz cevap verilmez?” diyor. Hatta kendi ifadesi: “Her sabah PTT'ye uğrayıp öyle gidiyorum belediyeye.” diyor. Benim böyle talepleri, böyle kampanyaları gündeme getirme rutinin yok ama Sayın Tanju Özcan “Ben de o grubun bir mensubuydum, Sayın Başkan da bunu makul karşılayacaktır.” dedi. Elçiye zeval olmaz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, örtülü ödenekten biraz göndersin çünkü örtülü ödenekten çok harcıyorlar ya, biraz da hayra harcasınlar, hep başka yerlere harcamasınlar. Sayın Başkan, biraz da hayra harcasınlar parayı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

41.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tabii, heykel yapma konusunda çok başarılı olan Cumhuriyet Halk Partisi, bugüne kadar heykel yaparken hiç zorlanmadılar ancak cami yapmaya yeni başladıkları için bu konudaki acemiliklerini gördük. Endişe etmesinler, milletimiz caminin nasıl yapıldığını çok iyi bilir. Bu

hususla elbette biz de kendilerine yardımcı oluruz ancak Sayın Belediye Başkanı göreve gelir gelmez, Bolu merkezden de hiçbir şekilde görülmeyecek kenar bir yere dev heykeli yaparken nasıl bir usul izledi, nasıl ona kaynak ayırabildi ve Bolulu hemşehrilerimize vadettiği hizmetleri bir kenara bırakarak o heykele nasıl para yetiştirdiyse cami yapmayı da öğrenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ayrıca, hamdolsun, biz camilerin nasıl yapıldığını pek çok örnekte ortaya koyduk; Ankara’ımızda muhteşem Akseki Camisi, Melike Hatun Camisi, Çamlıca Camisi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Belediyenin parasıyla yapılan Çamlıca Camisi, 750 milyon harcanmış Çamlıca Camisi, iş adamlarından topladığın dolarlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...şimdilerde Levent Camisi, inşallah, milletimizle buluşturduğumuz Taksim Camisi ve Fatih’in vasiyetine ve vakfiyesine uygun bir şekilde yeniden ibadete açtığımız Ayasofya Camisi’yle gösterdik.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ümidimiz o ki heykel yapmayı en güzel şekilde beceren Cumhuriyet Halk Partili belediyeler de en güzel camileri yapacaktır; temennimiz, ümidimiz odur.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tabii, vereceğim söz, haklı olarak vereceğim de, şimdi, biraz evvel bana gelen...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Verin, verin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cevap hakkı olarak...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz Taksim Camisi’ni CHP’ye rağmen yaptık ya.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, bir dakika ya, bir dakika arkadaş...

Biraz evvel, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir açık oturum yaptığı konusunda bana gelen mesajlar var. Ya, satışmadan, birbirimize laf yetiştirmeden bir gündem belirleyelim.

Buyurun Sayın Özel.

42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu hamasete, bu çılgınlığa ne ihtiyaç vardı, bilemedim. Bir belediye başkanı bir mektup yazmış “Tüm liderler döndü, sizinki dönmedi.” diye. Bunun cevabı “Aldık, kabul ettik, Tanju Bey’e, Bolu’ya selamlar, Sayın Genel Başkanımıza ileticeğiz.”dir. En güzel camiye şu yaptı, bu yaptı, ona girsek yaya kalırsınız da.

Bakın, sizin camiden anladığınız bu. Şunu görüyor musunuz? Rumeli Hisarı, dünyada bütün turistlerin geldiği ve çok güzel sosyal aktivitenin olduğu yere, sanki cami eksikmiş varmış gibi, “İki yüz yıl önce burada bir mescit vardı.” diye bu kadar estetikten yoksun ve alanı böyle işlevsizleştiren, turizmin beline damga vuran bir şey yaptınız. Sizin estetik anlayışınız, iman anlayışınız ve cami yapmayı bir inada dönüştürmenizin sonucu bu. Ben Türkiye’nin en güzel camilerinin yapıldığı, Mimar Sinan’ın kalfalık dönemini geçirdiği Manisa’dayım. Bütün o eserlerle gurur duyuyorum, İstanbul’dakilerle gurur duyuyorum ama şundan utanç duyuyorum, sen de duy. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hay Allah razı olsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, “Allah razı olsun.”, tamam da yani burada siz Başkan olarak tarafsızlığımızı mı yani benim görüşüme katılmayıp burada bir başka Grup Başkan Vekilinin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Allah razı olsun.” dediği o değil ki ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Hayır, müsaade ederseniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Siz söz mü istiyorsunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet, söz istiyorum tabii ki. Yani yürütme onlara dikkat ederse...

BAŞKAN – Buyurun kardeşim, buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunu biz istemedik, siz istediniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Başkanım, demin söylediğiniz “Allah razı olsun.” sanki camiyle alakalı kanaatiniz gibi anlaşılabilir, o “Allah razı olsun.” kısa oldu diye miydi?

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Ya, anlaşıldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Sayın Başkan gayet açık şekilde Mimar Sinan...

BAŞKAN – Tartışma bitti diye söyledim ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tutanağa geçti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman itiraz etmene de gerek yok.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

43.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan 'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, şimdi, Türkiye’de 1.389 tane belediye var, 55 bin tane mahalle var. Şimdi, 55 bin tane mahalle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben bir şey mi dedim sana, Başkana itirazın var senin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bizim medeniyetimizde, kültürümüzde, geleneğimizde camiler milletin eserleridir ve millet bir cami derneği kurar -hani, muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği ve yakınlarla yardım etmeyi emreder- ve önce o mahalledekiler yardımı yapar ve camiyi inşa eder. Bakınız, garip değil mi? Bugüne kadar heykel yapmak için hiçbir hayrat açmayan Cumhuriyet Halk Partisi, ilk kez bir cami yapmak aklına gelmiş ve Cumhurbaşkanımıza mesaj atmış.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İnsanlar 2002’ye kadar namazlarını nerede kılıyordu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Cumhurbaşkanımızın cami eserlerini görmek istiyorsanız Çamlıca’ya, Melike Hatun Camisi’ne ve yüz elli yıllık cami mücadelesini başarıya ulaştırdığımız Taksim Camisi’ne baksınlar. Buyursunlar, cami yapmayı nasıl öğreteceksek onlara da önderlik yapalım.

Teşekkürler.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Hayır, Müslümanlığı sizden mi öğreneceğiz, yapmayın Allah aşkına!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başka şeyleri göstermeye gerek yok. Belediye bütçesinden heykel yaparken onu da yapın, belediye bütçesi kullanılabilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, bu konuyu kapatalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, buna cevap vereceğim, teslim olmam bu çirkin üsluba.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Çirkin.” lafını da iade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öyle bir telaş hâlindeki sanki büyük bir istismarı elinden alınmış gibi. Cumhuriyet Halk Partili belediyeler aşevi lazımsa aşevi yapar, heykelin sembolize ettiği değerler o meydana anlam katacaksa heykel yapar, nasıl bir katkı gerekiyorsa onu yapar. Mahalleli baş vurmuş -kendinden önceki belediye değerlendirememiş, yapamamış- kampanyayı da açmış, liderlere de yazmış. Tanju'nun, Tanju Başkanın, böyle hoş özellikleri de vardır, burada da gündem oldu, Tanju Başkan bundan da son derece memnun. Biraz önce bahsettiği, alay ettiği heykeli de Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığından bihaber olacak kadar da cahil.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN – Ya, beyler, ne yapacağız şimdi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, yahu kim...

BAŞKAN – Buyur, buyur, gel, buraya gel.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, buradan konuşacağım efendim.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun, kürsiye gelin, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Buradan konuşacağım.

BAŞKAN – E, buyurun, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Buradan konuşacağım, buradan konuşacağım.

BAŞKAN – Verin cevabı hadi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tamam, gelip oradan konuşayım.

BAŞKAN – Buyurun, gelin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya, böyle bir şey olmaz Başkanım.

BAŞKAN – E, buyur kardeşim ya, buyur.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yahu, Başkanım “çirkin” ifadesini reddediyorum.

BAŞKAN – Buyur, sınırsız söz veriyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sınırsız istemiyorum, sınırlı istiyorum, lütfen Başkanım.

BAŞKAN – Ya, buyurun kardeşim, buyurun konuşun.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, cami yapılmasından, medeniyet köklerimizle, değerlerimizle buluşulmasından asla rahatsız olmayız ve bundan ziyadesiyle memnunuz. Ve Tanju Başkanın, Bolu Belediye Başkanının, Bolu'da yapılacak bu camiye önderlik yapmasından da ziyadesiyle memnunuz ancak eğer bir istismar varsa... Biraz önce Sayın Grup Başkan

Vekili bizim değerlendirmelerimizin, ülkemizde bugüne kadar hayata geçirilen camilerin nasıl ihya ve inşa edildiğine dair açıklamalarımızın çirkin olduğunu ifade etti. Ve ben de diyorum ki: Yahu, camiyi yapacağız, yapalım ancak bunu âdeta bir siyasi manivela malzemesi, bir istismar vesilesi olarak kullanmak üzere liderlere bu hususta yardım talebinde bulunulması benim bugüne kadar cami yapılmasında görebildiğim bir hadise değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Farkı orada onun, gündem oldu bak.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ancak her gün bir heykel açılışıyla ilgili, her gün yeni bir kurdele kesen Cumhuriyet Halk Partisi acaba neden bir cami yapmakta bu kadar zorlanıyor?

AHMET KAYA (Trabzon) – ANKAPARK’a bakın öncelikle, ANKAPARK’a. Dinozor heykellerine bakacaksın orada.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Kaldı ki belediye mevzuatına göre belediye kaynaklarından cami yapımına kaynak, bütçe de aktarılabilir; bu hususta da bir sıkıntı, tartışma yok. Yani bizler, medeniyet köklerimizle buluşmamız lazım. Biz, bütün siyasi parti grupları olarak milletimizi bir arada tutan değerler -inancımız, kültürümüz, geleneğimiz, örfümüz, âdetimiz- konusundaki bütün duyarlılıklara sonuna kadar destek veriyoruz ancak bunu bir istismar vesilesi yapmaktan imtina etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Bu çerçevede, pek çok çalışma için bütçe ayıranların camiye de bütçe ayırabileceklerine inanıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı haktan istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tahammül sınırlarınızı da zorlamadan, yeni bir satışma da yapmadan şu sözlerimizi tamamlayalım.

Bir kez, ben bu paniği hakikaten öngörmemiştim, bilseydim bunu yapmazdım, daha makul birinin nöbetinde bunu yapardım, hiç olmazsa o da, bir mevkidaşım da bu hâllere düşmezdi, grubu da bunları görmezdi. (CHP sıralarından alkışlar) Çok basit bir talep vardı orada.

Şimdi “Heykel, heykel...” A Haber’den bakıyorsunuz “Heykel, heykel, heykel...” o propagandayla Fahrettin Altun’un peşine takılmışsınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Açmadınız mı heykel?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ben İzmir’de Veli Ağbaba’yla birlikte bir heykel açılışına gittim, Çaka Bey heykelinin açılışına. Akşam, A Haber: “Yine heykel açtılar.” Ertesi gün gazeteler: “Yine heykel açtılar.” MHP Grup Başkan Vekili heykel açılışındaydı, AK PARTİ Grup Başkan Vekili heykel açılışındaydı, İYİ Partinin İl Başkanı heykel açılışındaydı. Malazgirt’ten Alparslan’la birlikte giren, Türk donanmasının temellerini atan Çaka Bey’in, Emir Çaka Bey Rıhtımı’na heykelini yaptık, sizin medyanız üç gün dalga geçti, sonra uyandı İzmir Büyükşehir Belediyesinde oy birliğiyle karar verilmiş olduğuna. 4 parti oradaydı kardeşim, biraz aklınızı başınıza toplayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bolu Belediyesinin yaptığı 9’uncu heykelden bahsediyoruz, 9’uncu.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi “heykel” deyince şuna dikkat edeceksiniz: Heykel bir sanat, heykel bir estetik.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cami de estetik.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Heykel bir kültür, heykel bir kenti zenginleştiren bir şey ama 750 milyon lira birilerine peşkeş çekmek için ANKAPARK’a dikilen rezil dinazor heykellerinden bahsetmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – 750 milyon dolar, dolar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ya da sizin tam Yüce Divana yollayacakken saraydan gelen talimatla oylamasını erteleyip Yüce Divandan kurtardığımız o 4 Bakana nazire yapmak için hemen şu Dikmen Kapı’nın köşesine Melih Gökçek’in yaptırdığı saat heykelinden bahsetmiyoruz. İnsanda birazcık utanma, birazcık sıkılma olur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O utanç olsaydı oraya çıkılmazdı. 9 tane heykel yaptınız Bolu’ya, 1 cami yapamadınız.

ARZU AYDIN (Bolu) – “Geyik heykeli mi, ayı heykeli mi yapalım?” tartışması var!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Heykeli yapan AK PARTİ’ymiş, AK PARTİ!

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Muhammet Naci Cinisli	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Aksaray	Erzurum	Adana
Enez Kaplan	Bedri Yaşar	Aylin Cesur
Edirne	Samsun	Isparta
	Hasan Subaşı	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

17 Haziran, Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel’in ölüm yılı dönümüydü; kendisine Yüce Allah’tan rahmet diliyorum. Pandemi nedeniyle kısıtlamalar olmasına rağmen, Türkiye’nin her yerinden Demirel sevdalıları İslamköy’de onun kabrindeydi. Onları oraya getiren vefadır. Bu vefa,

Türkiye'nin her yerine yapılan hizmetlerin vefasıdır. Kurduğu Konya Selçuk Üniversitesinden ismini silmeye kalkan Rektör, zat gibi ismi silinmeye çalışılsa da eserler yerli yerinde ve sat sat da bitmiyor onlar. Delinen dağlarda, açılan tünellerde, döşenen yollarda, uçulan havalimanlarında, hastanelerde, üniversitelerde, akan suda, yanan elektrikte, her yerde ve aslında o Demirel Isparta'mızın da her yerinde.

Şimdi, bugün üç sene oldu Isparta halkı tarafından buraya gönderileli ve milletvekili seçileli. Ne için Isparta halkı bizi vekil etti? Sorunları söyleyelim diye. Tam geçen sene bugün Isparta halkının sorunlarını söylemişim, bir yıl geçmiş, sorunlar dağ olmuş, katbekat artmış. Bugün Isparta'mızın her yeri de Türkiye'nin her yeri gibi maalesef yalnızlığa terk edilmiş, verilen vaatler yerine getirilmemiş; esnaf, emekli, çiftçi, memur, genç, yaşlı herkes şikâyetçi.

Geçen hafta ben kiraz ve gül üreticilerimizle buluştum Isparta'da. Köylere gittim ve köylerde onların dertlerini dinledim. Dertler dağ olmuş, kaygılar deniz. Çok şey kaybetmişler ama en önemli kaybettikleri şey ne biliyor musunuz bu sene geçen yıllardan daha farklı olarak? Umut, artık umutlarını kaybetmişler.

Geçen hafta ben aynı zamanda gene Sayın Genel Başkanımızla Niğde'de, Adana'da, İstanbul'da, Afyon'daydım. Türkiye'nin her yeri aynı, Türkiye'nin her yerinde kaygı dağ olmuş, deniz olmuş, aşmış gidiyor; esnaf siftahsız, vatandaş pahalılıktan ve zamlardan şikâyetçi, herkes borçlu. Üç yılda en az gittiğim ilçeye 15 defa gitmişim. Köyleri geziyorum, her gidişimde birazcık daha tükenmiş görüyorum ve üzülüyorum çünkü sağır olmuşsunuz, kulaklarınız duymuyor, bizim verdiğimiz önergeleri reddediyorsunuz ve kör olmuş gözleriniz; gidemediğiniz için oralara, konuşmadığınız için sorunları göremiyorsunuz maalesef.

Keçiborlu'daydım geçen hafta, üretici ağaçlarını kesiyor artık, kiraz ağaçlarını. İyi mi bu? Gidin oralara eğer gidebiliyorsanız değerli arkadaşlar, son selde gelin gibi açmış çiçeklerin nasıl gittiğini, susuzluktan nasıl ağaçlarda kiraz kalmadığını görün. Afet var, destek yok; pandemi var, destek var sözde ama desteği alan yok oralarda ve millî gelirden verilecek hibe eksik verilmiş. Ne var peki? “On yedi yıldır kirazdan beş kuruş kazanamıyorum.” diyen çiftçi var. “Üretimi bıraktık.” diyen çiftçi var.

Bakınız, çözümler belli: Üreticiyi tüccara karşı destekleyecek bir kiraz birliği kurmanız lazım, halcılık yasasını düzenlemeniz lazım, ürünlerin alıcılarla buluşması lazım, fiyat sabitlemesiyle coğrafya kökenli mağduriyetlerin giderilmesi lazım, borçların yapılandırılması lazım, mazottan ÖTV'nin alınmaması lazım ve ek destek vermek lazım çiftçiye. 1 eurodan aza Isparta'dan alınan kiraz eğer Münih halinde 6,5 euroya satılıyorsa bundan üreticinin de pay alması lazım. Kiraz üreticisinin sesini duymamız lazım değerli arkadaşlar. 3 Isparta Milletvekili daha var, sesleniyorum onlara, gidin oraya.

Evet, Güneykent'teydim geçen hafta, gül üreticilerimizi dinledim. Gül üreticisi çok zor durumda, “Geçen seneki taban fiyatlarla gülü toprağa gömdünüz.” demiştim, bu sene üstüne afetten ve susuzluktan daha da etkilenmiş. Üretici borçlu, girdiler artmış, ötelemek istiyor borçları ama seslerini duyan yok. Gülbirlik 2017'de 2,41 dolar açıkladı verdiği taban fiyatı ve 2020'de 1 doların altında, 0,92 dolar; girdiler artmış, ne yapsın gül üreticisi, ne yesin, ne içsin değerli arkadaşlar, görün hallerini. Üç sene oldu, bu millet getirdi bizi bu sıralara; duyalım seslerini, beraber duyalım.

Kota sistemi var. Üretici taban fiyatının altında, çok düşük fiyatlara mecbur kalıyor. Çocukları asgari ücretle başka yerlerde iş bulmak istiyor diye üzülüyorlar çünkü hafızası var bu işin. Yakında gül üreticiliği bitecek, Isparta gül kenti ama gül kalmayacak, çok üzülüyorum. Gül ve lavanta için biz “Gelin, havza modeli kuralım.” dedik ve “Üretim oranında teşvik verelim, ne kadar üretiyorsa o kadar teşvik verin.” dedik, gülün turizmini planlayalım istiyoruz “Katma değer artışı sağlayalım, gelin.” diyoruz ama sesimiz duyulmuyor, verdiğimiz her şey reddedildi. Maalesef Isparta'nın gülü de sahipsiz kaldı. Gelin diyorum, gelin; güle beraberce sahip çıkalım.

Isparta'nın en önemli gelir kaynağı elma aynı zamanda. Elma üreticileri ürünlerini tüccara çok ucuza vermekten dolayı şikâyetçi, elmalar depolarda kalmış. Tüccarın satış fiyatı yüksek, alım düşük, talep az, elma depolarda çürüyor. Birlik olmaması, halcilikteki sorunlar, soğuk hava deposunun maliyetleri, devletin destek olmaması ve coğrafi işaret tescilinin bulunmaması sorunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Üç senedir söylüyorum sorunları. Maliyeti en az 1,5 lira, 2 liraya satılıyor, raflarda 5-10 katına satılıyor. Sistemsel bir değişim ve kapsamlı bir tarım politikasını öneriyoruz ama maalesef sesimizi duymuyorsunuz. Elmayı, kirazı, güllü, lavantayı millî tarım politikasına alın, üretiminden ihracatına, turizminden işlenerek katma değer ve marka oluşturulmasına kadar her aşamada devlet olarak el atın ki üreticimiz kazansın, kazanırken Isparta halkı da kalkınsın. Türkiye'nin her yerinde böyle, sadece Isparta'da değil. Isparta benim seçim bölgem.

Sanayisine bu ürünlerin hiç girmiyorum. Sanayi yapacak vizyon lazım çünkü hani bu kadarına kadar, bu “level” a gelmenizi zaten bekliyoruz eğer öyle olsaydı bu hâlde olmazdı çiftçinin hâli ama ben soruyorum eğer Isparta'da elmaya, Isparta'da güle, Isparta'da kiraza, Isparta'da lavantaya, Isparta'da kurumakta olan kirlenmiş, temizlenmesi için bar bar bağırın Eğirdir Gölü'ne sahip çıkmayacaksınız değerli arkadaşlar, ne işiniz var Isparta'da, ne işiniz var Isparta'da? Üç sene oldu sizi getirdiler oraya vekil diye, on dokuz yıldır -üç yıldır duymadıklarımızın dışında- duymadıklarınız, on dokuz sene oldu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Köylünün durumu böyle. Siz orada bütün bunları duymazken köylü, çiftçi perişan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ama benim yüzüm gülümsüyor çünkü biz geleceğiz ve bütün bunların hepsini çözeceğiz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AYLİN CESUR (Devamla) – Gidiyorsunuz, gidiyorsunuz değerli arkadaşlar, gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler....

AYLİN CESUR (Devamla) – Köylere gidin, gittiğinizi göreceksiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Fehmi Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Kıymetli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Demim Bolu'yla ilgili bir mevzu geçti, yüce Meclisimizi bilgilendirmeyi murat ederiz.

Birincisi şu: Bolu Koç Köroğlu diyarı.

“Muhannetlik etmek değil kârımız

Şehriyar sözüne uyanlardanız

Muhannete sardırmayız yaramız

Yarayı kendimiz saranlardanız.” diyen, denilen hayırseverlerin, özellikle İzzet Baysal Vakıf ailesi başta olmak üzere, bu konuda Türkiye’de herhâlde en fazla katkı veren illerden bir tanesi. Dolayısıyla, bunu bir şova dönüştürüp Mecliste dillendirilmesini siyasi etik açısından çok anlamlı bulmuyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, ne şovu siz de...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) - İkincisi: Elbette ki şehir emîridir Tanju Bey, milletvekilliği yapmıştır, arkadaşımızdır ama dün Cumhuriyet Halk Partisi adına Anayasa Mahkemesine Siyer-i Nebi, Kur’an-ı Kerim’i kapatma davasına konu eden bir şahısın, o caminin karşısına meyhane ruhsatı veren bir Belediye Başkanının samimiyetini de yüce Meclisimizin takdirlerine arz ediyoruz.

Üçüncüsü: Heykelle ilgili Kıymetli Başkanım bir şey söyledi, evet doğrudur. Aynı zamanda bu heykelin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Tutanaklara geçsin diye devam edeyim Başkanım.

Ayı ve geyik heykelini kastetti Başkanımız, bu konu da tutanaklara geçsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN - 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Bolu Milletvekili Fehmi Kıpçü’nün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Bolu Milletvekilimiz konu kapandıktan sonra konuşmak istediğinde ben dedim ki: “Memnun oluruz.” Bir de kendisini genel olarak efendi tavırlarıyla tanıyoruz. Tabii, hangi motivasyonla o genel tavrının dışında bir üsluba, bir dile büründüğünü bilemem. Sizin yaptığımız icraatlar nasıl buraya geliyorsa o da gelir; bu, şov falan değil. Tanju Bey’in bir ricası, bu grubun üyesiydi o, “Bunu dile getirir misin?” dedi, getirdik. Onun beklentisini de aşan şekilde gündem oldu, bu da son derece iyidir.

Onun dışında, şöyle şahıs, böyle şahıs... Her konuda bir sürü suçlama var, diyorsunuz ki: “Bir dakika, biz sandığa girdik, çıktık, akladık.” Bir sürü rezalet var “Millî irade bizi seçti.”

Kardeşim, Tanju’ya laf edeceksen, Bolu’daki son millî irade Tanju’yu seçti, önce haddini bileceksin.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Başkanım... Sayın Başkanım...

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – 13’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, 3’ü de aynı mahiyettedir.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Ama sataşmadan söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Başkanım... Başkanım, sataşmadan...

BAŞKAN – Buyurun, oturun, ben söz vereyim. Mecbur muyum size söz vermeye?

Buyurun, biraz sonra vereyim.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Kıymetli Başkanım, ben de bu Meclisin üyesiyim.

BAŞKAN – Bir dakika kardeşim, oturur musun. Ben vereceğim söz size.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Kıymetli Başkanım, sataşmadan söz talebim var.

BAŞKAN – Vereceğim size söz. Buyurun, oturun. Vereceğim size söz.

Buyurun, okuyun siz...

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz...”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne oldu? Ne oldu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nasıl, ne demek “Ne oldu?”

ARZU AYDIN (Bolu) – Nasıl ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir anda böyle bir efelenmeler? Ne oldu yani? Oraya yürümeler, efelenmeler; ne oldu? Ben sana efendi gibi söylüyorum, ters ters bakıyorsun. Ne öyle hareket? Böyle yapıyorsun. Efendi biliyoruz, nasıl davranıyorsun? Oradan hareket yapıyorsun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Ya, ne hareketi yaptım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hareket yapıyorsun.

(Kürsü önünde toplanmalar, AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri ve gürültüler)

BAŞKAN – Devam edin...

“Hüseyin Kaçmaz

Mahmut Toğrul

Necdet İpekyüz

Şırnak

Gaziantep

Batman

Kemal Bülbül

Kemal Peköz

Erdal Aydemir

Antalya

Adana

Bingöl

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan Erel

Enez Kaplan

Muhammet Naci Cinsli

Aksaray

Tekirdağ

Erzurum

Hasan Subaşı

Dursun Ataş

Antalya

Kayseri

Aynı mahiyetteki 3'üncü önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Alpay Antmen	Cengiz Gökçel
Aydın	Mersin	Mersin
	Bülent Tezcan	
	Aydın"	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Ya, hem “Ne oldu?” diyorsun hem de “Bir şey olmadı.” diyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı şey. Burada dönüp böyle yapıyor bana. Ben de “Ne oldu?” dedim yani.

Bana döndün böyle bakıyorsun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Başkanım, bir şey söyleyeceğim bak: Seni severim, öyle saygısızlık yapmıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de öyle söylüyorum, daha ne diyeyim? “Konuş, buyur.” dedim.

BAŞKAN – Beyler, Meclisi...

ORHAN KIRCALI (Samsun) - “Ne oldu?” deyip alay edilmez Başkanım, senin üslubuna yakışmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağabey, dönüp yapıyor. Bak, böyle...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sana yapmadım...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Özgür Bey...

Sayın milletvekilleri...

Beyler, dövüşecekseniz dışarı çıkın; sizi tutan mı var şimdi? Kavga edecekseniz dışarı buyurun. Kim dövüşecekse çağırın dışarıya, çağırın dövüşün. Bekleyin, çıkarken gidin, dövüşün. Meşgul etmeyin.

ARZU AYDIN (Bolu) – Başkanım, söz verin...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, verin söz, bitirelim tartışmayı.

BAŞKAN – Vereceğim söz kardeşim.

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Şov yapıyorlar Başkanım. Burası şov yeri mi?

BAŞKAN – Erdal Aydemir, buyurun.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun zamandır fragmanlarını izlediğimiz ve tanıtımı yapılan “çökme hükümet sistemi” Ankara saray sinemasında gösterime girdi. Gösterime girdiği andan itibaren, şu an edindiğimiz bilgiye göre, tam 115 milyon kişi tarafından izlendi.

Bakın, bu filmin başrol oyuncularını kimler? Siyaset, mafya, bürokrasi, medya, üniversite, gazeteci ve tabii ki 5’li çete. Dönemin yöneticisi ısrarla Anayasa’yı ayaklarının altına alarak çiğnedi. Anayasa’nın hükümlerinin dışına çıktı ve bu davranışları devam ettiği için dönemin bir siyasi parti lideri kalkıp dedi ki: “Biz Anayasa’ya uyduramıyorsak Anayasa’yı bu yöneticiye göre değiştireceğiz.” Bu ne anlama geldi? Anayasa’yı değiştirip Anayasa’ya çökmeye karar verildi ve böylece çökme hükümetinin temelleri atılmış oldu.

Bakın, birkaç örnek vereceğim. Önce, Türkiye’de ne olursa olsun laboratuvar maalesef ki Kürtlerdir. Son yerel seçimlerle Kürt halkının ezici iradesiyle seçilmiş bulunan belediyelerimize kayyum atamak suretiyle çöktünüz, çöküldü. Ne yaptınız bu çökme sonucunda? Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin paralarına çöktünüz. Bakın, bunlara cevap verin, bunlara.

Bakın, atadığınız kayyum bir karpuz heykeli yapmış, bu karpuz heykelinin içerisine de kaçıp giden tosuncuk var ya, siz tosuncukları çok iyi tanırıyorsunuz, bu tosuncuğu koydu. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Bunun maliyeti ne kadar biliyor musunuz? 4,5 milyon, eski parayla 4,5 trilyon.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Haram olsun!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Tamam mı, bu çökme değilse nedir?

Bakın, bu karpuzun içerisindeki tosuncuğu çıkarıp bu defa da böyle bir kule yapmış, bu kulenin başına koymuş, ekstra gider. Bu çökme değil de nedir? Cevap verin.

Yine atadığınız kayyum Kürt halkının, Diyarbakır halkının iradesine çöktü ya. Bakın, tam 1 ton 600 kilogram fıstıklı baklava, bunu kim yedi? Nereye gitti? Cevap verin, cevap verin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onlar zehir zıkkım olsun, boğazlarında kalsın!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Sürem çok kısa.

Bakın, bu ne? Nedir bu? Para sayma makinesidir, para sayma makinesi. Bir bakanınız çıkıp televizyonlarda Genel Başkanınıza yine çökme, hükümet sisteminin jargonlarıyla giderde bulundu, giderde.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – FETÖ mü gönderdi bunları? FETÖ’nün enstrümanları.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin Bakanınız saydı.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Dedi ki: Eğer, bana sahip çıkmazsanız benden önceki İçişleri Bakanlığının evlerinde, çocuklarının evlerinde yapılan aramalarda ele geçirilen hesap, para sayma makineleriyle subliminal mesaj verdi. Ne dedi: “Eğer, bana sahip çıkmazsan bak bunları konuşurum, belgeleri var bende.”

Bir de ne yaptınız? Sizin en fazla sevdiğiniz şey, pudra şekeri. Bakın, pudra şekerini o kadar çok seviyorsunuz ki en son ne oldu?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Tiyatro oynuyor, bir de gülüyorsunuz.

ARZU AYDIN (Bolu) – Gerçekten bunlarla...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Ekvator’dan gelen muzların üzerine pudra şekeri döküp yer hâle geldiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu tiyatroyu haftada bir kere istiyoruz ha!

Bedava tiyatro...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bakın, siz bunları çok seviyorsunuz.

Bakın, bu bir dezenfektan...

ORHAN KIRCALI (Samsun) - CHP Grubunu iyi eğlendiriyorsun bravo!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bu bir dezenfektan, Ruhsar Hanım temizlik konusunda hassas, obsesif, kaygıları var.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – CHP Grubunu iyi eğlendirdin, devam et.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bu dezenfektan kokusunu çok seviyor. Çok sevdiği için de çökmüş olduğu bakanlığın kasasından kendi firmasına ihale veriyor, ihale.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Buna ağlanır, ağlanır!

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ya, laf atmayınız beyler, laf atmayınız arkadaş ya!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Buna Türk Ceza Yasası'nda “suç hâli” denir, suçüstü yakalandı. Niye? Dezenfektan sevdiği için. Neden yargılanmıyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortaklar, ortaklar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arkadaşlar, bir dinleyin.

Söz isteyin Vekilim, Erdal Vekilim...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir tekrar etseniz duymadılar, ortaklar duymadı, ortaklar.

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Şimdi, bakın, başka bir çökme İstanbul Havaalanı. 1 milyar 30 milyon euro, bu yetkiyi kimden aldığını söylüyorsun. Altından kim çıktı? Kalyon, Cengiz, Limak. 1 milyar 600 milyon dolar Virgin Adaları'na kredi olarak gitti, geri dönmedi. Yetkiyi kimden aldınız? Bunlara bir cevap verin. Ha, siz pudra şekeri seviyorsunuz, siz dezenfektan seviyorsunuz ama ben naçizane ata binmeyi seviyorum, atları çok seviyorum, bir hayvansever olarak da diyorum ki: 860 tane İstanbul'da yok edilen atlar nerede?

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – CHP'ye sor, CHP'ye sor.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Size soruyorum, siz de oranın valisisiniz.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Mesnetsiz iddiaları, mesnetsiz, asılsız iddiaları reddediyoruz. Tiyatro çok güzeldi, haftada bir istiyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Tiyatroyu siz oynarsınız. Sayın Başkanım, her seferinde...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika... Sayın Beştaş, bir dakika... Bir dakika arkadaşlar...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Dezenfektan bile sizi temizleyemez, temizleyemez mümkün değil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendini temizle, kendini temizle! Sen kimsin be!

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Kendini temizle!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, biraz evvel yapılan tartışmayı bir milletvekili olarak, cami üzerinden bir tartışmayı doğru bulmadığım için çok üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. Özgür Bey'in de ifade ettiği gibi Fehmi Bey değerli bir kardeşimiz, öyle biliyoruz.

Siz hiç kimseye sataşmadan buyurun. Size söz hakkı vereyim, buyurun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sağ olun Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, ben de söz hakkı istedim ama.

BAŞKAN - Allah aşkına kimseye sataşmadan konuşun ya.

Buyurun.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) - Kıymetli Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

On yıldır milletvekiliyim, bu kürsüye her geldiğimde, başta Grup Başkan Vekillerimiz olmak üzere, kürsüdeki hatiplerin bu kürsünün mehabetinden bahsettiklerini bilirim, buna da inanırım. Milletimizin o kadim hikâyesine, mazisiyle, istikballe olan bağına, bu yüce Mecliste millet iradesine...

Özgür Özel Başkanı da özelde severim, kendisine karşı da bir kastım yok. Burada bir tartışma yaşandı, sadece şunu ifade etmek istedim bir Bolulu olarak, muradımız şu: Bolu hayırseverlerle müsemma bir şehir, Koç Köroğlu diyarı, Hoca Akşemseddin'in diyarı, Ömer Sıkkın Hazretleri'nin, Debbağ Dede'nin, tabiri caizse bu milleti, medeniyeti medeniyet yapan bir sürü manevi erenlerin olduğu bir coğrafya. Bugüne kadar hiçbir camiyle, kutsallarımızla ilgili benim de siyaset tarzım olmadığı için bunu özellikle ifade etmek istedim, hayırseverlerle müsemma olan bir şehirde bunların yaşanmaması lazım. Elbette ki siyaset yapma muradıyla zaman zaman bunlar Meclis kürsüsünden dile getiriliyor, benim kastettiğim tam da buydu. Dün milletvekilliği yaptığı dönemde -bu siyasal eleştiriyi de söylemek bizim hakkımız, buna da saygı gösterebilir- Cumhuriyet Halk Partisinden 17 milletvekiliyle beraber Anayasa Mahkemesine Siyer-i Nebi ve Kur'an-ı Kerim'i kapatma davasında konu açanlar...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öyle bir şey yok ki!

FEHMİ KÜPÇÜ (Devamla) – Oldu ama ya, daha imzası var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, vallahi yok!

FEHMİ KÜPÇÜ (Devamla) - Yapmayın Allah aşkınıza yani dava konusu yapıldı.

ARZU AYDIN (Bolu) – Var, var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne alakası var bunun ya? Ama yapma!

BAŞKAN – Fehmi Bey, ana konuya dönün.

FEHMİ KÜPÇÜ (Devamla) – Ana konuya dönüyorum Kıymetli Başkanım.

Bu husustaki samimiyeti ve ünsiyeti, Bolu'nun hayırseverliğiyle ilgili olarak -ki Özgür Başkan da buna muhtemelen katılır- İzzet Baysal gibi marka bir ismin, bir hayırseverin, Ericek, Astarıcı ailelerinin olduğu bir coğrafyada -aynen katılıyorum- kutsallarımızın bu kürsüden dile getirilmesini ben çok anlamlı bulmuyorum.

Ben tekraren Gazi Meclisimizi ve kıymetli milletvekillerimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Kıymetli Başkanım, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Özgür Bey, bu konunun kapanmasını istiyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, şimdi, birincisi: İlk konuşmamda da dedim, Fehmi kardeşimizi, Fehmi Başkanı, Fehmi Vekili hep sizin de benim de üzerinde mutabık olduğumuz tavrıyla biliriz; o tavra yakışmadığını söylemişim. O gerginlikten sonra da dönerken o, maskesini kapatırken ben...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Kastım size değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Kastım size değil.” dedi biraz önce ondan sonra da yatıştı. O konuda aramızda bir sorun yok.

Şimdi, öyle “Kapatma davası, Kur’an-ı Kerim, kapatma davasına öyle 17 kişi, Kur’an-ı Kerim falan...” böyle bir şey yok da benim esas söylemek istediğim şu...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Anayasa Mahkemesi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bolu bir terazi kurdu 31 Mart 2019’da kendisi Bolulunun karşısına çıktı ve hiçbir siyasiye nasip olmayacak çok yüksek oranda bir teveccühle ve diğer partilerden de destek alarak seçildi.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Saygı duyuyoruz, itiraz etmiyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Böyle olunca Bolu’nun iradesine saygı duymak lazım.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Duyuyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kendisi cevap veremeyeceği bir noktada eski defterleri hem de tahrif ederek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...hem de kayıtlara böyle son derece rencide edici ifadeler bırakarak karıştırmamak lazım. Bizim aramızdaki biraz önceki tartışmada da ben, kendimin yanlış anladığımı düşünüyorum, beyan esastır; bir sorun yok Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, ne diye söz talebiniz var, onu öğrenmek istiyorum.

48.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cahit Özkan’ın tutanaklara geçirmek üzere...

BAŞKAN – Laf attı size oradan, siz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O lafları ben direkt duydum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır efendim, söz almadım ki.

BAŞKAN – Hayır bir şey oldu, ikinizin arasında bir şey oldu veya Sayın Beştaş laf attı diyelim ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, direkt tutanaklara geçti. Ben uzatmayacağım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, böyle bir usul geliştirirsek işin içinden çıkılmaz yani.

BAŞKAN – Ya, kardeşim, bir susar mısın ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama böyle bir usul mü var?

BAŞKAN – Beştaş laf attı size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kısa kısa...

BAŞKAN - Yani sizin ikinizin arasında geçen mikrofonu açık olmayan bir şey olduysa siz kapatın onu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçtiği için cevap veriyorum Sayın Başkan. Hatibimiz yerine geçerken çok şey söyledi ama “Tiyatro” kavramını kendi kulağımla duydum. “Tiyatro güzeldi; hepsi yalan.” gibi bir şey söyledi. Bu bir tiyatro değildi. Ayrıca, tiyatro bir sanattır, sanata saygılı olun lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tamam, sanat istiyoruz işte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani Diyarbakır, Diyarbakır olalı böyle zulümler görmedi gerçekten.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sanat istiyoruz. Sanat olduğu için haftada bir gün istiyoruz yani Mecliste sanat niye olmasın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani bu karpuz var ya, bütün Diyarbakır bu karpuzu konuşuyor ve bu zulmü konuşuyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tiyatro güzel bir sanat; her hafta, her ay izlerim ben, tiyatroya giderim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatibimizi sadece şu konuda düzeltiyorum: Baklava değil kadayıftı; diğer söylediklerinin hepsi doğruyd.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Dursun Bey, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Türk milletini, Gazi Meclisi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen bu maddesi, astsubaylar hakkında uygulanacak mahkûmiyete bağlı hak yoksunluğu hükümlerini düzenlemektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarma ve rütbenin geri alınması cezaları konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ordumuzun belkemiği olan astsubaylarımızla ilgili böyle bir madde hazırlanırken keşke sorunlarını çözecek düzenlemeler de akıllarına gelebilseydi. Nitekim iktidar, astsubayların sorunlarını çözeğine... 63'üncü ve 64'üncü hükümetler zamanında söz vermiş hatta Cumhurbaşkanı da seçim zamanı memleketim Kayseri'de astsubaylara seslenmiş ve müjdel vermişti. Ancak seçimler geçti, ordumuzun gizli kahramanları astsubaylarımız unutuldu. En azından böyle kanun teklifi hazırlanırken akıllarına astsubaylar da gelseydi. Her seferinde “Bir sonraki kanun teklifinde gelecek.” dedikleri düzenlemeler bir türlü gelmiyor. Biz söylemekten bıktık, siz kulak tıkamaktan maalesef ki bıkmadınız.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik iktidara birçok kez öneride bulunduk, ne yazık ki herhangi bir sonuç alamadık. Aslında iktidar, Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin sorunlarını da bu sorunların nasıl çözüleceğini de çok iyi bilmektedir. Şimdi bir kez daha astsubayların sorunlarını iktidara hatırlatmak istiyorum: Astsubayların öncelikle isteği, eğitim ve öğretim haklarından kaynaklanan intibaklarının bir an önce yapılarak maaşlarının düzeltilmesidir. Meslek yüksekokulu mezunu hemen hemen tüm devlet memurları, 9’uncu derecenin 2’nci kademesinden göreve başlamaktadır. Ancak astsubaylar 2003 yılından itibaren meslek yüksekokulu yani ön lisans mezunu oldukları hâlde 9’uncu derecenin 1’inci kademesinden göreve başlamaktadırlar. Bu ciddi bir eşitsizliktir. Bu eşitsizliğin bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir.

Yine, astsubaylar emekliliklerine yansiyacak şekilde makam veya görev tazminatı gibi hiçbir tazminat alamamaktadır. Örneğin, astsubaylarımız unsur, tim, takım, karakol komutanlıkları, kısım amirliği ve şube müdürlüğü görevlerini yapmalarına rağmen makam ve görev tazminatlarını alamamaktadır. Astsubaylarımız, subaylara, hem çalışırken hem de emeklilikte maaşlarıyla birlikte ödenen makam, temsil ve görev tazminatlarının kendilerine de ödenmesini istiyorlar. Yanlış anlaşılmasın, subaylara tanınan tüm imkânların aynısını istemiyorlar, astsubayların tek istediği ordunun bu 2 grubu arasındaki makas açıklığının biraz olsun giderilmesi. TSK’nin belkemiği olan astsubaylarımız emekli olduktan sonra tekrar çalışmak zorunda kalmaktadır. Görevlerini yaparken onca zorluk yaşayan astsubayların “Emekli olduktan sonra bari çalışmak zorunda kalmayalım.” demesinden daha doğal ne olabilir?

Değerli milletvekilleri, astsubayların sorunlarının çözümüne yönelik 2019 yılında verdiğim kanun teklifi hâlen gündeme alınmamış, bekletilmektedir. Bizim verdiğimiz kanun teklifleri gündeme alınmıyor, kendileri kanun teklifi getirmiyor; sonuç olarak, astsubayların sorunları yıllar geçmesine rağmen bir türlü çözülmüyor.

Değerli milletvekilleri, diğer bir husus da sözleşmeli astsubayların muvazzaf astsubaylara kıyasla özlük haklarındaki farklılıkların giderilmesi hususudur. Sözleşmelerinde, sözleşmelerinin yenilenmesinde personele güvence verilmemesi, hizmet süresi dolduğunda sınavsız devlet memurluğuna geçme hakkına sahip olmamaları başta olmak üzere sorunlarının çözülmesi gerekmektedir. Söylediğimiz gibi astsubaylar Türk ordusunun belkemiğidir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde her 4 komutandan 3’ü astsubaydır ancak astsubayların personel mevcuduna göre orduyevi, kamp, sosyal tesis ve lojmanlardan istifade etme oranı da çok düşüktür.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak özellikle astsubaylar başta olmak üzere subay, uzman, sözleşmeli personel, sivil memur, Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin sorunlarını çözecek kapsamlı bir teklife acilen ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Kahraman Türk ordusu bunu fazlasıyla hak etmektedir diyor, şanlı Türk ordusunu ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında son konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir torba kanunu görüşüyoruz. Asker kişilerin yargılanma usullerine ilişkin Askeri Ceza Kanunu’nda bazı değişiklikleri içeren torba yasayı görüşüyoruz. Tabii,

mesele şu: Aslına bakarsanız sorun mevzuat sorunu olmanın ötesinde zihniyet sorunudur, arkadaşlarımız komisyon aşamasında bununla ilgili itirazlarını söylediler. Eğer kafanızın içini değiştiremezseniz sorunu çözemezsiniz, asıl mesele kafanızın içini değiştirmekle ilgili bir konu.

Bakın, şimdi, 2013 Temmuz ayında, burada hep darbelerin dayanağı olarak gösterilen İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesi oy birliğiyle değiştirildi. Ne dendi? "Darbeler bundan sonra olmayacak." Aradan tam üç yıl geçti, 15 Temmuz 2016'da hain darbe girişimiyle karşı karşıya kaldık ve hep beraber buna karşı direndik. Ne oldu? Darbelerin gerekçesi yapılan İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesi değişti, mevzuat değişti de ne oldu üç yıl sonra FETÖ'cüler darbe yapabildiler? Çünkü siz, bir yandan kanunu değiştirirken bir yandan da komuta kademesini değiştirdiniz. FETÖ'cüler devleti, Türk Silahlı Kuvvetlerinin başına yerleştirdiniz, üç yıl böyle geçti.

Değerli arkadaşlar, bakın, 2011 yılı ile 2013 yılı arasında Yüksek Askerî Şûrada albaylıktan generalliğe terfi edenlerin tümü, 2014 yılı ile 2015 yılında generalliğe, amiralliğe terfi edenlerin yüzde 80'i 15 Temmuz darbe girişiminin sanığı olarak gözaltına alındılar. O kanunları değiştirirken bir taraftan da Silahlı Kuvvetlerin yapısını, komuta kademesini değiştiren anlayış mevzuat değişikliğiyle asker-sivil ilişkilerini düzenlemenin mümkün olmayacağını en büyük delilydi tarihimizde, yakın tarihimizde.

Peki, şimdi, "Hadi, 15 Temmuz ders olmuştur, bir daha bu işleri yaşamayız inşallah." derken dönüp bugüne geliyoruz. Şimdi ne oluyor? Şimdi de öyle değil mi? Bakın, değerli arkadaşlar, soruyorum: Cübbeli amirale ne yaptınız? Tarikat merkezine giden, apoletleriyle, resmî araçla, cübbesiyle giden amirale, Mehmet Sarı'ya ne yaptınız? Hangi irade koruyor bunu? Yani biz burada bu kanunu konuşurken, orada bu işler devam ediyor hâlâ, o amiralleri koruyan kim? Ya da 103 amirali derdest ederken, Montrö'yü savundu diye ya da cübbeli amiraller tarikat merkezine gitti diye sadece görüş açıklayan 103 amirali sabaha karşı derdest edip günlerce içeride tutarken, bu cübbeli amirali koruyan irade hangi irade? Bu irade Türkiye'yi hangi maceraların içine sürüklüyor? Dönüp bunu hep beraber bir düşünelim, aklımızı başımıza alalım.

Yani şimdi, Tuğgeneral Serdar Atasoy, istihbaratın başına getirildi; rütbesini FETÖ taktı, kendi söylüyor, itirafçı oldu, rütbesini FETÖ taktı ve bu, 15 Temmuzdan önce gelmedi istihbaratın başına, en kudretli zamanınızda, sarayın en kudretli zamanında... Rütbesini FETÖ'nün taktığı bu amirali, generali, Serdar Atasoy'u koruyan irade hangi irade? Bu iradeden hesap sormadığımız sürece bu işler böyle devam eder. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, cambaza bak cambaza oyununu bırakalım, cambaza bak cambaza oyunundan vazgeçelim; ciddi biçimde devleti, Silahlı Kuvvetleri, ülkeyi teslim almaya çalışan ve her koridoru paylaşan tarikat ve cemaatlere karşı ciddi, esaslı, kararlı bir duruşta samimiyet göstermek zorundayız.

Bakın, yıllar sonra, altı yıl sonra Balyoz davası kumpası yeniden ısıtıldı; vatanseverlerin tepesinde Balyoz kumpası bir tehdit olarak şimdi, yeniden sallanmaya başladı. Altı yıl sonra Balyoz kumpasını ısıtan irade hangi iradedir? Dönüp bunu sormak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – "Kumpaslarla hesaplaşma" diyorsak dönüp bunun hesabını sormak zorundayız.

Bakın, İlker Başbuğ çıkıp ne demişti? “FETÖ’nün siyasi ayağını arıyorsanız, dönün, asker kişilerin sivil mahkemelerde yargılanmasının önünü açan kanun teklifinin altında kimlerin imzası olduğuna bakın.” demişti.

Şimdi asker kişilerin siviller tarafından derdest edilmesini içeren bir kanun teklifini yine görüşüyoruz ve bu çerçevede şu soruyu herkesin sorma hakkı var: Bunu yeniden görüştüren irade hangi irade?

Son sözüm şudur: 15 Temmuzdan sonra Yenikapı Buluşması’nda Sayın Genel Başkanın çok önemli bir uyarısı vardı “Camiye, kışlaya, adliyeye siyaseti sokmayın.” diyordu. Her 3’üne de siyaseti sokmakta kararlısınız. Bundan vazgeçmediğiniz sürece Türkiye düze çıkmayacak.

Hepinize teşekkür ediyorum. Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

268 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

14’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Mahmut Toğrul	Necdet İpekyüz
Şırnak	Gaziantep	Batman
Filiz Kerestecioğlu Demir	Kemal Peköz	Kemal Bülbül
Ankara	Adana	Antalya
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Burhanettin Bulut	Cengiz Gökçel
Aydın	Adana	Mersin
Alpay Antmen	İbrahim Özden Kaboğlu	
Mersin	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Devleti yıkacaklar.” diye yıllardır bize söyleyenler var ya, devleti neredeyse yıkmışlar zaten. Ben size kısa bir kuple terörle iltisak nedir, kara para aklama nedir, vatana ihanet nasıl olur anlatmaya çalışacağım.

Para aklama desem var, uyuşturucu kaçakçılığı desem var, Suriye’de cihatçılarla silah, petrol, savaşçı ticareti desem var, siyasal şiddet, seçimlere müdahale, şantaj var; devlet âdeta suç makinesine dönüşmüş.

Mesela, bu, kara paracı Sezgin Baran Korkmaz olayı. Şimdi, gerçekten, zenginin malı züğürdün çenesini yorarmış yani ben inanın anlamakta zorlandım, anlatmaya gayret edeceğim ama zenginlerin işini anlamak o kadar kolay olmuyor, hele de yolsuzlukları.

Şimdi, Korkmaz'la ilgili Amerika'daki ilk iddianame 2018, genişletilmiş iddianame 2019 yılında ortaya çıkıyor fakat nasıl oluyorsa bu konu iki sene boyunca sümen altı ediliyor ve yeterince kamuoyunda yer bulamıyor. Bunun cevabını Değerli Gazeteci Faruk Bildirici veriyor. Kendisi Hürriyet'in okur temsilciliğini yaptığı zaman, 2018'de, çok sayıda gazetecinin Sezgin Baran Korkmaz'la ilgili haber yaptığını ama Korkmaz'ın her seferinde mahkemeden erişim engellemesi kararları çıkarmayı başardığını anlatıyor. Bildirici, sadece 2018'de, kısa bir dönemde, Hürriyet'ten tam 9 haber ve yazıya engelleme getirildiğini, farklı medya kuruluşlarında yayımlanan 48 linkin de engellendiğini tespit ediyor; şimdi, bu bir. Amerika yargısı devreye giriyor, Sezgin Baran Korkmaz'ın 133 milyon dolar kara parayı Türkiye'de akladığını iddia ederken 2020 ortalarında mecburen Türkiye'de de bir soruşturma başlıyor, daha doğrusu 30 Eylülde mal varlıklarına el konulması ve yurt dışı çıkış yasağı veriliyor Sezgin Baran Korkmaz'la ilgili ama bu yasak Kasım 2020'de kaldırılıyor. Neden? Çünkü savcılığın talebi üzerine inceleme başlatan Mali Suçları Araştırma Kurulu temiz raporu veriyor Kasım 2020'de. 6 Aralıkta ise Korkmaz hakkında yeniden tedbir kararı alınıyor fakat iddialara göre Korkmaz, İçişleri Bakanından bunun haberini bir gün önce alıp yurt dışına kaçıyor. Sorular malum; İçişleri Bakanı, Korkmaz'ı yurt dışına çıkışından bir gün önce yani 5 Aralıkta Ankara'ya çağırıp görüşmeler yaptı mı? Bu kişiye “Yurt dışına çık.” dedi mi? Bu uyarı etrafında birtakım pazarlıklar yapıldı mı? Korkmaz'ın Bakanlığa gidişinde ona Emniyetten birileri eşlik etti mi? Bu süreçte Korkmaz'la iletişimi kuranlar Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesinden üst düzey görevliler miydi?

Şimdi, Korkmaz'la ilgili bir başka skandal da bu bildiğimiz Bodrum'daki meşhur Paramount Hotel. Aslında 1997'de otelin kurulduğu arazi hâlâ Bodrum Tapu Müdürlüğü verilerine göre devlet ormanı, devlet ormanı. Ve kırk dokuz yıllığına burası tahsis ediliyor Ufuk Turizme. Sonra çöken çökene bunun üstüne. Değerli Gazeteci Bahadır Özgür anlatıyor, diyor ki: “Belli ki otel suç fuarına dönüşmüş. Baba 2 filmi seyrediyor gibiyiz gerçekten.” Siyasetçilerden, gazetecilere, hâkimlere otelde kalmayan yok ama hepsi bedava kalıyorlar. Neden? Çünkü para aklanıyor.

Şimdi, daha da vahimi, suç örgütü lideri bugün iktidarın yolsuzluklarını ortaya sererken Paramount Hotel Singapur'a uçup gidiyordu. Yani, asıl güncel olan şey şu anda bu. Bu Sezgin Baran Korkmaz, 2019'da hülleyle Unico Sigortayı alıyor, Paramount Hotel arazisinin kullanımını da Unico Sigortaya veriyor. Ama şimdi bakıyoruz, 25 Mayıs 2021'de -bugün Türkiye kara para davasını anlamaya çalışırken- Unico Sigorta ne olduğu belirsiz bir şekilde Singapur'a, bir off-shore şirketine uçmuş gitmiş.

Evet, peki bunlar için hesap mı veriliyor? Bu adam kalkıp da... 2019'da, 2020'de soruşturmalar varken nasıl böyle aynı hüllelerle tedbir konu, kaldırıldı, tedbir konu, kaldırıldı? Hayır, hesap verilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkan, biraz zor bir konu.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Hesap verilmiyor. Hesap vermek yerine Amerika soruşturma açtığı için ve tedbir istediği için, Amerika'nın gönlünü hoş tutmak için Afganistan'a askerî birlik yollanıyor. “Herkes o bataktan çıksa da biz kalıcıyız, bizimkilerin canı kıymetli değil.” diyor. Dün Hulusi Akar “Her şey Afgan halkının huzur ve refahı için.” diyor. Ya, hadi canım derler. Gerçekten hadi canım, Afgan halkının huzur ve refahı içinmiş her şey.

Ya, bunlar bitmiyor. “Mersin Limanı’nda bir haftada 1,7 ton kokain yakaladık.” diye övünüyorsunuz, bu teslimatın kime olduğunu açıklamıyorsunuz. Acaba bu teslimat Ekvador’da YILPORT’un işlettiği Bolivar Limanı’ndan mı yüklendi? Yani 1,7 ton kokain yakalanansa geçen giden ne kadar kim bilir ve gerçekten, bu uyuşturucu, mesela konteynerler hangi şirkete, şirketlere geldi? Buradan, bu limandan Türkiye’ye düzenli olarak uyuşturucu gönderildiği iddiaları doğru mu? Şirket sahipleri sorgulandı mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkan, çok özür dileyerek toparlıyorum hemen.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerine de ek süre vermedim şimdiye kadar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sadece son cümlemi söyleyemez miyim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi bir istisna yapın Sayın Başkanım, bir cümle olsun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Veriyorum musunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sorularımıza yanıt verin, yanıt vermiyorsanız da topluca istifa edin çünkü gerçekten bıktık. Bütün bu bakanlarınızın karıştığı... Aynı şekilde, o şirket, kardeşinin şirketi, yok ağabeyinin şirketi, şudur budur, Sağlık Bakan Yardımcısı, Eğitim Bakanı, Ticaret Bakanı; bunları gerçekten biliyoruz ve bütün bunlardan bıktık. Şu anda bu pislikleri temizlemek için de ne yapılıyor? HDP de HDP. Gerçekten, HDP kadar başınıza taş düşün demek istiyorum ama o kadar büyük bir taş ki bunu size dahi söylemiyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Olmaz, beddua ediyorsunuz, reddediyoruz, iade ediyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 268 sıra sayılı Yasa Teklifi’nin 14’üncü maddesi iki açıdan Anayasa’ya aykırılıklar içermektedir. Maddenin askerî kaynaktan stajyer müfettiş alımının müfettişliğe giriş sınavıyla yapılacağını belirten ikinci fıkrasında giriş sınavına başvuru şartlarının ve giriş sınavının nasıl yapılacağı hususunun belirlenmesinin yönetmeliğe bırakılması ve yine üçüncü ve dördüncü fıkralarında müfettişliğe atanmak için zorunlu tutulan yeterlilik sınavının usulünün belirlenmemiş olması ve yönetmeliğe bırakılmış olması Anayasa’nın amir hükümleri uyarınca; 1) Kamu görevlilerinin niteliklerinin ve atanmalarının yasaların uygulanmasını sağlamak üzere çıkarılacağı kuralına, 4) Kamu hizmetlerine girme hakkına, 5) Kanun önünde eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu nedenle, maddeden ya tümden çıkarılmalı ya da Anayasa’ya uygun bir biçimde yazılmalıdır. Aksi hâlde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecektir.

Anayasa’yla başladığımızı göre Anayasa’yla devam etmekte yarar vardır. Biraz önce kitlesel salgın hastalıkların Anayasa yoluyla, ne tür etkin önlemlerle azaltılabileceği konusunda araştırma önergemiz reddedilirken, esasen anayasal açıdan dile getirdiğimiz birçok hükmün, 3 başlık altında topladığım hükmün, çerçeve hükümler, amaç hükümleri ve araç hükümlerinin hiçbirine -nasıl karşılandı- yanıt verilmeden önerge reddedildi. Örneğin, en azından, neden on yıl süreyle Ekonomik ve Sosyal Konsey toplanmamıştır? O soruya bile yanıt verilmedi. Peki, ne yapılacaktır? İsrafın önlenmesi, yolsuzlukların giderilmesi, çifte maaşların önüne geçilmesi, çeteleşmenin önüne geçilmesi ve devlet saygınlığının iade edilmesi konusunda bizim burada kuracağımız komisyonda yasalara da öncülük edecektik. Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’ndan Sosyal Güvenlik Kanunu’na kadar toplumsal sefaletin

azaltılması, eşitsizliklerin giderilmesi ve insan yaşamının kurtarılması konusunda planlama aracıyla ne tür önlemler alınması gerekirdi burada konuşacaktık ama hiçbir soruya, hiçbir Anayasa'ya aykırılığa yanıt verilmeden reddedildi.

Şimdi, peki, bu Anayasa'ya aykırılıkların, Anayasa'ya aykırı tutumların, uygulamaların sistematik hâle getirilmiş olması ne ifade etmektedir? Aslında kitlesel salgın hastalıklara ilişkin Anayasa yoluyla çözüm ararken 24 Haziran tarihi Anayasa üzerinde bir kez daha düşünmemizi gerekli kılmaktadır. Neden 24 Haziran tarihi önemlidir? 17 Nisan ile 24 Haziran ve 9 Temmuz önemlidir çünkü 1876'da Parlamento kuruldu, 1909'da parlamenter rejime geçildi, 1920'de Meclis Hükümeti kuruldu, 1924'ten sonra parlamenter rejim ihdas edildi fakat 2017 Anayasa değişikliğiyle Osmanlı-Türkiye Cumhuriyeti anayasa ve siyaset tarihinde derin bir kopuş yaşandı. Parti başkanlığı yoluyla devlet ve hükümet başkanlığının tek kişide toplanması, aslında anayasal denge ve denetim düzeneklerinin tasfiye edilmesi, Hükümetin lağvedilmesi görev, yetki ve sorumluluk ilkesinin ortadan kaldırılması yoluyla sağlandı.

Peki, o zaman hangi durumla karşı karşıya bulunuyoruz? Bu, işte, tarihimizde büyük bir kopuşa işaret etmektedir. Kurumlar bakımından, kurallar bakımından ve değerler bakımından ciddi bir kopuş yaşamış bulunuyoruz. Kurumlar, Hükümet lağvedildi, şimdi Anayasa Mahkemesi lağvedilmek isteniyor. Kurallar, Anayasa hükümleri sürekli ihlal ediliyor; biraz önce konuştuk, 65'inci madde. 138'inci madde zaten yargı bağımsızlığına ilişkin madde; öncesi, esnası ve sonrası sürekli ihlal edilmektedir. Değerlere gelince. Bir gece yarısı İstanbul Sözleşmesi'nden çıkış iradesi esasen cumhuriyetin değerlerine açıkça meydan okumaktır. O nedenle bugün, özellikle 24 Haziran günü demokratik hukuk sistemine dönüş için, demokratik parlamenter rejime dönüş için ciddi olarak düşünmemizi gerektiren bir gündür. Hepinizi, Meclisi bu konuda göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, bu sefer çoğuz. Başkanım, siz görüyorsunuz rakamı.

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, oylamayı elektronik yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve başlatıyorum:

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Enez Kaplan

Muhammet Naci Cinisli

Aksaray

Tekirdağ

Erzurum

Hasan Subaşı

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Antalya

Adana

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım, heyetinizi saygıyla selamlarım.

Görüşmekte olduğumuz Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesine ek 39'uncu madde eklenmek suretiyle 27 Temmuz 1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na bir madde ilave ediliyor. Askerî kaynaktan müfettiş alınmasına yönelik usul ve esasları belirleyici düzenlemeler yapılmakta olup askerî müfettiş kadrolarında değişiklik yapılarak binbaşı, yarbay ve albay rütbelerinde görev yapan subayların müfettiş olarak atanabilmeleri mümkün hâle getirilmekte, özlük hakları düzenlenmektedir. Bu madde uyarınca, stajyer müfettiş olarak görevlendirilenler ile müfettiş olarak atanalar 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 24'üncü maddesi uyarınca istihdam edilen müfettişlerle aynı görev, yetki ve sorumluluklara haizdir. “Stajyer müfettiş olarak görevlendirilenler ile müfettiş kadrolarına atanan subaylar, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde almaya devam ederler.” denilmektedir. “Bunların stajyer müfettişlikte müfettişlikte geçen hizmetleri subaylıkta geçmiş sayılır.” şeklinde düzenleme yapılıyor. Buraya kadar tamam. “Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.” diyoruz. Şimdi, tam da burada iktidar uyarıyorum. Giriş sınavına başvuru şartlarının ve giriş sınavının nasıl yapılacağı hususunun belirlenmesini yönetmeliğe bırakmaktan vazgeçin diyorum çünkü bu, Anayasa'nın 7, 10, 70, 124 ve 128'inci maddelerine aykırıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere seçim bölgem Adana iline bağlı Kozan ilçemizde geçen sene çıkan orman yangını ve hâlihazırda iktidarın yanlış uygulamaları hakkında bilgi vermek istiyorum. 23-24 Ağustos 2020 tarihinde Kozan ilçemizin Kuyubeli mahallesinde ormanlık alanda başlayan yangında 200 hektardan fazla ormanlık alan zarar görmüş, 6 köyde 800 hane boşaltılmak zorunda kalmıştı. Vatandaşlarımızın 80'i ağır hasarlı, 32'si az hasarlı olmak üzere 112 bina, iş yeri ve ahırları yanmıştı. O tarihte İYİ Parti milletvekilleri olarak yangın anında ve sonrasında gerekli açıklamaları hem olay yerinde hem de basın yoluyla yapmış, konunun takipçisi olacağımızı belirtmiştik. İYİ Parti olarak biz yangında evi, iş yeri ve ahır zarar gören insanlarımız için, Giresun ilimizde meydana gelen doğal afet sonrası yapıldığı gibi, Kozan'daki köylerimizin de afet bölgesi ilan edilmesini istemiştik. Bunun için Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilgili bakanlıklara soru önergeleri de verdik. Mal canın yongasıdır, geçim ve barınma kaynakları olan evlerinin, iş yerlerinin, ahırlarının, mallarının yanmasının derdine düşmüş insanlarımızın bir de krediyle borçlandırılmalarının doğru olmadığını, bunun vatandaşlarımızı daha da zora sokacağını söyledik. Devletin devlet gibi davranması, bir bölgeye öz, bir başka bölgeye üvey evlat muamelesi yapmaması gerektiğini ifade ettik. Giresun'un afet bölgesi ilan edilmesini, hibe desteği almasını doğru buluyorum; Kozan'ın afet bölgesi ilan edilmesi... Krediyle borçlandırılarak yara sarmaya çalışmanızın yanlışlığını da görmenizi bekliyorum. “Vatandaşlarımızı mağdur etmeyin.” dememize rağmen mağduriyetlerini bugüne kadar gideremediniz. Kozanlı hemşehrilerim “Bunu not ettik.” diyorlar, sandığı beklediklerini söylüyorlar.

Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla, Adana AFAD İl Müdürlüğü, tespit ettiği 66 mağdur haneden sadece 33 haneye TOKİ tarafından ev yapılması için AFAD Başkanlığına yaklaşık on gün önce yazı göndermiş yani daha bir karış bile mesafe katedilmemiş. Yangın tarihi olan 23-24 Ağustos 2020 tarihinde “Yaralar hemen sarılacak.” denmesine rağmen hâlen yaralar sarılmamıştır. Şimdi milletin kürsüsünden iktidara soruyorum: 66 mağdur haneden sadece 33 haneye TOKİ tarafından ev yapılacağını söylüyorsunuz, geriye kalan 33 aile ne yapacak? Bu hanelerde yaşayan insanlar hak sahibi olamayacaklar mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Onları evsiz barsız mı koyacaksınız? Allah aşkına, devletin asli görevi nedir arkadaşlar? Devletin imkânlarını şimdi böyle zor günlerde kullanmayacaksınız ne zaman kullanacaksınız? Kozan’da devlet vatandaşını kucaklayamamıştır, Kozan unutulmuştur.

Yaraların tez zamanda sarılması temennisiyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Pek kısa bir söz...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Yemen açıklarında alabora olan göçmen teknesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, yeni yapılan bir açıklama için çok kısa bir şey paylaşmak istedim, söz aldım.

Birleşmiş Milletler, biraz önce, Yemen açıklarında bir göçmen teknesinin alabora olduğunu ve 300 kişinin yaşamını yitirdiğinin kuvvetle muhtemel olduğunu ifade etti. Doğrusu, mültecilerin, göçmenlerin yaşadıkları, karşılaştıkları bu büyük facialar artık bitmeli diyoruz, yani Birleşik Milletler başta olmak üzere, devletlerin kendi çıkarlarını, hırslarını bir yana bırakarak yaşam hakkını, hukukun üstünlüğünü esas alması gerektiğini söylüyoruz. Aylan Kurdi’den bu ülkede de, bizde de bu meselenin ne kadar can yakıcı olduğunu biliyoruz. Ölenlere Allah’tan rahmet ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Dünya pis bir yer olmuş yani.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Mahmut Toğrul

Necdet İpekyüz

Şırnak

Gaziantep

Batman

Kemal Peköz

Kemal Bülbül

Mehmet Ruştü Tiryaki

Adana

Antalya

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştu Tiryaki.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, dün partimiz hakkındaki kapatma davası iddianamesiyle ilgili bir konuşma yaptım, iddianamede nelerin yer aldığı özetle anlatmaya çalıştım, merak eden edinir, okunur; söylediklerimde bir hata varsa düzeltebilir.

Dün iddianamede yer alan ve eksik kaldığını, aktaramadığımı düşündüğüm iki konu var. Birincisi, Demokratik Toplum Kongresi’nde Eş Genel Başkanlarımızın, milletvekillerimizin ve yöneticilerimizin yaptığı konuşmalar. Bu konu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önüne gitti ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Demokratik Toplum Kongresi’nde yapılan bu konuşmaların tamamını düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında buldu.

İkincisi de, 6-8 Ekim olayları nedeniyle açılan davanın iddianamesini “kes-kopyala-yapıştır” biçiminde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı kapatma davası iddianamesine de koymuş. Onunla ilgili defalarca söyledik, sadece şunu söyleyeyim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, HDP Genel Merkezi tarafından atıldığı belirtilen o “tweet”leri Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne uygun buldu ama ben bugün kapatma davalarıyla ilgili başka birkaç konuya değineceğim.

Bakın, Türkiye’de 1961 yılından bu yana 25 tane siyasi parti kapatılmış, buna karşı bütün Avrupa’da 1943 yılından bugüne sadece 4 tane siyasi parti hakkında kapatma kararı verilmiş; 3’ü Almanya’da, 1’i de İspanya’da. Türkiye’de 5 parti, düzeltilmesi, kongre yapılması istendiği hâlde kongre yapmadığı için kapatılmış, diğer partilerin tamamı politik nedenlerle kapatılmış; laiklik karşıtı eylemlerin odağı olmakla suçlananlar olmuş, bölücü faaliyetlerin odağı olmakla suçlananlar olmuş. 1’i hariç -onu da biliyorsunuz, Refah Partisi- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye’de verilen kapatma kararlarının tamamını Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırı bulmuş. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kapatma davalarıyla ilgili oluşturduğu içtihatların temelini Türkiye’deki kapatma davaları oluşturuyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bir katkımız varsa o da Türkiye’deki kapatma davaları. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi o kadar çok karar vermiş ki Herri Batasuna Kararı’nı da o kararlardan birine dayandırmıştı.

Almanya’da kapatılan 3 tane parti var. 1’incisi Sosyalist İmparatorluk Partisi; 1949’da kurulmuş, 1952’de kapatılmış. Nazi Partisinin devamı olduğu için kapatılmış. 2’ncisi Alman Komünist Partisi; 1952’de kurulmuş, 1956’da kapatılmış ama bu, Almanya’da hâlâ tartışılıyor. Almanya’da kapatılan 3’üncü parti de, hepiniz biliyorsunuz, Hitler’in Nazi Partisi. Avrupa’da kapatılan 4’üncü parti de İspanya’daki Herri Batasuna Partisi. Bugün değil, başka bir gün Herri Batasuna Kararı’nı ayrıntılı olarak size anlatacağım ama müsaade ederseniz sadece şunu söyleyeyim: Herri Batasuna Kararı’nı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi neye dayandırdı biliyor musunuz sevgili Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri? Refah Partisi Kararı’na. Refah Partisi Kararı’nı temel alarak Herri Batasuna Partisi hakkında kapatma kararı verdi. Neyin arkasına sığıyorsunuz siz şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi olarak? Herri Batasuna Kararı’nı savunarak Refah Partisi hakkındaki kapatma kararını savunmuş oluyorsunuz ama farkında değilsiniz. Yazık, şimdi sığındığınız tek bir kale kalmış, o da Refah Partisi hakkındaki kapatma kararı.

Evet, AKP hakkında 2008 yılında bir kapatma davası açıldığında 16 Haziran 2008 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla ayrıntılı bir son savunma yapılmıştı. O son savunmayı fırsatınız olursa her birinizin bugünlerde, özellikle “Kapatılsın, kapatılsın.” diyenlerin bugünlerde o savunmayı tekrar okumasını isterim. Bakın, Recep Tayyip Erdoğan imzalı o savunmada ne deniliyor? Diyor ki: “Parti

mensuplarının yaptığı açıklamaların tamamı ifade özgürlüğü kapsamındadır. Yapılan konuşmalar delil olarak sunulurken AK PARTİ hakkında kapatma davası açılması doğru değildir. Anayasa'nın 68'inci maddesinin dördüncü fıkrasında siyasi partilerin eylemleri dolayısıyla kapatılabileceği belirtilmiş, 1995 ve 2001 yılında Anayasa'ya dâhil edilen bu hükümlerle Anayasa koyucu artık siyasi partilerin yalnız eylemleri dolayısıyla kapatılabileceğini açıkça ifade etmiştir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayınız.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – HDP hakkındaki kapatma davası iddianamesinin yüzde 90'ı milletvekillerimizin, Eş Genel Başkanlarımızın ve yöneticilerimizin yaptığı konuşmalardan oluşuyor. İki şey, 16 Haziran 2008 tarihli savunmanızda Venedik Komisyonunun siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin olarak aldığı temel ilkeleri hatırlatmışsınız. Yine aynı savunmada Avrupa Komisyonu Parlamenterler Meclisinin siyasi partilerin kapatılmasıyla ilgili aldığı temel ilkeler kararını referans almışsınız. Aynı ilkeleri şimdi de savunuyor musunuz yoksa Venedik Komisyonuna ve Avrupa Komisyonu Parlamenterler Meclisine “dış mihrak” mı diyorsunuz? Biz o gün de Venedik Komisyonu kararlarının arkasındaydık şimdi de arkasındayız. Biz o gün de o ilkeleri savunuyorduk, bugün de bu ilkeleri savunuyoruz. Sizden de tutarlı olmanızı, bir gün öyle, bir gün böyle davranmamanızı istiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde yer alan “İki ay” ibaresinin “beş ay” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Enez Kaplan	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Aksaray	Tekirdağ	Adana
Muhammet Naci Cinisli	Hasan Subaşı	İmam Hüseyin Filiz
Erzurum	Antalya	Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle 926 sayılı Kanun'a geçici bir madde eklenerek Millî Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri kadrolarına atanmış olanların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde talepte bulunmaları hâlinde Hakimler ve Savcılar Kurulunca bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri ile diğer adli ve idari yargı mercilerine atanabileceklerine dair düzenleme yapılmaktadır. Önergemizde belirtildiği gibi iki aylık bu sürenin beş aya çıkarılmasının aksaklıkların önlenmesi açısından yararlı olacağını düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bir ülkede güvenli ve rahat yaşamının yolu adaletin sağlanmasından geçer. Yasaların herkes için eşit bir şekilde uygulanması, doğruluk, hukuka uygunluk ve insanların hakkını gözetme olarak ifade edilen ve toplumları çimento gibi bir arada tutan adalet, haklının hakkını savunarak toplumda bir düzen sağlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, tarif güzel ama bir de içinde bulunduğumuz ortama bakalım: İktidardan güç alarak kara para aklamak, nüfuz ticareti yapmak, mala mülke çökmek ve devleti soymak fiillerini işleyen suçlular meydanda dolaşırken, yolsuzluğa sonuna kadar batmış kişiler devlet mekanizmasında yer alırken, yargılama makamındakiler onlarla birlikte hareket ederken adaletten bahsetmek mümkün olabilir mi? Ülkemizin içinde bulunduğu ortam gerçekten içimizi acıtıyor. Garip gurebanın, yetimin hakkı, Soma örneğinde olduğu gibi, gasbedilmekte ve devletin geleceğiyle oynanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, her tarafta çürümüşlük almış başını gidiyor. Her gün bir şehit duyuyoruz. Liyakatsiz atamalarla eline fırsat verdikleriniz 84 milyonun parasına çöküyor ve devlet kurumları kişilerin keyfine göre idare ediliyor. Kimin eli kimin cebinde belli değil. Bilinen bir şey varsa o da yaptıklarıyla söyledikleri farklı olanların utanmadan bir de topluma ayar vermeye çalışmalarıdır. Bu tiplerin vicdanları satılık, ar damarları çatlamıştır, Türk milleti de tümüyle bu durum karşısında maddi ve manevi metal yorgunluğu içine girmiştir. İktidara sesleniyorum: Bu tahribatlar vatandaşın devlete olan güvenini sarsmaktadır. Gençlerse güven sorununa ilaveten, kendilerine bir gelecek görememekte, karamsarlık içinde ülkeyi terk etmek istemektedirler. Bu bakımdan, büyük bir vebal altundasınız, devlet anlayışımıza zarar verilmektedir, buna hakkınız yoktur. Yapılacak şeyse gayet açıktır: Hiçbir yolsuzluğun üstü örtülmemeli, görmezden gelinmemeli, hukukun üstünlüğü sağlanmalı, temiz eller operasyonları başlatılmalı, yargıya müdahaleden vazgeçilmeli ve cumhuriyet savcıları gereğini yapmalıdır.

Değerli milletvekilleri, The World Justice Project tarafından 128 ülkeyle ilgili her yıl yayımlanan raporlardan 2017 ile 2020 yılları karşılaştırıldığında ülkemiz hakkında ne görüyoruz bir bakalım: Türkiye, genel olarak, hukukun üstünlüğünde Nijerya, İran ve Angola'yla, puan olarak, 2017'de 128 ülke içinde 101'inci sırada yer alırken 2020 yılında 107'nci oldu. Diğer başlıklardan hükümet yetkilerinin kısıtlanması, yolsuzlukların önlenmesi, yönetimde şeffaflık, temel haklar, idari yaptırımlar ve cezai adalette 2017'den 2020'ye gerileme olmuştur ama bir nazarlığımız var; o da, nizam ve güvenlikte 106'ncı sıradan 77'nci sıraya çıkış var, bu da sevindirici tabii. Sonuç itibarıyla görülmektedir ki 2017 yılından bu yana 8 kriterin 7'sinde geriye gitmişiz yani kötü sonuçlar daha da kötüleşmiş.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin bu endekslerdeki durumu bizi rahatsız ediyor, sizin de rahatsız olmanız lazım. Ancak, yasama, yargı ve yürütmenin tek elde toplandığı, denge ve denetim mekanizmasının olmadığı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bu sorunların çözülemeyeceği açık bir şekilde görülmüştür. Çözüm için, Cumhurbaşkanının tarafsız olduğu, kuvvetler ayrılığı prensibinin hâkim olduğu, devlette liyakatin ve hukukun üstünlüğünün esas alınacağı, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, konuşmamı geçmişten, gerçek bir devlet adamından bahsederek bitirmek istiyorum. Büyük Taarruz'un 2'nci Ordu Komutanı Yakup Şevki Subaşı Paşa gözlerinin tedavisi için Viyana'ya gönderilir. 2 bin lira harcırah verirler; tedavi olur, döner, harcırahtan artan parayı iade etmeye gelir. Ordu muhasebesi şaşırır “Avans vermedik, bu para kanuni ve kesin hakkınızdır, iade mümkün değildir.” derler ama Subaşı Paşa “Kabul edemem, bu millet

beni yetiştirdi, okuttu, paşa yaptı, tedavi ettirdi. Saçı bitmemiş yetimin bu parada hakkı var; alın, ne yaparsanız yapın.” der.

Ülkemizin ihtiyacı olan böyle devlet adamları Türk milletinin her zaman güvencesi olmuştur diyor. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Kerestecioğlu buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, iktidar kanadının, bakanların yolsuzluklarına bakmayıp sadece HDP'yle uğraştığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, demin konuşmamı tamamlayamadım, -siz de aslında söz vermişsiniz- çok teşekkür ediyorum.

Ben şunu ifade etmek istiyordum: İstifaya çağırıldıktan sonra iktidar kanadını özellikle, bakanların da aslında ne kadar fazla yolsuzluğa karıştığını ifade etmek istedim; Sağlık Bakan Yardımcısı, Millî Eğitim Bakanının kardeşi, 25 milyon 600 bin liralık satışlar, ihaleler, Ticaret Bakanını zaten biliyoruz. Bütün bunlar olurken de ne yapıyorsunuz? HDP de HDP; gerçekten sadece bizimle uğraşıyorsunuz. Ama bu pislik böyle temizlenmez. HDP kadar başınıza taş düşsün diyeceğim ama bu taş çok büyük o yüzden size de bunu dilemem diyerek bitirmek istemiştim. Bu fırsatı verdiğiniz için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İbrahim Özden Kaboğlu...

Buyurun İbrahim Bey.

51.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, görüşmeler sırasında Genel Kurulda bulunmayan milletvekillerinin sonradan gelip oy kullanmasının yasama etiği ve Anayasa andımıza aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 24 Haziran vesilesiyle demokratik hukuk devletine dönüş için ciddi bir biçimde düşünmemiz gerektiğini söyleyerek sözlerimi bitirdiğim sırada, salonda bizim tarafımızda çoğunluk olduğu hâlde, o tarafta sadece 4 sütun bulunduğu hâlde bir tereddüt oluştu ve yeniden oylama yapıldı, -14'üncü madde Anayasa'ya açıkça aykırı, bunu sıraladım- siz çok titiz bir Başkansınız ama nasıl oldu bilemiyorum, -ben tam önündeydim ve tereddüt sonucu vekiller gelmeye başladı- elektronik oylamayla, çoğunlukla madde kabul edildi. Ben bunun hem Anayasa Mahkemesine giderken bir not olarak düşölmesini hem de vekillerimizin yasama etiği açısından kayıtlara geçmesi için söz aldım. Çünkü görüşme sırasında bu salonda bulunmayan vekilin sonradan gelip, tuşa basıp oy kullanması yasama etiğine olduğu kadar Anayasa andımıza da kesinlikle aykırıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yalnız Sayın Kaboğlu, şu sütunların arkasında arkadaşları gördüm ben, kâtip üyeler de ihtilafa girince oylama yaptırdım; dolayısıyla böyle gelişti.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na eklenen geçici madde 48'deki "atanmış olanlar" ibaresinin "atananlar" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Burhanettin Bulut	Cengiz Gökçel	Alpay Antmen
Adana	Mersin	Mersin
Süleyman Bülbül	İsmail Atakan Ünver	
Aydın	Karaman	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Karaman Milletvekili İsmail Bey, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İktidarda sürekli hukukla oynama arayışı ve anlayışı var ve bu yaptığı işlerin hepsini de "reform" gibi böyle süslü bir laf, isim takarak karşımıza getiriyor. Elbette ihtiyaç olursa hukukla oynanır, sistemle oynanır, reform da yapılır. Ancak sürekli reformdan bahsedenler yirmi yıldır iktidardaysa onlara ya "Şimdiye kadar neredeydiniz? Sizlere günaydınlar olsun." demek lazım ya da bu işin altından hangi çapanoğlu çıkacak diye düşünmek lazım. Genelde bu reformlardan ortaya çıkan çapanoğlu Türkiye'nin hukuksal seviyesini yükselten değil, geriletken bir çapanoğlu oluyor. Bu gelişmeleri esefle izliyoruz. Eğer, bir iktidarın yirmi yıl iktidarda kaldıktan sonra yarattığı hukuk düzeninde bir avukat bile hakkını arayamıyorsa, hukukunu koruyamıyorsa, hukuku uygulatamıyorsa hangi hukuktan, hangi hukuk devletinden, hangi reformdan bahsedilebilir?

Eğer, Cumhurbaşkanının katılacağı bir düğün için yol kesen polisler sebepten dolayı, bir avukat korumalarca darbediliyorsa ve bu vaka için sizin soruşturma makamında görev alan savcılarınız, bağımsız yargı mekanizması içerisinde yer alan savcılarınız takipsizlik kararı veriyorsa bahsettiğimizin adı hukuk olamaz, olsa olsa "guguk" olur. "Bu olay münferit." diye aklından geçirenler olabilir ancak bu tutumun doğurduğu sonuçlar Türkiye'nin yaşanmaz bir ülke hâline gelmesinin önünü açıyor, Türkiye bu yolda hızla ilerliyor sayenizde. Ortaya konulan bu korumacı tutum kolluğu fütursuz bir hareket tarzına sevk ediyor. Mesela, işte bu bahsettiğim olayda avukatı arabaya alıp orada dövüyor çünkü başına hiçbir şey gelmeyeceğini biliyor. Bu neyi değiştiriyor, neyi doğuruyor? Toplumsal olaylarda aşırı güç kullanan kolluk kuvveti olgusunun ortaya çıkmasına sebep oluyor. Mesela, bir yakını, bir personeli karakola düştü diye karakola giden bir vatandaşın karakoldan ölüsü çıkabiliyor. Tabii burada iddia bu ölümün polisin, karakoldaki kolluk kuvvetinin uyguladığı şiddetten kaynaklandığı yönünde.

Şimdi, burada sergilenen tavır maalesef ülkemizi yaşanmaz, hukuku, kolluğu güvenilmez bir hâle getiriyor. Burada kimin suçu var? Öncelikle bu işin sorumlusu iktidar. İktidar, bu tür iddiaların olduğu olaylarda soruşturmanın yürütülmesi, soruşturmanın bir an evvel sonuçlandırılması noktasında adım atarsa bu yaşadığımız olgularla karşı karşıya kalmayız.

Bunların hiçbirisi kabul edilebilecek olaylar değil, Türkiye'nin Anayasa'mızda ifade edilen hukuk devleti hüviyetini kaybettiğini ortaya koyan vakalar. Türkiye artık bir kanun devleti bile değil, "kanun" diye bir şey şeklen var ülkede, kanunu uygulamakla görevli olan tüm makamlar tek bir kişinin ağzına bakıyor. Mesela, bu ülkede bir gazeteci çıkıp şunu diyebiliyor: "Ben FETÖ'yle ilgili bini aşkın dosyayı İçişleri Bakanına götürdüm ve hepsi geri döndü." Hukukun kuralları değil, kanunlar değil, hukukun yolları değil, kişisel şahadetin geçerli olduğu bir ortamda hukuktan bahsetmek asla mümkün değil. (CHP sıralarından alkışlar) Mesela, bu ülkenin en tepesindeki kişiden zaman zaman "AIHM kararını tanımıyorum da, uymuyorum da." şeklinde sözler duyabiliyoruz. Böyle bir sözü duymak hukukçuların hiç kabul edebileceği bir şey değildir çünkü hukukçular, hukukun kurallarının işleminin, hukukun mekanizmasının işleminin önünde set olarak duran yürütmeyi kabul edemez asla. Belki bu sözün korkunçluğunu idrakte bazı arkadaşlarımız veya kamuoyu zorlanabilir. Bunu şöyle anlatalım: Ülke olarak mesela Avrupa Futbol Şampiyonası'na katılıyoruz. Katılırken, girerken "Biz burada Avrupa Futbol Şampiyonası'nın, UEFA'nın kurallarına tabi olacağız." diyoruz ve çıkıyoruz, bir noktadan sonra "Biz bu kurallara uymak istemiyoruz." diyoruz ve geri dönüyoruz. Burada bizim karşılaşıacağımız muamele diskalifiye edilmek olur, bu klasmandan diskalifiye edilmekle karşı karşıya kalırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Devam edebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Mesela, bu noktada Avrupa hedefini biz önümüze koymuşsak, AIHM'i Anayasa'mıza almışsak "Ben bunu tanımam." deme hakkımız yok. Eğer dersiniz, siz, demokrasi ve hukuk liginden diskalifiye olmak istiyorsunuz demektir. Siz bunu istiyor olabilirsiniz ama Türkiye istemiyor. Türkiye, demokrasi istiyor, adalet istiyor ve adaleti özlüyor; hukuk devletini, hukukun üstünlüğünü, bağımsız yargıyı arıyor. Siz futbolda Avrupa klasmanında, Avrupa liginde olmak istiyorsunuz ama demokrasi ve hukuk söz konusu olunca Avrupa klasmanında olmak istemiyorsunuz fakat Türk milleti tam sizin durduğunuz pozisyonun karşısında duruyor.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yaktığı cumhuriyet ışığı aziz Türk milletini evrensel değerlerle tanıştırdı, çağdaşlaşmanın yolunu gösterdi, önüne de daima muasır medeniyet seviyesini hedef olarak koydu. Siz ne yaparsanız yapın Türk milleti bu hedefinden geri dönmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Mahmut Toğrul

Necdet İpekyüz

Şırnak

Gaziantep

Batman

Kemal Peköz

Kemal Bülbül

Ömer Öcalan

Adana

Antalya

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Burada gece gündüz haktan, hukuktan, adaletten bahsedenler kaç gündür Türkiye'nin gündemini meşgul ediyor. Suriye Dışişleri Bakanı da açıklama yapmış, Suriye ülkesinin Birleşmiş Milletlerde de üyesi vardır, o açıklamaları herhâlde iktidar partisi dinlemiştir. Ülkeyi yağmalamayı bıraktılar, bitti artık, pek bir şey kalmadı. Ya, Halep'in bir fabrika değil, arkadaşlar, sanayisini yağmalamışlar, sanayiye kökten söküp Antep'e getirmişler. Yazık değil mi ya o halka, o millete yazık değil mi? İnsanların emeğini, sanayisini, tekniğini, teknolojisini yağmalayın, Antep'e getirin.

Biz Suriye rejimine pek itibar etmeyiz. Suriye rejiminin ne yaptığını da herkes biliyor ama oradaki halkın tüm imkânlarını buraya getirmek vicdan mıdır, hangi vicdan bunu kabul eder? Siyasal İslam adına siyaset yaptığımızı zannediyorsunuz, milletin hakkını hukukunu buraya getiriyorsunuz. Sadece o mu? O da değil. Urfa'da Toprak Mahsulleri Ofisi hırsızlık yapmış, yolsuzluk yapmış, 176 bin ton hububatı Suriye'den getirmiş, orayı yağmalamış; getirirken ne yapmış? Ekmeklik buğdayı, makarna buğdayı olarak getirip, oradan da 15 trilyonu -yeni parayla 15 milyonu- cebe indirmişler. Kimdir? Birkaç dönem önceki milletvekilinizin kardeşi, Abdurrahman Bağlı, Toprak Mahsulleri Ofisinin sorumlusu. İnsan biraz sıkılır, biraz utanır ama pek o havada değiller ki. Ganimet, kim nereden ne koparırsa; ülke içinde, ülke dışında, her tarafa çökmüşler. Zeytinyağı ya... Afrin zeytininin ağaçlarını kökten söküp getiriyorlar. Zeytinyağını getiriyorsun, buradaki yandaşlarına rant sağlıyorsun, oradaki halkın ekonomisini çökertiyorsun, Antep'te, Nizip'te, Gemlik'te zeytinyağı piyasasında dip yapıyorsun; buradan alıp İspanya'ya zeytinyağı satıyorsun. Yeri gelince, hak, hukuk, adalet, Müslümanlık, kul hakkı falan filan... Bu halkın maneviyatını da, inancını da kendi çıkarlarınıza alet ediyorsunuz.

İsim vermek istemiyoruz, zaten Dışişleri Bakanı söylüyor yani, en yakın derecede, bu ülkede Bakanlık yapan insanların parmağı varmış bu çökme meselesinde. Grisipi, Serekani şu an yağmalanmıştır. Sadece o mu? O da değil, Afrin'de iki ayda 300 kişi infaz edilmiş, onlarca kadına tecavüz edilmiş, orada şu anda defakto bir durum söz konusudur. Sizin kontrolünüzdedir: Afrin, Serekani, Grisipi, Cerablus, Azez; orada insanlığı inşa edemezsiniz çünkü oraya giriş tarzınız yağmadır yağma. Bunu kabul etmeyiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) –Terör örgütünden hesabını soruyoruz zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tecavüzlerden söz ediyor. Hesap soruyorken kadınlara tecavüzü mü savunuyorsunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ee, PKK...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – PKK yok ki orada, çeteler var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PYD, YPG...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çeteleriniz var ya!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – İşi gücü PKK, siyasette PKK, varsa yoksa PKK, başka söyleyecek iki cümle, iki kelimeniz yok ya. Biz neden bahsediyoruz, sen neden bahsediyorsun. PKK’de bu ülkenin gerçekliğidir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hadi oradan!

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Teröristtir, pisliktir pislik.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Çözüm de diyalogdur, diyalogdur diyalog. Biz burada başka bir konudan bahsediyoruz sen oradan...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen PKK’nın sözcü müsün?

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Ben PKK’nın sözcüsü değilim. PKK’nın sözcüsüyle, PKK’nın başkanıyla 2013-2015 yılında siz görüştünüz arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kökünü kazıyoruz, kökünü.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Bakın, bugün bize kapatma gerekçesi yaptığımız durumlar, yarın sizin önünüze çıkacak. Sizi galeyana getiriyorlar, bunda kârınız yok. Yarın önünüze gelecek, bunun hesabını siz de vereceksiniz. 2013-2015 sürecinde AKP’nin, AK PARTİ’nin görüşmelerinin hepsi bizim kapatılma davamızın gerekçeleri olmuş. Ben başka bir konudan bahsediyorum sen oradan laf atıyorsun, oraya buraya...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Silahı bırak” dedik, silahı bırakmazsa biz de devletin kudretini gösteririz.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Ben yağmadan, hırsızlıktan, yolsuzluktan, ahlaksızlıktan bahsediyorum, varsa yoksa PKK. Sen o alanda kendini yaşatıyorsun. Senin partin o alanı istismar ediyor. Ben sana burada başka bir şeyden bahsediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Silahı bırakmış olsaydı, bu iş bitmişti.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Bakınız, yağmalamaya devam edin, ediyorsunuz zaten. Biz bunları eleştireceğiz ve eleştirmeye de devam... Öyle bağırarak çağırarak bizim sesimizi kısamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Biz demirden korksaydık trene binmezdik arkadaşlar.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Hodri meydan! Hodri meydan!

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – İddiamız var, diyoruz: “Ortak noktalarda buluşabiliriz.”

Bakınız, bu ülkede en fazla hırsızlığı, yolsuzluğu yapan insanlar bayrak önünde poz veriyor. Rıza Zarrab ortadadır, bu Baran Korkmaz ortadadır, değil mi? En büyük rantı yapan bayrak ile manevi değerlerdir, değil mi? Türk ulusunun en büyük değerlerinden biridir. Kirli işlerinize alet yapmayın, bunu söylüyoruz; kirli işlerinize sembollerini alet yapmayın. Hırsız, rantçısı, rüşvetçisi, yolsuzluğu yapan bunu çok iyi kullanıyor ama halk da bu meseleyi görüyor. Yağmacılıktan vazgeçin, hesap verirsiniz, Lahey’de yargılanırsınız; önünüze getirirler, o zaman da üzülürsünüz.

Halkımızı selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İddiaları reddediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/B maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 'Madde 20/C-1'deki "doğan" ibaresinin "kaynaklanan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Burhanettin Bulut	Cengiz Gökçel
Aydın	Adana	Mersin
Alpay Antmen	Ali Mahir Başarır	
Mersin	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAR KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son dönemlerde görüyoruz ki yargı paketleri, yargı reformları ardı ardına Meclise geliyor. Peki, yargıda değişen bir şey var mı, yargıya olan bir güven var mı ya da yargı 84 milyonu mutlu edebiliyor mu? Çok tartışılır.

Ben yargıçları, savcıları, hâkimleri hiçbir zaman için eleştirmek, bir yere koymak istemem. Yasamayı eleştirebilirsin, yürütmeyi eleştirebilirsin ama yargı bambaşka bir yerde olmalı çünkü onlar bir hakkı teslim ediyor; haklıya haksıza karar veriyor. Ama burada dünyanın en iyi yasalarını yapalım, en iyi kanunlarını çıkaralım; ortak, beraberce çıkaralım; biz bu yargıçların fikirlerini hür, düşüncelerini hür, kendilerini hür bırakmadığımız sürece sonuç alamayız.

Bakın, biz üç ay neyi konuşacağız biliyor musunuz? Avusturya mahkemesini konuşacağız. Bir kara paracıyı, bir dolandırıcıyı, bir sahtekârı –bunları ben demiyorum, MASAK diyor; 91 sayfalık MASAK raporu diyor, ben demiyorum- Amerika mı yargılayacak, Türkiye mi yargılayacak? Ya, bu adam elimizdeydi, avcumuzdaydı, şimdi Avusturya'dan bunu almaya çalışıyoruz güya.

Değerli milletvekilleri, bakın, bu ülkede hiçbir dosyaya bakmayalım ama Sezgin Baran Korkmaz'ın dosyasına bakın; yüzümüz kızarır. 5 Kasım'da MASAK diyor ki: Ben raporu hazırlıyorum. Uzun bir rapor. Bir görüş bildiriyor. Hasan Yılmaz, dönemin Başsavcı Vekili -bunu bir rapormuş gibi- 3. Sulh Ceza Mahkemesine başvuruyu yapıyor, mal varlığındaki tedbirlerin hepsi kalkıyor. İrfan Fidan, Cumhuriyet Başsavcısı, yurt dışına çıkış yasağını kaldırıyor, sonra 20 Ocakta bu rapor geliyor. Ne diyor? Türkiye'de 310 milyon dolarlık kara para aklanmış; dolandırıcılık, sahtecilik işlemleri yapılmış. Peki, bu isim nerede? Birisi Adalet Bakan Yardımcısı, birisi Anayasa Mahkemesi üyesi. Ya, bundan büyük bir utanç var mı ülke için? Var mı, ben soruyorum? Sezgin Baran Korkmaz nerede? Nerede?

Nerede? Bizdeydi bu adam ve bugün burada kalsaydı -Anayasa 38 çok net- Amerika'ya vermeyecektik. Ben genel soruyorum ama nerede? Ya, burada bir ayıp var.

Şimdi, bu adam... Bir otel, Paramount Otel, ben merak ediyorum, burası AK PARTİ'nin sosyal dinlenme tesisleri mi? (CHP sıralarından alkışlar) Ya, Başbakan orada, bürokratlar orada; ne işi var bu adamların orada? Binali Yıldırım'ın ne işi var orada, bana söyleyin? Ne işi var bu kirli otelde? Biz bunu sorgulayamıyoruz. Daha çirkin bir şey söyleyeyim: Korkmaz Karaca kim? Merkez Karar Yürütme Kurulu üyeniz değil mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Korkmaz Karaca. Doğru mu? Bilmiyorsun bile, bence bilme bile, unut onu, unut bence onu, unut.

Şimdi, bir iddiaya göre bu adamın Sezgin Baran Korkmaz'dan 4 milyon değerli bir aracı aldığı söyleniyor. Bugün Saygı Öztürk sormuş, “Evet, aracım bozuldu -bu, sarayın danışmanı bakın- dört ay kullandım.” demiş. Sarayda araç yok değil mi? Kıran gibi var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Arabası yokmuş, arabası, garibanmış, arabası yokmuş. Yazık ya, vallahi yazık ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, şimdi, hâlâ bir savcı buna soruşturma açmıyor. Korkmaz Karaca, sarayın danışmanı, Beylerbeyi'nde kiraladığı yalıda Sezgin Baran Korkmaz'ın odası var -4 milyonluk aracı vermiş- Cumhurbaşkanının danışmanı. Ya, gerçekten edep. İşte, bunları bir savcı soruşturmasa nasıl olacak arkadaşlar?

Bakın, ben genel olarak konuşmuyorum, içinde maaşıyla geçinen, çocuklarına helal lokma veren arkadaşlarım var, ben biliyorum. “Hepiniz hırsızınız.” falan gibi lafları da kabul etmiyorum ama içinde çok kirlenmiş insanlar var arkadaşlar, vallahi de var billahi de var, burnuna kadar pisliğe batmış insanlar var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizde daha çok! (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, bizde daha çoksa Sezgin Baran Korkmaz'la bir tek ilişkisini koyarsın ortaya. Arkadaşlar, Binali Yıldırım'ın 27 milyar dolarlık servetinden bahsediliyor, oğlunun gemilerinden bahsediliyor; bu kirli otelde tatil yapmış arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, bakın, varsa benim hakkımda, bizim hakkımızda böyle bir iddia zaten savcılar sektirmeden yargılıyor; sizde olan pislikleri sorgulamıyorlar arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Kimden korkuyor bu adamlar? Ya, bakın, bu MASAK raporunu Maliye Bakanlığının memurları hazırladı, “Dolandırıcılık, kara para var.” diyor, Korkmaz Karaca bu adamın arabasına bindiğini itiraf ediyor. Yok mu bir savcı? Yok mu, yok mu? Yok mu? Rüşvet var, yolsuzluk var, zimmet var; olmaz. Varsa bizde ki olmaz, bakın, olmaz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Tek savcı var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Diyorsunuz ya: “Cumhuriyet Halk Partisinin yapmadıkları.” Tek farkımız var: Biz yolsuzluk, hırsızlık yapmayız, yapmayız; bunu kesinlikle bilin.

İşte iddialar, MASAK raporu, sizi suçluyor, sizi; sizi rezil ediyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 9 Haziran raporu bu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İşte, gerçekler burada, takdir Türkiye'nin. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatibin tahayyüllerinden ibaret olan mesnetsiz ifadelerinin hiçbirisini kabul etmiyor, iade ediyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Neyi kabul etmiyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 268 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok âdetim değildir ama hatibimin bir hatasını düzeltmek zorundayım.

Şöyle bir ifade kullandı: “Dönemin cumhuriyet savcısının -şimdiki Anayasa Mahkemesi üyesinin- yurt dışına çıkış yasağını kaldırdığını, yine bir cumhuriyet başsavcısının -şimdi Adalet Bakan Yardımcısının da- resen kendisinin mal varlığına ve banka hesaplarına konulan blokeyi kaldırdığını.” söyledi. Bu doğru değil, resen yapmadı o, “reis”en yaptı, reisten gelen talimatla yaptı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tahayyüllerin tamamını reddediyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Cahit Bey, sen etmeye devam et.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Enez Kaplan

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aksaray

Tekirdağ

Adana

Muhammet Naci Cinisli

Hasan Subaşı

Fahrettin Yokuş

Erzurum

Antalya

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

AK PARTİ'nin yasama anlayışı olan torba kanun tekliflerinin yeni bir örneğini görüyoruz. 20 maddelik bu teklifte 5 farklı kanunda değişiklik ve düzenleme yapılıyor. Torba kanun teklifinin bir maddesiyle Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu yürürlükten kaldırılıyor. Anayasa değişikliğiyle askerî yargı kaldırıldığından askerî mahkemelerin uyguladığı usul hükümlerinin de yürürlükten kaldırılması amaçlanıyor. Kaldırılan usul hükümlerinin yerine ise teklif metniyle yeni hükümler getiriliyor. Bu sebeple, Askeri Ceza Kanunu'nun adının değiştirilerek “Askerî Ceza ve Ceza Muhakemesi Kanunu” yapılmasını İYİ Parti olarak teklif ediyoruz.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nda iki yıl veya daha az süreli hapis cezaları için mahkeme tarafından hükmün açıklanması geri bırakılabiliyor. Bu hükmün askerî suçlarda farklı düzenlenmesi sivil ve askerî suçlar arasında ciddi bir ayrıma neden olur. Öte yandan, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin düzenleme tereddütlere ve farklı kararlara yol açabilecek muğlak kalmış bir maddedir. Yeni getirilen usul hükümleri keyfi uygulamalara yer vermeyecek şekilde somutlaştırılmalı. Devlet memurları iki yıl veya daha az süreyle hapis cezaları bakımından hükmün açıklanmasının geri bırakılması uygulamasından yararlanabiliyorlar ancak askerî personel bir yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olduğu takdirde Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılacak ve tekrar Türk Silahlı Kuvvetlerine kabul edilmeyecek. Bu durum askerî personel ile diğer devlet memurları arasında eşitsizlik oluşturuyor. Disiplin cezaları askerî personellerin kariyerleri açısından ciddi sonuçlar ortaya çıkarıyor. Personellere disiplin ceza puanlarına bağlı olarak Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası veriliyor. Bu nedenle, disiplin cezalarıyla uyarma, kınama ve hizmete kısmi süreli devam cezalarına karşı iptal davası açma yolu kapatılmamalı. Üstelik Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu'nda asker kişileriyle ilgili disiplin uygulamalarının nasıl uygulanacağı belirlenmiş. Düzenleme, disiplin uygulamaları ve ceza yargılamasını birbirine karıştırır mahiyette. Disiplin soruşturmalarına ilişkin anayasal teminat altında bulunan savunma hakkı ortadan kaldırılmamalı.

Diğer taraftan, düzenlemede, kesin hükmün ne zaman ortaya çıkacağı da belirlenmemiş. Bireysel başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesinin hak ihlaline karar vermesi durumunda ciddi mağduriyetler yaşanabileceği öngörülmeli. Bu sebeple, düzenleme, başta Anayasa'nın 129'uncu maddesinde olan “Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.” hükmü olmak üzere, Anayasa'nın 2'nci, 13'üncü, 36'ncı ve 125'inci maddelerine açıkça aykırılık teşkil ediyor. Astların üstlere karşı hak arama mekanizmalarının önünü tıkayacak bir düzenlemeye gidilmemeli.

Kanun teklifinin geneli incelendiğinde bazı hükümlerin sonuçları itibarıyla askerî hiyerarşiyi bozabileceğini, mobbinge, keyfiliğe ve kayırmacılığa yol açabileceğini görüyoruz. Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanları hakkında askerî suçlardan dolayı kovuşturma yapılması Cumhurbaşkanının iznine bağlanıyor. Cumhurbaşkanının siyasi bir partinin genel başkanı olduğu da göz önüne alındığında kovuşturma izninin partiliktan uzak tutulması sağlanmalı. Ön incelemeyi nasıl yapacağı hususu da somut bir şekilde ortaya koyulmalı veya daha ideali, Cumhurbaşkanı partisiz olmalı. Şu anki teklifin kurumsal devlet anlayışından uzak olduğunu söylemem lazım. Kendi siyasi hesapları uğruna ülkenin güvenliğini riske sokmaya ve Peygamber ocağı ordumuzun genetiğiyle oynamaya AK PARTİ'nin hakkı yoktur. Partiyeye bağımlı ordu projesi -rektör atamaları usulü ve sivil adalet mekanizmasının düşürüldüğü

durum benzeri- siyasetçi kapısı aşındıran asker modeli ülkemize büyük zarar verir. Yeni bir 15 Temmuz'a yol döşenmemesini ümit ederim.

İYİ Parti Grubu olarak görüştüğümüz kanun teklifinin Peygamber ocağı ordumuz içerisinde keyfî uygulamalar yol açabileceğini, hiyerarşik ilişkileri bozabileceğini kaydeder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasına arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Burhanettin Bulut	Cengiz Gökçel
Aydın	Adana	Mersin
	Alpay Antmen	
	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik, Anayasa'nın "Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence" başlıklı 129'uncu maddesindeki "Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz." hükmüne aykırılık taşımaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Enez Kaplan	Muhammet Naci Cinsli
Aksaray	Tekirdağ	Erzurum
Fahrettin Yokuş	Hasan Subaşı	Arslan Kabukcuoğlu
Konya	Antalya	Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde askerî yani rütbeli personel ile birlikte askerî bir rütbeye sahip olmayan devlet memurları da karargâhlarda, kışlalarda, askerlik şubelerinde, harekât bölgelerinde, hatta yurt dışında görev yapmaktadırlar. Askerî sivil memurlar, özlük haklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndan alırlar. Ancak, asker olmadıkları ve askerî eğitim almadıkları hâlde askerî disiplin kurallarına göre çalışmak zorundadırlar, mesai mefhumları yoktur, fazla çalışıp mesai ücreti alamazlar, askerî lojmanlardan sınırlı yararlanabilirler, kendilerine verilen lojmanlar da genelde ya giriş katı ya da bodrum katı olur, orduvevlerinden ise hiç faydalanamazlar. Askerî sivil memurlar arasında doktor, eczacı, mühendis, avukat, uzman, psikolog, tekniker, veri hazırlamacı, aşçı, şoför gibi her meslekten personel vardır; 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 115 ve 116'ncı maddelerine tabidirler, nöbet tutarlar ve içtimaya çıkarılırlar; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bunlarla ilgili 2 ayrı özel madde vardır; bu maddelere göre yirmi dört saat esasına göre çalıştırılırlar ve karşılığını alamazlar; yine, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'na tabidirler, görevleri vardır, sorumlulukları vardır ama karşılığı yoktur. Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli devlet memurları ise 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun'a tabi tutulmuş, rütbeli personel gibi disiplin hükümleri bu çalışanlara uygulanmış ancak rütbeli personelce alınan mali ve sosyal haklar Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli devlet memurlarından esirgenmiştir.

Değerli milletvekilleri, orduvevlerinin temizliği başta olmak üzere, tadilatından, bütün hizmetlerinden sorumlu olan sivil memurlar maalesef orduvevlerine giremezler, kamplardan faydalanamazlar, sosyal tesislerden yararlanamazlar; kısacası, aynı iş yerinde çalıştığı rütbeli personel ile aralarındaki mali ve sosyal haklar bakımından ortaya çıkan fark gün geçtikçe artmaktadır. Sivil memurlar 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kaldırılan sivil memur tazminatının tekrar verilmesini talep ediyorlar, şimdiye kadar açılmayan unvan değişikliği sınavının açılmasını istiyorlar, fiilî hizmet zammının verilmesini talep ediyorlar. Askerî sivil memurlara silah verilmez, askerî karargâhlarda çalışmalarına rağmen bir saldırı sırasında kendilerini maalesef koruyamazlar, bu nedenle silah verilmesi gerekiyor. İl dışı görevlendirmelerde hak ettikleri harcırah yeterince verilmez, yurt dışı görevlerde her türlü yeterlilikleri varken maalesef görevlendirilmezler. Üzülerek ifade etmeliyim ki sivil memurlar çalışırken askerî personel özlük hakları hususunda maalesef maraba muamelesi görüyorlar. Bu adaletsizlik acilen giderilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bir başka konuyu sizlere anlatmak istiyorum. 11 Mayıs 2021 tarihinde Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğü girmiştir. Söz konusu yönetmelik büyük çoğunluğu gümrük kapılarında görev yapan 20 bin civarında çalışanı huzursuz etmiştir. Söz konusu yönetmelik Anayasa'mızın 41'inci maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 72'nci maddelerine aykırı olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle çalışanların aile birliğinin korunmasına büyük bir darbe vurulmuştur. Ayrıca, rotasyon, geçici görevlendirme ve 2'nci, 3'üncü bölgelerin zorunlu hizmet bölgesi hâline getirilmesi büyük haksızlık ve adaletsizlere yol açmıştır. Bu yönetmeliğin yeniden gözden geçirilerek çalışanların lehine düzenlenmesi için, Bakanlıkta, örgütlü sendikaların itiraz ve taleplerine siyasi irade çözüm üretmenin aksine mahkemeleri işaret etmektedir.

Bu kabul edilebilir bir durum değildir, en kısa zamanda söz konusu yönetmeliğin çalışanların lehine yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, son bir konu: Konya Ilgın Belediyesi geçtiğimiz hafta 54 çalışanın iş akdini feshetti, maalesef yasak olmasına rağmen yasa dışı bu uygulamayı yaptı. Bunun düzeltilmesini buradan arzu ediyorum. Bu ayıptır, bu günahdır, bu vicdansızlıktır.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 268 sıra sayılı Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesindeki “yürürlükten” ibaresinin “uygulamadan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Aydın

İstanbul

Antalya

Zeynel Emre

Burhanettin Bulut

Cengiz Gökçel

İstanbul

Adana

Mersin

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklikle, yasalarda öz Türkçe kullanılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

19’uncu madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önergeyi çekiyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde bir önerge vardır...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önergeyi çekiyoruz.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylamadan önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere lehte ve aleyhte birer milletvekiline söz vereceğim.

İlk olarak lehte Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur.

Buyurun Sayın Uygur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde oyumun rengini belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, coğrafi olarak son derece stratejik bir bölgede yer almaktadır. Medeniyetimize göre “Peygamber ocağı” olarak nitelendirdiğimiz Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, coğrafyamızdan kaynaklı değişik risk ve tehditlere karşı istiklal ve istikbalimizin korunması ve devamı için kahramanca mücadele etmektedir. Kahraman ordumuz, vatan topraklarımızın ve mavi vatanımızın bütünlüğü için karada, havada, denizde, sınır içinde ve sınır ötesinde milletimizin ve devletimizin hak ve menfaatlerini destansı bir mücadele ve kararlılıkla korumakta, bölgemiz ve dünya barışına katkıda bulunmaktadır. Ordumuz, bugün, Başkomutanımız Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yerli ve millî savunma sanayi hamlesiyle sahip olduğu teknolojisi, cesareti, disiplini, şehadet anlayışı, kahramanlığı ve Kızılelma hedefiyle dünyanın en güçlü orduları arasında yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle askerî mahkemeler kaldırılmış sadece savaş dönemlerinde asker kişilerin görevleriyle ilgili işledikleri suçlara ilişkin davalarla sınırlı olmak üzere askerî mahkemelerin kurulabilmesi öngörülmüştür. Olağan dönemlerde de askerî suçlara ilişkin yargılama görevi adli yargı mercilerine bırakılmıştır. Görüşülen teklifimizle, bu Anayasa değişikliğine uygun olarak 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu yürürlükten kaldırılmaktadır fakat güçlü ordular için disiplinin de en önemli unsurlardan biri olduğu anlayışından hareketle yasa teklifimizle askerî disiplinin sağlanması veya ihlali hâlinde yeniden tesis edilebilmesi, askerî suçların soruşturulması ve kovuşturulmasında uygulanacak usulün belirlenmesi amacıyla 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'yla birlikte 4 kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Yine, teklifimizin görüşmeleri esnasında da ifade ettiğimiz gibi, teklifle, askerî suçlara ilişkin davalara bakacak mahkemeler belirlenerek askerî suçların yargılanmasında uzmanlaşmanın sağlanması, bunun neticesinde de askerî hizmet işleyişine ve askerî disipline katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açıklamış olduğumuz bu sebeplerle kanun teklifinin lehinde oy kullanacağımızı belirtip, teklifin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte söz Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'e aittir.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, ordumuz bu milletin göz bebeğidir ama dün, bu ordunun içine, kilit noktalarına yerleştirilen FETÖ bu orduya çok ciddi zararlar verdi, ordunun gücünü kesti ama böyle düzenlemelerle maalesef ordu bu sefer de siyasi gücün vesayeti altına sokularak yine ordunun gücü zayıflatılmak isteniyor. Sanki orduyu zaaf içinde bırakmaya yönelik teklifin içinde maddeler var değerli arkadaşlarım. Şimdi onları tek tek sayacağım.

Bakın, 3'üncü maddeye göre -daha önce de belirtmiştim bu kürsüden- askeri herkes yakalayabilecek, yani askeri sıradan, sade, herhangi bir vatandaşımız yakalayacak. Değerli arkadaşlarım, bakın, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 90'ıncı maddesinde çok açık olarak deniyor ki: "Yakalamayı sadece kolluk güçleri yapar." Ama bu maddeyle ne diyorsunuz? "Asker olursa herkes yakalar." Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, bu, yarın bir gün hem asker ile vatandaşın çatışmasına neden olur hem de asker ile askerin çatışmasına neden olur. Bunu ısrarla belirttik, "Geri çekin." dedik ama yapmadınız maalesef.

Yine, değerli arkadaşlarım, 4'üncü maddede "Sırf askerî suçlarda, tutuklama yasağına ilişkin hükümler uygulanmaz." deniyor. Bakın, bu, açıkça Anayasa'ya aykırıdır. Değerli arkadaşlarım, normal suçlarda biliyorsunuz iki yıl ve aşığında tutuklama yasağı var, o nedenle de hükmün açıklanmasının geri bırakılması iki yıl ve aşığısu suçlarda uygulanıyor ama siz buraya getirdiğiniz teklifle "Suçun niteliği, ceza miktarı ne olursa olsun tutuklanabilir." diyorsunuz ama 7'nci maddede de "Altı aydan fazla olursa hükmün açıklanması geri bırakılır." diyorsunuz. E, o zaman bu ne çelişki? Yani hem "Her suçta cezanın miktarı ne olursa olsun tutuklanır." diyorsunuz ama altı aydan az cezalarda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar veriyorsunuz. "Bu yanlıştır, yapmayın." dedik, onu da yaptınız.

Değerli arkadaşlarım, yine, Genelkurmay Başkanına ve kuvvet komutanlarına Cumhurbaşkanı tarafından soruşturma izni verilmesi normal bir Cumhurbaşkanlığında olurdu, oluyordu da ama şu anda bir partinin genel başkanı yapacak bunu. "Bu, yargının içine siyasetin girmesine yol açar." dedik, onu da yapmadınız.

Yine, 12'nci ve 13'üncü maddelerinde "Eğer bir yıldan fazla ceza alırsa asker, mahkeme tarafından askerlikten uzaklaştırılır." hükmü getirdiniz. Bakın, bu, yarın bir gün askerlerin, daha doğrusu vatandaşlarımızın da dâhil Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını engelleyecektir. Düşünün, bir yıl ceza alıyor, mahkeme karar veriyor, meslekten çıkarıyor; ondan sonra istinafa gidiyor, Yargıtaya gidiyor, kesinleşiyor, çıktı; bireysel başvuru yapıyor, Anayasa Mahkemesi "Ya, burada yanlış yaptınız." diyor ama o asker tekrar orduya dönemiyor. Bu da çok yanlıştır değerli arkadaşlarım. Biz, özellikle, bu yasa teklifinin bazı maddelerinin Anayasaya aykırı olması ve bu biraz önce belirttiğimiz nedenlerle biz bu yasa teklifine ret oyu vereceğiz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yılmaz Bey, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, kanun görüşmelerine katkıda bulunan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Kısaca, bir iki hususta açıklama yapma gereği doğduğuna inanıyorum. Özellikle asker kişinin herkes tarafından yakalanabilmesiyle ilgili husus burada çok dile getirildi, bu yeni bir durum değil. Şu anda yürürlükte olan, bu kanunla yürürlükten kaldıracığımız 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu'nda da bu hüküm var. Bu hüküm aynı zamanda şu anda yürürlükte olan Ceza Muhakemesi Kanunu'muzun 90'ıncı maddesinde de var. Bu nedir? Herkes tarafından yakalanabilme hususu suçüstü hâllerinde. Mesela bir örnek verelim: Bir asker kişinin -sivil kıyafetle de olabilir- bir cinsel saldırı, çocuk istismarı suçüstü hâlinde herkes tarafından yakalanabilmesiyle ilgili

bir durum olabilir, buna benzer olaylar olabilir; bu, ceza hukukunun genel bir düzenlemesidir, ceza muhakemesinin, genel bir düzenlemesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şu anda mevcut kanunlarımızda da bu var, yeni bir durum değil.

2017 Anayasa değişikliğiyle askerî yargı Anayasa'mızdan kaldırıldı, buna uyum amacıyla 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu yürürlükten kaldırıldığı için buradaki askerî suçlarla alakalı, asker kişilerle ilgili soruşturma ve kovuşturma usulleri Askerî Ceza Kanunu'nda düzenlenmesinden ibaret.

Yine, askerî hizmet ve eyleme ilişkin idari davalarda da İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda bu hizmet, işlem ve eylemlere ilişkin düzenlemeler gerçekleştiriliyor.

Önemli bir kanun teklifini bugün görüştük. Ben katkıda bulunan herkese çok çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hem bu hafta çok konuşuldu hem genel olarak, tabii, bu konularda bir hassasiyet seziliyor bu askerlerle ilgili durumda. 15 Temmuz burada hep birlikte yaşamış ve bu konuda hiçbir partinin farklı bir irade göstermediğine tanık olmuş birisi olarak şunu söyleyelim, kayıtlara geçsin: Anayasa'ya karşı, seçilmiş Meclise karşı, seçilmiş siyasetçilere karşı kim herhangi bir harekete girişirse Anayasa'yı ve demokratik düzeni korumak tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının görevidir, kanun veya bir başka şey aranmaz. O noktada, herkesin aynı iradeyi göstereceğinden kimsenin şüphesi olmasın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimiz tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 29 Haziran 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.29

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, bir yazılı soru önergesine verilen cevaba ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/46457)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Tarafımıza yönelttiğim 7/43785 sayılı soru önergesinde Ankara-İstanbul Sürat Demiryolu projesinin yap-işlet-devret (YİD) kapsamına alınarak yolcu garantisi verilip verilmeyeceği sormuştum.

Henüz YİD kapsamına alındığı resmi olarak ilan edilmemesine karşın; 18 Mayıs 2021 tarihinde önergeye verdiğiniz yanıtta, “YİD projelerinde tüm iş ve işlemler mevzuata uygun olarak Uygulama Sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütülmektedir” yanıtı verilmiştir.

Buna göre;

1. Henüz YİD kapsamına alınmayan bir proje için neden YİD kapsamında olduğuna ilişkin bilgi verdiniz? Bu bilgi doğru mudur?
2. İhalesi yapılmayan bir projede Uygulama Sözleşmesi imzalanmamış olmasına karşın, yazılı cevabınızda neden “Uygulama Sözleşmesine uygun işlem yapıldığı” denilmektedir?
3. Önergeye verilen söz konusu yanıt İstanbul-Ankara Sürat Demiryolu projesinin gizlice YİD kapsamına alındığını mı göstermektedir?
4. Söz konusu proje YİD kapsamına alınmadıysa; bakanlığınız önergedeki sorulara ihtimam göstermeden, dikkat etmeden, “kopyala, yapıştır” bir yanıt mı vermiştir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610[610.01]-38158
Konu : Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet
AKIN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 10.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0826491 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet AKIN'ın 7/46457 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŖMAİLOđLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET AKIN'IN
7/46457 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Projelerimizde, KÖİ modelinin tercihi halinde; takip edilecek prosedürle, tüm iş ve işlemler mevzuatına uygun olarak, belirlenecek uygulama ve imzalanacak sözleşmelerinde yer alacak hükümler çerçevesinde yürütülecektir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**96'NCI BİRLEŞİM
24 HAZİRAN 2021 PERŞEMBE
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 255 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 31 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.04.2021 tarihli 71'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

24, 29 ve 30 Haziran 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

29 ve 30 Haziran 2021 Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.06.2021 tarihli 86'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğünün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2021'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi,

Genel Kurulun,

1, 6, 7 ve 8 Temmuz 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşimlerde saat 24:00'e kadar;

24 Haziran 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 268 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

24 Haziran 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 268 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 25 Haziran 2021 Cuma günü saat 14:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşimde 268 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

268 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 11 inci maddelerden, ikinci bölümünün 12 ila 20 inci maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.06.2021 tarihli 94'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Dijital Mecralar Komisyonu

24.06.2021 Perşembe - Saat: 11.00

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

24.06.2021 Perşembe - Saat: 11.00

*Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu

24.06.2021 Perşembe - Saat: 13.00

*Milli Savunma Komisyonu

24.06.2021 Perşembe - Saat: 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

96'NCI BİRLEŞİM

24 HAZİRAN 2021 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 268) Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.06.2021) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

3.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

4.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 255) Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.04.2021) (**) (X)

7.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 ncı Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

65.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

66.- (S. Sayısı: 264) 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/6) (Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (X)

67.- (S. Sayısı: 270) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

68.- (S. Sayısı: 271) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

69.- (S. Sayısı: 272) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

70.- (S. Sayısı: 273) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021